

Dlui
Szatmár m. Hiesiu Victor
NAGYSOMKUT (crsp.)

TRIBUNA ARDEALULUI

Editor responsabil:
Prof. Dr. EMIL HAȚIEGANU

Redactor responsabil:
GH. V. GIURGIU

A MAGYARORSZÁGI ROMÁNOK SZOCSONE
ORGAN DE AFIRMARE AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: KOLOZSVÁR STR. DR. K. FERENC 36.
TELEFON: 17-49 Căsuța poștală Nr. 3.

Costul abonamentului:

1 lună: 2.50 pengő; 3 luni 7.20 pengő
6 luni 14.40 pengő. 1 an 28.80 pengő

Cuvinte de Crăciun

Crezi, că în jurul tău să 'nvărtește pământul?

Crezi, că tu vei determina evenimentele și vei schimba fața lumii?

Crezi, că tu iești cel mai cuminte dintre semenii tăi, și toți privesc spre tine?

Crezi, că toate le poți face după gândul tău?

Toate aceste să nu le crezi, dacă vrei să fi fericit pe pământ.

Să te lapezi însă de ambițiuni deșarte, de orgoliu și să-ți petreci viața în cinste, în căutarea adevărului — după poruncile dumnezeiești.

În fața puterilor Celui de sus — iești un firicel de iarbă, cu zile numărate — o umbră numai.

Cu smerenie să-ți stăpânești gândurile și mai cu seamă faptele, căci cu fiecare zi te apropii de marea socoteală, care trebuie s'o dai în fața Judecătorului.

Cultivând virtuțile — ai arme dumnezeiești în lupta vieții.

Te coboară deci în adâncimile sufletului tău și ascultă glasul conștiinței.

Atâta iești — cât valorezi moraliște.

Nimic mai mult.

Sfântit prin fapte bune, prin fapte de jertfă — te vei înălța, vei fi tare și vei putea privi orice primejdie, orice durere, în față — cu seninătate.

Modestul sălaș din Vifleim unde a născut Domnul — Cel fără de păcat — și steaua luminoasă, care a arătat calea celor trei erai — ne arată și nouă drumul ce trebuie să-l străbatem.

În ziua Marelui Praznic — coboare în sufletele noastre dragostea creștinească și iubirea frățească a deaproapelui — așa cum a propovăduit Isus Christos, Fiul lui Dumnezeu — a căruia naștere o sărbătorim astăzi.

În puterea Lui ne punem toate nădejdiile și ne închinăm Lui și-l proslăvim — din tot sufletul, căci Isus a spus: „Cine mă va urma pe mine, nu va răătăci în întuneric“.

Să urmărim deci calea cea luminoasă — și iertându-ne unul pe altul, într'un eufet să mărturisim, azi mai mult ca oricând.

HAȚIEGANU EMIL

Hristos se naște!

Hristos se naște, măriți-L!

Hristos din ceruri, întâmpinați-L!

Hristos pe pământ, înălțați-vă!

Cântați Domnului tot pământul!

Să se veselească cerul, pământul să se bucure și toate noroadale să nădăjduiască: Hristos se naște pentru noi oameni și pentru a noastră mântuire.

Hristos se naște, să-L slăvim, căci pentru noi s'a făcut prunc. „Și se cheamă numele lui: Inger de mare sfat, sfetnic luminat, Dumnezeu tare, biruitor, Domn al păcii, părinte al veacului ce va să fie. Și mare va fi stăpânirea lui și pacea lui nu va avea hotar“. (Isaia, 9. 5—6.)

Hristos din ceruri, întâmpinați-L!

Căci cerul se deschide iarăși. Chiar și în asemenea vremi, în noaptea când se naște Mântuitorul, printre pajurile de oțel ce spintecă liniștea văzduhului, purtând în pânțele lor sămânța morții și printre bubuiturile tunurilor ce zguduie temelile pământului, se strecoară până la noi cântarea îngerească vestind și grăind: Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace și între oameni bunăvoire.

Chiar dacă acest mesagiu ceresc, în clipa de față, pământul îl întâmpină cu război și cu învrăjbire între oameni, Hristos pentru aceasta vine ca să împlinească acest mesagiu. „Căci El este pacea noastră, El care a făcut din cele două lumi una, a surpat peretele din mijloc al despărțiturii, adică vrăjmășia“. (Efeseni, 2, 14.)

Hristos a venit pe pământ, înălțați-vă!

Prin Hristos, Dumnezeu s'a pogorât și a umblat pe pământ, sfîntîndu-l și făcându-l iarăși așternut picioarelor sale.

În noaptea Crăciunului tot pământul este așternut și sălaș al lui Hristos. Creștinul trăiește

te acest adevăr în noaptea Nașterii lui Hristos, colinzile ne sunt o mărturie, căci atunci și eslea dobitoacelor ni-se înfățișează luminață ca și un palat! Și chiar sufletul nostru dacă prin păcatele cele multe s'a făcut ca un grajd dobitoacesc în noaptea de Crăciun se schimbă, se curățește, se primenește, se luminează, devine mai bun, mai milostiv, mai cald, mai priitor, și se înalță făcându-se sălaș luminat pentru pruncul Isus.

Și începând dela ieslea din Betlehem, fiecare clipă din viața pământească a lui Isus, fiecare cuvânt, fiecare pas înseamnă pentru noi o treaptă de înălțare spre Dumnezeu Tatăl. Altă scară pe cer nu este pentru omenire decât aceea zidită și înălțată de Isus. Din noaptea în care El a venit la noi pe pământ, ne-a dat și nouă dreptul să ne urcăm până la cer, de unde a venit El. — În fața acestei stări poate pământul să stea mut? Să nu cânte cântece de bucurie? — În noaptea Nașterii lui Isus văzduhul întreg și tot pământul trebuie să se umple de cântare pentru că Mântuitor se naște nouă.

Mântuitorul nostru Isus Hristos rămâne același în veci: Celor întristați le aduce vestea bună a Evangheliei, neîmpușinatul izvor de ubcurii.

Celor străini le dă găzduire.

Pe cei flămânzi îi satură.

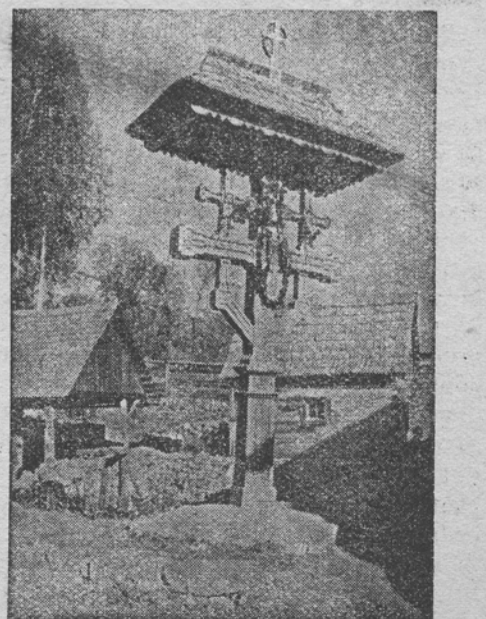
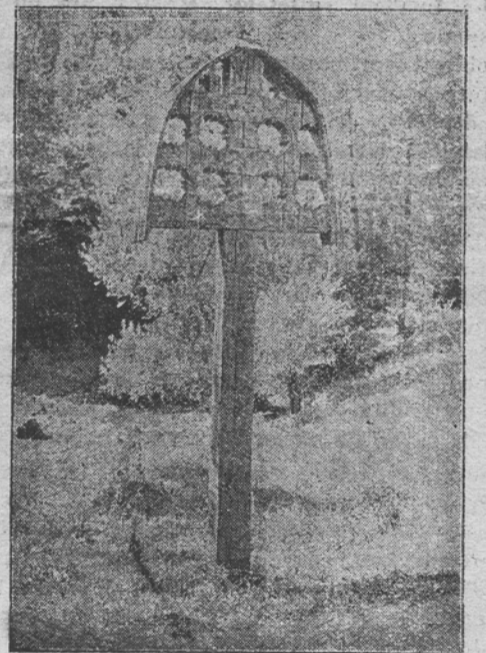
Pe cei bolnavi îi mângăie și le dă vindecare.

Pe cei din întuneric îi scoate la lumină și întunerecul îl risipește. Pe cei din latuirea și umbra morții îi ridică la viață.

Egiptul îl pedepsește și pe Israilul cel nou steaua și soarele dreptății îl călăuzește spre Canaan.

Pentru toate câte a făcut nouă oamenilor Domnul și pentru toate câte le va împlini slăvit să fie în veci.

Preot FL. MUREȘANU

Cetiți și răspândiți

„Tribuna Ardealului“

Hristos, cel Adevărat, cel Drept

(Reflecții de Crăciun)

Creștinătatea toată, în dangăt de clopot și glas de preamărire, aclamă pe Acela întru a căruia naștere a „răsărit lumina, lumina cunoștinței”, dela a căruia stea s’au învățat să se închine soarelui dreptății”. Căci aieva, ceace se desprinde, mai întâiu, din personalitatea și opera lui Isus, este acea străfulgerare curată de adevăruri eterne, și ca un însoțitor nelipsit, toate acele opere de dreptate, ce au prefăcut și mai prefac și astăzi veacurile. Lumea numai prin revelația lui Hristos a ajuns la cunoașterea adevărului deplin și absolut, precum numai la lumina acestui adevăr a putut să aștearnă drum orânduieii drepte a lucrurilor, orânduieală dreaptă în unicul și deplinul înțeles al cuvântului.

Filosofia antică s’a opintit din răspuneri să indice o cale mai netedă orânduieilor omenești, pentru a atinge nivelul cel mai înalt posibil de echilibru stabil. Indicații au fost numai, căci nici o republică nu a încercat să pună în aplicare „republicele” ideale ale filosofilor. Dar și în planurile concepute au reușit numai în măsura în care nu s’au depărtat de adevărul etern, pe care a venit Isus să-l trezească și să-l inculce în inimile oamenilor. Hristos însă, nu a luat nici odată atitudinea vreunui filosof. Cu atât mai puțin a vrut să fie un reformator social, deși o anumită categorie de reformatori vreau să-l tragă de partea lor. Când un om îl roagă să meargă să judece pricina ce o are cu fratele său pentru o moșie oarecare, Isus refuză, spunând: „Cine m’a pus pe mine judecător peste tine și fratele tău?” Dacă totuși, din opera lui Hristos, a rezultat în decursul veacurilor o mai justă orânduieală socială, aceasta a venit ca un efect indirect din spiritul de religiozitate adevărată, pe care l-a înculcat sufletelor. Hristos, am putea spune, nu a fost preocupat, ca de un obiectiv primordial, de o anumită justiție între oameni. El puna mai întâiu de toate „dreptatea lui Dumnezeu”, căci „toate celelalte” vor urma dela sine. Hristos căuta, mai înainte de toate, să însădească întru toate adevărul, căci acesta odată însădit operele de dreptate se vor face fără întârziere. O lămuritoare dovadă despre acest lucru ne poate servi un moment culminant din viața lui, când acuzat pe nedrept în fața lui Pilat, i-se făcea cea mai flagrantă nedreptate, și totuși nu se devinovaște, nu-și caută dreptatea, ci liniștit afirmă, că „de aceea s’a născut și a venit în lume, ca să mărturisească despre adevăr.” De aceea, în gândirea lui Isus, cel mai mare păcat este acela împotriva adevărului, a denaturării adevăratei stări a lucrurilor. Cel ce păcătuiește împotriva Spiritului, de aceea nu primește iertare de păcatul său, pentru că denaturează lucrările curate ale Spiritului, atribuindu-le celui Necurat. Injurătura de aceea este cea mai monstruoasă faptă, pentru că atribue lui Dumnezeu, lucruri cari nu sunt vrednice de El. De altcum, în ultima analiză, în orice păcat este și o vătămare a adevărului.

Putem înțelege, de altcum, și noi de ce pune Isus mai presus de toate adevărul. Pentru că voința noastră numai atunci poate urma calea dreptății, când este luminată de lumina adevărului. Acel: „fiecăruia al său”, nu se poate realiza, până ce mintea nu înțelege și recunoaște dreptul adevărat al deaproapelui. Pentru a avea o conștiință dreaptă, și bineînțeles, pentru a lucra după dreptate, este necesar înainte de toate de a înțelege sănătoasă și cuprinzătoare. Samovolnicile isvoresc dintr’o minte îngustă și falsificată.

Este foarte instructiv a asista și numai ca un simplu spectator la un proces civil. Cel ce se înstăpânește pe nedreptul de avutul altuia, face nu numai o faptă de nedreptate, ci vrând-nevrând este silit să se afunde dintr’o minciună într’alta. Pentru a-și ascunde falsitatea titlului de înstăpânire, recurge la cele mai josnice proceduri de cumpărare de martori falși. Ca judecătorul să nu poată descoperi adevărul, posesorul de rea credință își camuflează titlurile sale în necunoscutul trecutului. Cheltuește o enormitate de sume, pentru a-și câștiga prin seducerea lumii titluri ipotetice. Minciuna, însă, la urma-urmei este descoperită de judecătorul perspicace, spre rușinarea delicventului.

Psihologia ne arată, fără îndoială rolul covârșitor ce-l are înțelegerea sănătoasă

pentru luminarea voinței pe drumul oblu. Dar aceeași psihologie ne mai arată și influința ce o exercită voința asupra minții. De multe ori descoperirile mari s’au făcut, pentru că cercetătorii au fost înzestrați cu o voință puternică, și au impus inteligenței aceea aplicare asiduă, până la descoperirea adevărului. Nu mai puțin adevărat este însă și faptul, că de multeori o voință coruptă poate întuneca înțelegerea omului. Așa se întâmplă, că omul pătimăș nu vede adevărul, ce tot îl vâd în modul cel mai limpede. Inzadar vorbești celui orbit de patima urei, căci înțelegerea lui, nu înțelege sensul cuvintelor ce i-le spui, ci deadreptul nici nu vrea să te asculte. Acest fenomen de orbire pătimășe, cu ade-

vărat, se poate numi o autoprostire. Un îngâmfat, înainte de a prosti pe alții, prinținuta lui semeșă și goală, se minte pe sine însuși asupra valorii sale proprii. Și are nevoie de această autoprostire, pentru a-și justifica faptele în fața propriei sale conștiințe.

Pacostea unei mentalități viciate, dacă este individuală numai, se poate vindeca mai ușor. Se poate întâmpla uneori, ca înțelegerea unei mase să fie falsificată, prin propria-i patimă sau în mod artificial. Și este curios, cum această autoprostire se comunică și se nutrește prin molipsire dela individ la individ. Îngâmfarea nu este numai un fenomen individual, ci adesea poate fi și colectiv. Se poate întâmpla

Dela cântarea îngerilor la psalmii bisericesti...

Mă întorc cu gândul înapoi, peste veacurile trecute și mă grăbesc să ajung la o margine de oraș, la o peșteră și în ea la o iesle, acolo departe de Viflaimul lui Iuda. Și iată-mă ajuns. Pruncul luminat, radiind aureola dumnezeirii, este culcat în iesle și privirea duioasă a maicii sale — înainte, în naștere și după naștere fecioară — îl învăluie și aplecându-se asupra pruncului, îi orânduiește săracioasele scutece, în cari este înfășurat trupșorul lui gol.

Și iată pe bătrânul Iosif, care stă și el aproape și contemplează adâncit în adorare cea dintâi arătare în lume a omului Dumnezeu. Tresaltă deodată și aleargă la intrarea peșterii și-și ridică ochii în sus, spre cer, căci lumină mare se arată acolo și „multime de oaste cerească lăudând pe Dumnezeu și zicând: mărire lui Dumnezeu întru cele de sus, și pe pământ pace, între oameni bunăînvoire.” (Lc. 2, 13, 14).

Păstorilor din acel ținut, cari priveghiau și stăteau străji noaptea împrejurul turmelor lor, un înger le vestește: „nu vă temeți, căci iată vestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot poporul: s’a născut nouă astăzi mântuitor, carele este Hristos Domnul, în cetatea lui David. Și acest semn va fi vouă: afla-veți un prunc înfășat, culcat în iesle.” (Lc. 2, 10—12.)

Cel dintâi dar, ce s’a oferit pruncului dumnezeesc, născut de Mântuitor al lumii, a fost cântecul îngeresc. Arătarea cerească, care prin oastea îngerească a adus jertfa de mărire prin cântec la aceasta prima arătare a omului-Dumnezeu, a fost și rămâne pentru totdeauna lauda și jertfa cea mai frumoasă și mai plăcută și lui Dumnezeu; cântarea este aceasta jertfă. Deodată cu întemeierea bisericii, lucrul

principal în adunările creștinilor, pentru săvârșirea cultului divin, este cântarea, psalmi, imnuri și alte cântări sfinte, dupăcum ne-o mărturisește aceasta sf. Pavel: „Învățați-vă și vă înțelepțiți pe voi înșivă cu psalmi și cu laude și cu cântări spirituale, întru mulțămită cântând întru inimile voastre Domnului.” (Col. 3, 16.)

Asemeni scrie și către Efeseni (5, 19.): „umpleți-vă de sfântul Spirit, vorbind între voi în psalmi și în laude și în cântări spirituale, lăudând și cântând din inimile voastre Domnului.”

Creștinii cei dintâi, fără îndoială, că au preluat felul de cântare al sinagogii și astfel cântarea creștinească a fost la început melodia iudaică, o recitație trăgănată și monotună, cu urcarea tonului la terminație. Mai târziu apoi contactul cu lumea cultă a elenismului și a romanilor dă o devoltare tot mai mare cântului bisericesc.

În orient, în biserica siriană Efrem, în cea grecească — Egipt și Elada — Atanasie și Vasile; în biserica apusului Ambrosie și mai ales Papa Grigorie cel Mare au fost desăvârșitorii cântului bisericesc.

La început în biserica primitivă, cum se zice, adunarea credincioșilor — în totalitatea lui — a cântat și a dat răspunsurile celui ce săvârșea liturghia. Aceasta era regulă generală pentru Liturghia propriu zisă; întreg poporul lua parte activă la aducerea jertfei neprihănite a legii nouă. Și astfel s’a urmat în bisericile orientului în veacurile cele dintâi, ceace se vede de altcum și din liturghiile noastre — bizantine — cari (cu toate că în amănunte chiar și până în veacul al XIV-lea, ce e drept la proscomidie numai au suferit unele modificări, fiind ajunse la complectă stabilizare a lor în construcția principală

foarte des, să i-se ofere omului spectacolul comic, dar în același timp și foarte trist, ca o mână de pigmei să mimeze gesturile oamenilor mari, și să se creadă în urma acesteia tot atât de mari ca și aceia. Găștele fabulei, cu adevărat au haz cu sfătoșenia meritului străbunesc, de a fi salvat Capitoliul, până când ele nu sunt decât niște găște proaste. Omul, pentru că să fie drept în faptele sale, într’adevăr trebuie să se așeze în lumina adevărului. Dacă Hristos a promis o mântuire, aceasta o pune în adevăr: „adevărul vă va mântui pe voi”.

Până când înșelarea de sine, și disordinea faptelor ce urmează din această înșelare, este individuală, ponoasele le trag numai individul, sau cel mult un cerc restrâns din jurul lui. Dar falsificarea mentalității ajunsă odată în fază endemică, are repercuiții pe un cerc mai larg. Omenirea a plătit adeseori scump, în decursul istoriei sale, desamăgirea de a fi fost mințită; trezirea a fost de multe ori tragică. O astfel de boală numai un eveniment spectaculos, dacă nu o ruină, poate să o vindece.

Păr. Gavril Iagăr

COLIND

Doamne, vreau să-ți mulțumesc...
Dar în graiul omenesc
Slova vorbelor tocită,
Vorba slovel prihănită,
Înțelesul otrăvit
Le-a mușcat și ’mbolnăvit.

Un strigoi
Pune ’n negreală noroi.
Pravila de baștină
S’a pierdut în mlaștină,
Ochii mici ai literii
Stilcesc ca ai viperii.

Voie dă-mi să spânzur graiul
Și să-ți mulțumesc cu naiul.
Cântecul care mă doare
Frate-i cu tăcerea mare,
Cu îngerii, cu lăstunii
Și cu șoapta rugăciunii.

Noaptea îți înșiră albe
Fire de beteală, salbe,
Fluturi și mărăgăritare.
Mulțumește, lăutare!
Bunului tău împărat,
Cântându-i îngenunchiat.

TUDOR ARGHEZI

deja în veacurile V și VI), — cântarea o notează ca ceva ce se face numai din partea poporului. Aceasta este cântarea simfonică în biserica orientală. Cetirile dela liturghie le face diaconul și lectorul.

Ce e drept liturghiile noastre, traduse pe limba românească au tipărite la răspunsurile dela liturghie, că le-ar face: strana, corul — trebuie să notăm, că s’a greșit traducându-se astfel; căci nu strana și corul, ci poporul răspunde și cântă la sf. Liturghie. (Max. P. S. Missa Graeca 16—62).

În tot cazul însă cântarea în „solo”, prin cantor s’a ivit deodată cu formarea diferitelor laude dumnezeiești, în afară de Sf. Liturghie. Cantorului este fixat loc în biserică aparte, înainte lângă altar, deosebit de popor, și locul lui, al cantorului se numește cor (gr. horós), ceace pe slavonește s’a numit strană.

Corul deci a fost locul cantorului și nu ceace azi înțelegem sub acest cuvânt, adevărat locul deasupra intrării în biserică, de unde de obicei cântă credincioșii înstruiți în cântări figurale.

În Antiochia, pentru a se schimba înfățișarea de monotonie a corului în „solo”, s’a născut cântarea antifonică, adevărat cântarea în două coruri (strane), așezate pe ambele laturi din presbiteriu, în apropierea altarului, „față în față” unul cu altul. Unul din coruri — strane — cânta un stih și celalalt răspundea, — dupăcum este firesc și apare și azi din construcția antifonelor și a prohimenelor; durere, azi nu se mai practică așa, și astfel toată frumusețea și înălțarea sufletească — ce ar fi să fie în cântarea alternativă — nu se evidențiază și respectiv nu se atinge.

Cântarea antifonică, pentru deosebita sa frumusețe și însemnătate, s’a lăjit atât în

(Continuare în pag. 6).

SINGAPORE

În discuțiile curente când se vorbește de Singapore, se înțelege portul militar și baza navală puternic fortificată pe care au construit-o englezii pe insula cu același nume, situată în extremitatea sudică a peninsulei Malaya. Insula este despărțită de uscatul malaiez printr-un canal îngust de abia un kilometru lățime, în parte navigabil, care poartă numele de drumul Jahorei.

Aruncând o privire pe hartă, ne vom convinge imediat care este importanța insulei Singapore și care sunt motivele care au făcut pe englezi să investească în acest punct al lumii sume fantastice, pentru a crea cel mai puternic port militar din

strucții întregitoare a sistemului de fortificații.

Timp de aproape 10 ani zeci de mii de muncitori, ingineri și experți militari au lucrat nu numai la fortificarea insulei Singapore, dar a întregii peninsule Malaya, care a fost împânzită cu fortificații, cazemate betonate, aerodromuri militare, posturi de observație, constituind o linie de nepătruns în calea oricărui atac care ar putea să amenințe din Nord prețiosul punct de sprijin dela Singapore.

Cea mai importantă lucrare însă rămâne portul militar care a fost construit în partea de Sud-Est a insulei. După cum am mai spus englezii au

putea executa și cele mai complicate reparații.

Afară de sistemul de apărare defensiv, insula dispune de numeroase aerodromuri militare, care pot servi la adăpostirea sutelor de avioane de toate felurile care au fost aduse pe insule. Aviația poate colabora de pe aceste aerodromuri, fie la apărarea insulei fie la operațiunile ofensive care ar avea baza de plecare din insulă.

Cu un cuvânt la Singapore totul este pregătit pentru a servi ca bază flotei britanice însărcinată cu controlul navigației din Extremul Orient. Evenimentele din ultimele zile au dovedit însă că forțele navale care au fost trimise de englezi la Singapore nu sunt prea importante, iar prin pierderea celor două vase de linie „Repulse” și „Prince of Wales” puterea lor de combativitate a fost și mai mult redusă.

În momentul de față pavilionul amiralului comandant al flotei britanice din Extremul Orient îl arborează un crucișător de 10.600 tone. Dinspre Thailanda puternicele forțe japoneze înaintează spre interiorul peninsulei Malaya, ajungând până în dreptul insulei Penang, care a fost evacuată de englezi. Pe de altă parte detașamente japoneze debarcate la Kota Baru fac progrese, iar la Kuantan și Mersing amenințarea crește din zi în zi.

După toate semnele deci fortificațiile dela Singapore vor avea în foarte scurt timp prilejul să treacă peste botezul focului și să dovedească deci într'adevăr că linia de apărare construită de englezi este invicibilă.

Comentând această posibilitate, cercurile japoneze țin să arete că scopul operațiunilor japoneze este departe de a fi cucerirea fortului Singapore.

Singapore, domină ca un post înaintat de veghe trecerea prin canalul Malacca, despășitor de două Oceane.

Comandamentul japonez se mulțumește cu succesul obținut până acum, prin faptul că Singapore a încetat de a mai putea fi un punct de plecare a operațiunilor ofensive împotriva Japoniei și a posesiunilor japoneze. Singapore a încetat de a mai fi o bază de operațiuni, iar în curând își va pierde și calitatea de unic punct de control al navigației din strâmtoarea Malacca, din momentul în care japonezii vor fi stăpâni pe coasta răsăriteană a peninsulei Malaya.

GHEORGHE GIURGIU

Vederea portului Singapore, pe care trebuie să-l atingă în trecerea lor vapoarele care trec din Oceanul Pacific în Oceanul Indian, sau invers, prin strâmtoarea Malacca.

lume și cea mai bine înzestrată bază navală din câte dispune flota britanică. Importanța strategică și economică a Singaporei este evidentă: prin poziția ei domină strâmtoarea Malacca, punctul de trecere din Oceanul Pacific în Oceanul Indian.

Această importanță a insulei Singapore a fost însă recunoscută târziu de englezi. Abia în 1818 Stamford Raffles propune guvernului din Londra ocuparea ei și fără să aștepte avizul Amiralității, la 6 Februarie 1819 debarcă pe insulă și înfige stindardul cu Crucea Sfintului Gheorghe, prin care insula este considerată înglobată vastului imperiu colonial britanic.

Mai târziu englezii continuă cuceririle lor spre Nord, încât în scurt timp sunt stăpâni pe întreaga peninsulă Malaya. Din punct de vedere administrativ Malaya Britanică se compune din trei provincii diferite. Colonia „Straits Settlements” căreia îi aparține și insula Singapore, apoi statele malaieze federalizate și a treia provincie o formează statele malaieze nefederalizate. Toate trei se află sub administrație britanică. Populația totală a peninsulei Malaya se cifrează la cea 5 milioane locuitori.

Populația propriu zisă a insulei și orașului Singapore este de 600.000 locuitori. Grupul cel mai numeros al locuitorilor îl formează chinezii (75%), apoi malaiezii (12%) și în fine indienii (8%). Numărul locuitorilor albi de pe insulă în timp de pace nu era decât de 11.000, o cifră foarte redusă, care nu reprezintă nici 2% din totalul populației. În vremea din urmă prin numeroasele trupe australiene, new-zelandeze și engleze, trimise în garizoană la Singapore, numărul albilor a sporit. În același timp însă o bună parte a populației civile a fost evacuată de pe insulă, mai ales din apropierea zonelor militare.

Lucrările de fortificare a acestui punct important din Pacific, au început încă în anul 1882. Fortificațiile moderne n'au fost terminate însă decât în 1934 și chiar de atunci au fost executate o serie întregă de con-

realizat aici o hierarhie impresionantă, construind cea mai puternică bază pentru flota lor. Cazemate betonate au fost construite în colinele înălțimilor Geletar, care domină spre Vest portul. Tunuri de 380 mm și 450 mm se îndreaptă amenințătoare din asconzișurile lor de beton și oțel, prevenind orice atac dinspre Ocean. Coastele insulei sunt deasemenea puternic fortificate. Cazemate betonate, șanțuri antitanc, cuiburi de mitralieră, obstacole cu sârmă ghimpată și tot ce a putut născoci tehnica de război modernă, apără Singapore.

În port, care nu este numai o bază de reprovizionare și sprijin, ci și singurul punct unde pot fi reparate eventualele avarii ale vaselor de război aparținând flotei engleze din Extremul Orient, se află două dockuri uriașe. Dintre care unul plutitor, construit în Anglia, având dimensiuni uriașe, încât poate primi spre reparație vasele de război de cel mai mare tonaj. Bineînțeles dockurile dispun de ateliere, magazii de materiale și personalul corespunzător pentru a

Cooperativele și „Imprumul de stat-loterie pentru Transilvania”

În urma inițiativei făcută de „Szövetség” prin adresa Nr. 11660/1941 pentru ca și cooperativele afiliate Centralei noastre să se integreze în acțiunea de colectare a subscrierilor pentru Imprumul de Stat = loterie cu 4% pentru Transilvania vă facem următoarea chemare:

Guvernul în vederea ridicării și îmbunătățirii situației economice din această provincie a întocmit planul unui imprumut de Stat de 100 milioane pengö, în rate individuale de câte 200 pengö, cu 4% dobândă.

Din apelul făcut de către „Szövetség” către Centrala noastră reese că acest imprumut va servi pentru planul de reclădire economică a Transilvaniei și deci subscrierilor vor contribui la această acțiune de mare însemnătate.

Indemnăm deci cooperativele ca în limitele posibilităților lor să semneze la acest imprumut propagând ca membrii cooperativei să semneze și aceștia după putința lor.

Vă reamintim că se pot semna și 1/2 de rate de 100 pengö sau 1/4 de 50 pengö și că aceasta conform planului în afară că sunt plasamente partitoare de dobânzi, dar sunt și câștigătoare întrucât se vor trage la loterie în fiecare se-

ptembrie a fiecărui an) premii în valoare totală de 1.487.500 pengö (prima tragere) și deci vă va putea aduce și un câștig important.

Semnarea imprumutului de Stat, rentă 4% se face pe formularele tip.

Deci consiliul de administrație a cooperativei se va întruni la primirea acestei adrese și va hotărî suma de care o semnează, îndeplinind formele și expediind suma semnată pe adresa Centralei „Plugarul” (Kolozsvár, Horthy M.-ut 40. sz.).

Consiliul de administrație va delega un membru care va colecta subscrierii și dela membrii cooperativei.

Din sumele semnate și remise se vor reține de cooperativă 4% din care 2% se va da collectorului, 1% cooperativei și 1% va servi pentru acoperirea cheltuielilor cu porto de remitere, propagandă, etc.

Se va observa că de acest scăzământ nu beneficiază semnatul rentei — la renta semnată personal adevărat nu se scade din suma semnată de cooperativă sau de persoană, ci servește ca comision pentru acei cari colectează.

Timpul în care se pot semna rate este până a 23 Decembrie 1941.

Deci sumele semnate se vor remite Centralei noastre: prima remitere din sumele colectate cel mai târziu până la 15 Decembrie 1941, iar doua remitere până la 20 Decembrie 1941.

Biblioteca „Tribuna Ardealului”

Au apărut și se află de vânzare la toți chioșcarii și depozitarii:

Nr. 1. De pe Mureș și Câmpie — hore și chiuituri, de Dr. E. Nicoară, Ștefanu și Bumbu. — Prețul 30 filleri.

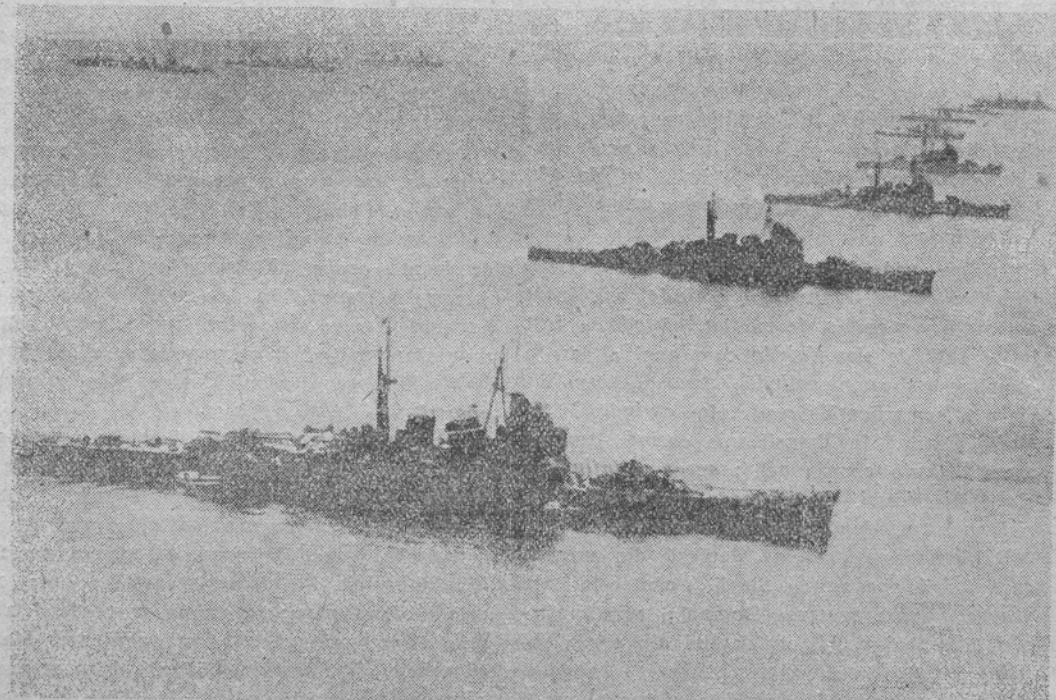
Nr. 2. Iosif Vulcan — 100 de ani dela nașterea lui — de Preot Ion Georgeșcu. — Prețul 20 filleri.

Nr. 3. Doine și Balade. — Obiceiuri de nuntă. — Culegeri de folklor de pe Mureș și Câmpie, de Dr. E. Nicoară, Ștefanu și Bumbu. — Prețul 20 filleri.

Nr. 4. Vechea cultură românească în „Țara Bihariei” — de Prof. Vasile Vartolomei. — Prețul 50 filleri.

Nr. 5. Orientări fiscale, de Iacob Peptea. — Prețul 60 filleri.

Nr. 6. Iustin Popfiiu. — La centenarul Nașterii, — de V. Vartolomei. — Prețul 30 filleri.

Vase de război japoneze ancorate în larg, la pândă.

Meditații...

Pretutindeni e aer de sărbătoare...
Glasul clopotelor din oraș vestește apropierea zilei mari... Pe stradă oamenii sunt grăbiți, merg și vin, fiecare se îndreaptă spre căminul lui cu o crenguță de brad sau un pachetel în mână. Pe fețele lor agitate vezi, cu fiecare așteaptă pe cineva, toți se pregătesc penru ceva...

Trec prin fața unei ferestre. Privesc înăuntru. Văd trei copii cu ferisoarele radioase și îmi pare că aud șoptele lor: „da vine... Il așteptăm... o se ne aducă bucurie”...

... Ascult convorbirea alor doi trecători: „Uite și crengile arborilor de pe drumuri s'au îmbrăcat în alb de sărbătoare!”

Așteaptă și ele? Știi și tu? Il aștepti și tu?... Doar Il așteptăm cu toții... și Soarele măjestos se'nclină spre apus, pare, că își retrage grăbit ultimile raze de lumină, lăsând să urmeze întunecul, căci în întunecimea de astăzi — în seara aceasta sfântă, — va lumina cea mai strălucită lumină, lumina dumnezeiască a creștinismului!

Milioane de suflete, copii mari și mici, adulți, bătrâni, femei bărbați toți acei cari se adăpostesc sub umbra crucii, așteaptă seara mare, nașterea Domnului, venirea Mântuitorului.

Este cea mai frumoasă sărbătoare! Vino Mântuitorule! Revarsă lumină asupra păcătoșilor. Prin puterea cuvintelor Tale divine să se scufunde ura, invidia, răutatea și să se'nalțe biruitoare pacea, iubirea și înțelegerea pe pământ. Fă dreptate celor neîndreptățiți, iar văduhul să răsune de frumoasele cuvinte ale Bibliiei: „Mărire întru cei de sus lui D-zeu, pe pământ pace și bună'nvoire”...

ROXANA

IN BETLEEM

Noapte-adâncă. In ceruri, sus,
Stele ard tremurătoare;
Doarme Pruncul Isus
Sub privirile Fecioarei...

Pace'n cer și pe pământ,
Numai glas de cântători...
Il slăvesc pe Pruncul Sfânt
Ingeri — sus, iar jos — păstori.

Varsă line străluciri
Pruncul sfânt și luminos,
Și cereștile luciri
Ard pe fața lui Hristos.

Steaua dela Răsărit.
S'a aprins cu foc în cer,
La'nchinare au venit
Craii dintr'acele țări.

AL. MATEVICI

A apărut în

Biblioteca „Tribuna Ardealului” Nr. 5.

Orientări fiscale

(Legiuirile în vigoare până la 1 Octombrie 1941)

de IACOB PEPTEA

Prețul 60 filleri

Se găsește la toate tutungeriile și chioscurile de ziare.

Locul de semnare a rentelor „Imprumutul de stat-loterie pentru Transilvania”

Unele cooperative sunt nedumerite și ne cer lămuriri dacă ele semnează rente de stat „Imprumutul de stat-loterie pentru Transilvania” la notariatele comunale.

Lămurim deci cooperativele noastre că astfel de rente, membrii cooperativelor semnează prin cooperative conform instrucțiunilor date de Centrala „Plugarul” prin adresa nr. 2415—1941, iar cooperativele centralizează toate aceste subscrieri și cu cele subscrise propriu de cooperativă le trimit Centralei „Plugarul” la datele indicate în circulara menționată.

MOȘ AJUN

Printre crengi pierdute'n ceață
Luna 'nceț la geam apare,
Arunceând pe flori de ghiată,
Boabe de mărgăritare.

Lângă pat, jos, în căsuță,
Mama plânge despletită,
Pe copila cea drăguță
Intre ingeri adormită...

...Dar ce șgomot e în tindă?
Inima-i stă să se rumpă!
Vin copiii de colindă,
Vin la sora lor cea scumpă. —

Lărmuind cu bucurie,
Bat în geam, fac zarvă multă,
Râd cu hohot, fără să știe
Că fetița nu-i ascultă...

Iar prin crengi pierdute'n ceață
Luna trist la geam apare
Și lucește pe flori de ghiată,
Boabe de mărgăritare...

ȘT. O. IOSIF

Originea obiceiurilor și datinelor de Crăciun

În viața popoarelor sunt momente epocale care prin importanța lor pătrund în sufletul colectiv al maselor și ajung la un moment dat să facă parte din comoara lor sufletească.

În această categorie intră mai ales manifestările spirituale legate de anumite sărbători și unele dintre cele mai frumoase manifestări din acest domeniu sunt cele în legătură cu sfintele sărbători ale Crăciunului.

Această sărbătoare fiind capitală în doctrina creștină este foarte firesc ca să fie bine întipărită în mintea popoarelor și implicit și în mintea poporului nostru.

Aceasta cu atât mai mult cu cât poporul nostru a primit creștinismul sub formă latină și ca atare a căutat să încetățenească pe pământul nostru obiceiuri și datini creștinești străvechi.

Unele din cele mai frumoase datini și obiceiuri aparținând Crăciunului, poporul nostru, a cântat să le amplifice, căci Crăciunul este sărbătoarea dragostei, de unde el a immortalizat în *Colinzi*, *Cântece de stea*, *Plugușor* și celelalte manifestări ale sufletului nostru colectiv, dragostea față de Isus Hristos-Dumnezeu, care s'a născut, a trăit și a pătimit pe lume din dragoste nefermărită pentru poporul său, să-l scoată din robia păcatului strămoșesc, unde-l aruncase imprudența lui Adam și nesocotința Evei.

Cei care s'au ocupat cu studierea sărbătorii Nașterii Domnului au ajuns la constatarea că, colinzile „reproduc datina păgână a cultului soarelui, în forma mithrianismului, religie adoptată de Romani, și sărbătorile acestora, numite *Saturnalia* și *festum Kalendarmum*”.

„Creștinismul a căutat să dea altă înfățișare acestor sărbători, îmbrăcându-le într-o nouă haină, sub care totuși se ghicește pătura primitivă păgână, fixând nașterea Domnului în ziua de 25 Decembrie (solstițiul de iarnă), ca înlocuire a sărbătorii păgâne *dies natalis Solis invicti*” (Al. Rosetti: *Colindele religioase la Români*).

Din studiile ce s'au făcut asupra acestei probleme, s'a ajuns la concluzia „că nu numai la Români, dar și la celelalte popoare române și la Slavi, colindatul este un obicei străvechi, moștenit dela Romani”.

Despre acest lucru — ne spun filologii — ne putem convinge și din faptul dacă urmărim etimologia cuvântului rom. *colindă*, ce a format cuvintele: *a colinda*, *colindat*, *colindis*, *a pleca în colindă*, *colindător*, etc.

Dacă presupunem că românescul *colindă* derivă din latinescul *calendae*, acesta ar fi trebuit, conform regulilor fonetice, să dea în limba română, *cărindă*, dupăcum *calendarium* > *cărindar*.

Ori noi vedem că, în limba română, avem formele: *colind*, *colindă* și *corindă*, așa încât putem presupune că forma lat. *cărindă*, a fost influențată de slav. *Koleda* care apoi a dat în românește forma *colindă*. Aceasta transformare a semnificației cuvântului *cărindă* > *colindă*, păstrată în Transilvania *corindă*, trebuie așezată într-o epocă veche: aceea a influenței slave bisericești, în vremea organizării bisericii noastre, după modelul celei slave.

Dacă noțiunea *colindă* datează din vremea conviețuirii noastre cu Slavii, cântecele care vorbesc despre nașterea Domnului sunt moșteniri mult mai vechi, ele datând din epoca romană.

De aceea, colindele cuprind o povestire epică în care se narează un fapt biblic, exemplu:

„O ce veste minunată
Lângă Vișlaim s'arată
C'astăzi s'a născut
Cel fără de'necup
Cum au zis prorocii”, etc.

dar se încheie, cu o urare de esență lirică în care copiii-colindători urează celor ai casei bine și noroc:

„Rămâneți cu sănătate
Incărecați de bunădată.
Rău șohan să nu pășiți
După moarte'n rai să fiți”.

Apoi adaogă:

„Câți cărbuni pe vatră
Atâția boi în poiată.

Sau

„Câte așchii la tăietor
Atâția peșteri”.

Alteori colindele nu păstrează nimic din caracterul lor religios și atunci se numesc *colinde sociale*, având un caracter pur liric și fiind adaptate oamenilor în fața cărora se cântă.

Exemplu:

Bună ziua lui Ajun
Că-i mai bună a lui Crăciun
Și să fie într'un ceas bun.
Nană, neiculită
Înalță-ți ochii pe poliță
Este o coastă și-un cârnaț
Săriți bade și ne dați.
Câți miei și porci
Cucuruzul printre ei
Vacile lăptoase
Oile lănoase
Porcii unșuroși
Să-i mănânce nenea sănătos.
Dă-ne nuci, că-s mai dulci,
Dă-ne alune, că-s mai bune,
Dă-ne colacul și cârnațul
Să mergem la altul.

Sau:

„Dă-mi colacul de mi da,
Că mie frig afară a sta
Și mi-e spartă opînca;
Căci de-aseară-s tot pe-afară
Și m'a nins și m'a plouat
Opînca mi s'înmuiat”.

Alte obiceiuri de Crăciun sunt: *Cântecele de stea*. Ele sunt poezii scurte pe care le rostesc copiii în noaptea de Ajun când umblă cu steua.

Cea mai cunoscută culegere de „*Cântece de stea*” în literatura românească este aceea a lui Anton Pann.

Alături de *colinde* și *cântece de stea*, un loc de frunte ocupa „*Vicleimul*” sau „*Irozii*”. Aceasta pentru că față de *colinde* și *cântece de stea*, *Vicleimul* ne aduce un element nou: reprezentarea, adică persoanele care iau parte la desfășurarea acțiunii lucrează în prezența noastră.

Subiectul *Vicleimului* este luat din creștinism și se poate rezuma la: *sforțarea lui Irod de a distruge noua învățătură a lui Hristos*.

Acțiunea *Vicleimului* este presupusă că se petrece în palatul lui Irod, pe vremea nașterii Mântuitorului. De obicei această acțiune cuprinde două părți: în prima parte Irod află dela soldații săi că au fost prinși trei Magi, ce veneau din Răsărit, călăuziți de o stea, ca să se închine noului născut. Irod face tot posibilul să afle dela ei vești pentru a putea apoi

omorî pe Isus Hristos. Toată truda lui Irod este zadarnică.

Văzând că așa n'a reușit, Irod încearcă — în partea II — altceva. Poruncește să i se aducă un copil, care, prin puterea dumnezeiască, povestește ce se va întâmpla cu Hristos și cu noua credință, lucru ce supără atât de mult pe Irod încât omoară copilul, totuși el nu găsește un mijloc prin care să poată scăpa de puterea voinții dumnezeiești. În felul acesta, toate sforțările oamenilor, potrivit puterii lui Dumnezeu-Creatorul, rămân infructuoase.

Din cauza cuprinsului acestei compoziții dramatice, foarte frecventă în satele noastre românești, s'a ajuns la constatarea că *Vicleimul* — denumire derivată dela orașul *Betleem*, unde s'a născut Mântuitorul — este de origine cärturărească.

Lucrul se explică așa: cärturarii ce cunoșteau istoria biblică, au compus *Vicleimul* care apoi a trecut în clasa boierilor, ajungând și la popor, care, l-a imitat și a dat naștere unui *teatru popular*.

Originea *Vicleimului* românesc trebuie căutată în misterele religioase ale evului mediu, dela popoarele din Apusul Europei, căci popoarele vecine cu noi, ca: Greci, Sârbi, Bulgari, au cunoscut, iar Ungurii l-au primit dela Italiani, așa încât în Transilvania trebuie că Români l-au luat dela Sași, care la rândul lor l-au primit dela Germani.

Odată *Vicleimul* intrat în masele poporului nostru a fost răspândit în toate provinciile locuite de Români având o dezvoltare proprie.

Din cele de mai sus, se vede că, aproape toate datinile și obiceiurile de Crăciun ne-au venit nouă dela popoarele latine ale Apusului și e interesant de văzut cum în marca masă de Slavi, Români au știut forma un centru de romanitate.

VASILE VARTOLOMEI

Popas sufletesc

— Concertul de colinde din Catedrala ort. română. —

În aceste clipe de reculegere sufletească, cad ca din seninul cerului veștile minunate venite în glas de colindă poate de dincolo de timp, din staulul Vișlaimului.

În Catedrala română-ort. din localitate, am trăit cu toată puterea de viață câteva clipe înălțătoare pe care în dar ni le-a oferit mănunchiul de tineri care în toate duminicile — spre lauda lor — cântă în corul mărețului altar de închinăciune.

Acest tineret creștin, stă sub părinteasca grijă a I. P. S. S. Nicolae Colan, care mereu știe să ne adape setea cu har ceresc.

Concertul din ziua de 21 Dec. 1941, ne va rămâne un crâmpeiu de viață, de care oricând ne vom aduce cu drag de aminte așa cum ne va rămâne în suflet Făr. Cons. Laurențiu Curea care nu știe să-și numere anii și firele albe pe creștet, ci trece tână în fruntea tinerilor care împreună cu dansul știu să laude în imnuri de mărire pe acela care s'a născut în ieslea Vișlaimului.

Concertul de colinde și rugăciunile ne vor rămâne în suflet, albie în care ne-om adăpa setea de viață creștinească.

În marele public românesc, care de data asta a dat dovadă de atâta spirit de înțelegere, au fost de față: I. P. S. S. Nicolae Colan, sub patronajul căruia s'a ținut Concertul de colinde. Din partea Consulatului General al României din localitate D-nii Consul general Negulescu, Consilier de legație Dan Geblescu, Consul Ernest Comănescu, vice-consul Iordan Murteanu și avocat Titus Spornic.

Din partea bisericii rom.-unite canonicul Cosma Avram, protopop Valeriu Giurgiu, prof. Dr. Grecu, Dr. Ion Chertes, N. Pura, Miron Pop și aliații.

Am mai remarcat în asistență pe D-nii: Dr. Simion Tamaș, Ion Buzea, Dr. L. Teliă, Dr. Aurel Millea, Valer Ghircoiaș, Dr. Aurel Hecoc, Dr. Petre Rebreanu, Gheorghe V. Giurgiu, Prof. Gheorghe Dăncuș, Dr. Aurel Socol, T. Orosfăianu dela „Tribuna Ardealului”, precum și Consilierii eparhiali: Dr. V. Sava, Dr. Ion Goron, și profesorii Academiei Teologice: Dr. G. L. Munteanu rectorul Academiei, Dr. I. Pașca, Păr. Nicolescu, Simion Curea și Florin Mureșanu.

SPECTACOLE

ROYAL: „Mănăstirea tăcută”. În rolurile principale: Paul Javor, Clara Tolnay și Margareta Lukács. Premieră de gală Joi la ora 11 a.m. Vineri Sâmbătă și Duminecă matineu la ora 11, cu locuri numerotate. În complectare jurnale.

EGYTEM: 25 Decembrie: „Dulcea răsunare”. În rolurile principale: Păger, Komár, Erdélyi și Bilicsi.

26, 27, 28 și 29 Decembrie: „Printul Bob”. În rolurile principale: Kovács, Szilassy, Vizváry și Simor.

CRĂCIUNUL LA OȘENI

Ca în toate satele și ținuturile locuite de omâni, farmecul sărbătorii Nașterii lui Hristos, nu lipsește nici în Țara Avas-ului.

Crăciunul e privit de Oșeni ca o sărbătoare bucuriei. Încă din postul Crăciunului, vecinii și prietenii se întâlnesc seara la șezători și cântă colinde, pentru a le ști bine în ajunul Crăciunului.

Copiii își caută de cu bună vreme tovarășii și colindat — „soațele” — cum le spun ei — la fel bărbații și bătrânii — încă înainte de ajunul Crăciunului.

Copiii își fac niște ciomege mai mari decât pentru a se putea apăra de câini și pentru a putea coborî câte o pantă în viteză dacă este zăpadă. În ultimii ani au început a umbla și pe skiuri, făcute de ei.

Nu se poate descrie bucuria copiilor în ziua ajunului de Crăciun. Încă nu sunt coți colacii pe care îi face fiecare oșancă — și deja se aud primele melodii ale colinzilor. Copiii fetițe în grupuri de câte 2 până la 6 inși, ținând seama de timp, oricât de potrivnic este vremea, vestesc pe la ferestrele caselor, marea bucurie a omenirii. Sunt însă așa de micuți, căt de abia își poartă sumanul și straița care umple tot mai mult cu colaci. În cap poartă cămășor, pe cari le întorc pe dos dacă frigul e prea mare. Înainte de a începe colinda, se întrec între ei — „care 'om corinda?” Apoi se împacă și se așază în jurul mesei, întrebându-se: — Slobodu-i a veselii?

Răspunsul — de totdeauna — e același. Slobodu-i!

După ce au terminat de colindat, primește fiecare colindător câte un colac.

*Pulcă neagră bag'n sac,
Bună seara, dă-mi colac
Nu-mi da micu
Că mi-i frigu
Ci-mi dă mare
Bine-mi pare.*

După masă încep a colinda și copiii mai mari. Colindele lor sunt cu ceva lungi.

*Gănușa ș'o picat
Oșăle ș'o sbierat;
Dumnezeu le-o d'auzit,
Jos la ele-o scoborit
Pe o scară toată de ceară
Să-și culeagă flori de vară,
Din cununa fetelor,
Din struțu holteilor.*

După ce au terminat copiii, încep coconii, până la 15—16 ani. Se cunosc după glasul lor, care le trădează vârsta adolescenței.

Fetele și femeile colindă și ele în grupuri. Bărbații și bătrânii sunt însoțiți câteodată de

câte un ceteraș care ține danțu corinzii, sau de unul cu fluerul.

Colinzițele oșenilor sunt foarte vechi. În cele mai multe e vorba despre păstorit, ceea ce dovedește, că cea mai veche și cea mai iuioasă ocupație a oșenilor, a fost oeritul. Bătrânii satelor, știu aproape cu toții „corinda păcurarului”, o variantă a Mioriței.

Iată una:

Colindătorii.

*Colo'n susu mai din susu
Sântu-și trii păcurărași,
Unu ce iera mai mic
Poate iera mai voinic,
Până oile-abătea,
Călelași legea îi făcea:
Ori să-l puște,
Ori să-l tale,
Ori să-l puie'n trii fătaie.
Iel după ce sosăia*

*— Fraților, așa zicea
Pe mine de mi-ți tăia,
Pe mine să măngropați:
In staulu' oilor,
La struga mulgărilor,
Și toporul meu cel drag
Mie mi-l punți la cap
Și din bota nea cea luce
Mie să-mi faceți o cruce,*

*Asta-i sara lui Crăciun,
Când s'au născut Fiul Sfânt,
Din iezița boilor,
Din florile câmpului,
Din spicele grâului,
Căți pociumi la ieze-au fost,
Toți erau lumini-aprinse
Sus în coarne la boi puse.
Se luară se duseră
La apa lui Iordaan,
Iordan botezătoriu
Boboteaza-l în'e'n brațe
Sânt-Ioan ca să-l boteze
Mândru nume ce l-au pus
Isus Hristos, Domn de-al nost,
Crestinilor de folos.
Rămăi gazdă vesel bun,
C'ăi agiuns Sfântu Crăciun
Și găzdoaia veseloașă,
C'o ajuns o zi frumoasă,
Și coconii să trăiască,
Fetele să veselească.*

Bărbații mai în vârstă, încep să colinde mai târziu, pe la 10—11 ore noaptea și colindă până dimineața. În dimineața zilei de Crăciun, copiii merg din casă în casă urând „Bună dimineața lui Crăciun”, când primesc colaci. După cum spun ei, umblă în pchiez.

La sfta Liturghie din sărbătorile Crăciunului, se cântă la priceasnă colinda cea mai frumoasă. Atunci sunt cele mai mișcătoare momente din tot timpul sărbătorilor. Un singur lucru poți citi pe fețele tuturor: *Bucurie*. O citești și pe fețele fragede ale copilașilor și pe frunțile aplecate ale bătrânilor satului, frunți care de data aceasta se ridică și parcă își primesc ceva din seninătatea tinereței...

Iată și textul celei mai frumoase colinde dintr'un sat oșenesc.

*Asta-i zi de bucurie (bis).
Popoarăle-ți cântăm Ție (bis)
După zisa procească
Că Hristos va să se nască.
Iacă Hristos s'a născut
Impărat nou, nu de mult,
In Vifleem oraș mare,
Care'n lume soață n'are:
Irod, rău Craiu blăstămat,
Făcându-și Craiu de-ocară
Foarte mult sânge vărsară
Trii mil de prunci au ucis
Dar pe Hristos L-au ferit,
Părintele cel iubit,
Craii l-au prea înălțat,
Scumpe daruri l-au dat,
Aur, smirnă și tămâie,
Daruri pentru 'mpărăție
Și nouă de veselle.
Să fie anu' deplin,
Totdeauna 'nveci Amin!*

IONIȚĂ ANDRON

In căutarea adevărului...

(Fragment)

I.

Spre sfârșitul vacanței anului 1913, o dată de băieți între 8—14 ani, cu chip cartoane, impodobite cu hârtie de color și înzestrați cu săbii de lemn, se juca de-a războiul lângă cotitura râului. Băieții împleteau cununi de lauri pentru decorarea învingătorilor.

Eva, o visătoare brunetă de 12 ani, mai frumoasă decât colegile ei de aceeași vârstă, purtând mediul vulgar în care crescuse, se așază pe iarbă și în timp ce desfrunzea cărțile de cârmă, șoptind distrată veșnică odoie: „mă iubește, nu mă iubește”...

...gândea la misterul genezei. Într-o mică distanță, ascuns între tufele și ierburile sălășului, un copil de 12 ani, bine desăvârșit, precoce, se adâncea în citirea romanului „Război și pace”, o lectură cam grea pentru un copil, care absolvase abia clasa gimnaziale. Totuși Iancu Oșteanu se așază pe o bancă, citea cu nesățenie hârtie tipărită, începând cu pamfleturile polemice — editate de cluburile marxiste — până la romanele criminale, cu explicațiile didactice pentru anul școlar în curs.

Într-o zi, gândurile aiurea, bleg și neîndemânatec, Iancu n'a participat nici la jocurile prietenilor săi. Vladimir, în vârstă de 15 ani, împărțea rolurile fiecărui „belligerant”: Vasile, tu reprezintă pe Iancu; Ioan reprezintă pe buri, Ionel pe mine, eu pe ruși și așa mai departe”, iar Iancu n'avem ce face, el este prea neîndemânatec, pe el îl numim

...cum sultanul în concepția copiilor nu are parte activă la desfășurarea luptelor, ci e un teanc de romane subnoară.

s'a retras în umbra tufișelor, visând despre o altă lume în care și blegii și neîndemânatecii ca el, vor fi apreciați de semenii lor.

Visurile acestui copil prematur, au fost întrerupte de vocea stridentă a unei femei de vre-o 26 de ani, mama lui vitregă, îmbătrânită înainte de vreme, fiindcă în afară de a se îngriji de cei cinci copii, de când tata lui Iancu plecase în America, în căutarea norocului, ea a trebuit să lucreze cu ziua la bogătașii orașelului pentru a câștiga pâinea cea de toate zilele.

— Iancule, tatăl tău ne-a trimis 200 de florini, chiar la timp, i-am și dus la bancă. Datoria ni-a scăzut la 150 de florini. Măine o înscrieri la școală și a-și vrea să te înscriu la gimnaziul catolic din orașul X. Și să te dau la internat, dar n'am bani, fiindcă hoții de cămătari dela bancă au calculat camată prea mare. Eu cred că ar fi mai bine să mergi la fratele meu. Nu ține prea mult la tine, dar îți va da și ție o bucatică de pâine și când vei fi liber îi poți fi folositor în jurul casei.

Iancu, trezit din lumea viselor, a consimțit, dar în ziua următoare, cu un geamantan în care avea 2 schimburi de albături și 20 florini în buzunar, a plecat spre capitală, în căutarea unui serviciu spre a nu fi nevoit să mănânce.

La început a lucrat ca zidari pe la zidari, apoi s'a specializat în lucrările de beton armat; cu timpul a ajuns băiat de prăvălie, servitor și funcționar de birou. A lucrat din zori de zi până seara târziu, iar noaptea învăța carte și reușise se mai depună câteva examene în particular. Soarta însă nu l-a favorizat prea mult; au fost intervale de timp când, din cauza șomajului dormea în vagoanele atelierului de

reparație sau între zidurile clădirilor în construcție. În timpul cât a lucrat lângă zidari, a făcut cunoștința cu metodele și teoriile organizațiilor muncitorești. Solidaritatea lucrătorilor i-a plăcut foarte mult, dar purtarea meseriașilor calificați față de lucrătorii simpli și față de ucenici i-a displicut și l-a convins că tendința de dominare este mai mare în cercurile acestora cari luptă împotriva împilării decât în rândurile acelor cari exploatează brațele de muncă.

II.

După război, decepționat de ororile bălăcii crâncene și de greșelile săvârșite de conducătorii revoluției, Iancu, după ce a cutreerat câteva țări în căutarea unui trai mai ușor și unor stări de lucruri mai ideale, a ajuns într-o regiune minieră din Transilvania. Era complet amăgit de viața și de perspectivele pe cari le poate oferi existența noastră pământească. Melancolic și veșnic nemulțumit, Iancu nu căutase nici prietenia colegilor de birou și nici al superiorilor săi. Își îndeplinea datoria în mod conștient, dar mai mult mașinal, iar în timpul liber citea orice carte pe care și-a putut-o procura. Imprejurările vieții l-au făcut să se abțină dela orice distracție și se disprețuiau viața socială. Într-o zi a fost vizitat de un colportor ambulant de cărți religioase care i-a vândut între altele o broșură intitulată „Milioane de oameni cari trăesc azi, nu vor muri niciodată.” Autorul broșurii, americanul Franklin Joseph Rutherford, un fost judecător din Brooklyn, ombătea pe baza unor argumente biblice toate dogmele propovăduite de confesiunile religioase, arătând că „împărăția lui Dumnezeu” pentru care ne rugăm în tatăl nostru, nu se va realiza în ceruri, ci aici pe pământ... În afară de unele profeții bazate pe niște calcule cabalistice din care autorul a ajuns la con-

cluzia că împărăția lui Dumnezeu se va realiza pe pământ în anul 1925, când vor învia Avram, Isac, Iacob, Solomon, Isaia, Sofronie, Habacuc și toți profeții și patriarhii din Vechiul Testament, cari vor governa imperiul divin cu ajutorul „Izraelului nou”, broșura conținea și unele explicații raționale și puneă pe gânduri pe acest vizitor izolat de restul societății.

În scurt timp după citirea broșurii, Iancu a început se frecvențe adunările sectei „studenților în bibliie”. Predicatorul Vasile Borodea puneă „fraților” diferite întrebări cum au interpretat textul cutare sau cutare din Biblie. „Frații” fiind oameni simpli au dat răspunsuri atât de copilărești încât lui Iancu îi venea să râdă cu hohote și încet-încet și-a luat curajul a răspunde el la toate întrebările spre uimirea adunării și a credincioșilor cari au considerat ca o minune Dumnezească faptul că, acest „prietin” nebotezat încă, știe mai multe decât ei. După trei luni a sosit în localitate un „peregrin” (predicator ambulant) din America, care a botezat pe Iancu, scufundându-l în apa râului „în numele tatălui, al fiului și al spiritului sfânt”, explicând credincioșilor cari asistau, cântând psalmuri, că în realitate nu există o sfântă treime, ci un singur Dumnezeu, care are un fiu; că sunt două persoane cari au un spirit comun sau, mai bine zis, o concepție identică.

După botez, Iancu, devenind „frate în Christos”, a frecventat adunările din împrejurime și din când în când ținea câte o cuvântare credincioșilor. În mijlocul acestor oameni semidocti, umili și neîndemânateci, blegia și neîndemânarea lui Iancu a dispărut; în discuțiile publice pe care le avea cu funcționarii superiori și chiar cu preotul din localitate, a devenit un polemist și unul dintre cei mai fanatici propovădători ai sectei.

JACOB TIS

Monumentul eroilor din comuna Jód, jud. Maramaros, — căzuți pe câmpurile de luptă în cursul războiului din 1914—1918. — In față: Gavrilă Hotico-Herenta — un mare meșter al țărănimii maramarosene — făuritorul monumentului.

„Fiți tari și neclintiți în credință; și sporțiți în lucrul Domnului porunca, bine știind că osteneala voastră nu este deșartă întru Domnul...”

(Urmare din pag. 2.)

și fericirea vieții celei vecinice, făgăduite de Dumnezeu prin gura prorocului său Isaia, care zice: **Iată, voi zidi cer nou și pământ nou. Nimeni nu-și va mai aduce aminte de lucrurile vechi; ci se vor bucura și se vor veseli de ceace voi face acum. Căci iată voi întemeia Ierusalimul (cel nou) spre bucurie, și poporul lui spre desfătare. Și mă voi bucura de Ierusalim și mă voi veseli de poporul meu și nu se va mai auzi într'ânsul nici plâns nici țipet.** (Isaia 65, 17—19).

orient, cât și în apus — prin sfântul Ioan gură-de-aur și sfântul Ambrosie.

Bisericele din răsărit și din apus s'au influențat reciproc întru desvoltarea cântului și așa este de înțeles, că de ce cele 8 melodii (octo-echos) născute în biserica răsăritului și stabilite între veacurile IV—VI au trecut sub Papa Grigorie cel mare și în biserica apusului; prin dânsul și respectiv prin Papii de origine grecească din veacurile VII și VIII. Cântarea oficială a bisericii apusene, numită gregoriană, impusă de a se reintroduce peste tot, în locul cântului neoficial și de multe-ori nepotrivit, — cu serisoarea „**Motu proprio**” a Papei Pius X. din 22 Noembrie 1903, sunt melodiile irmologionului nostru, fără înrăurile arabe-turcești și respectiv slavone, așa cum există la noi.

Cântul în bisericile creștine peste tot a fost asemănător, până la ivirea reformatiunii, începute de Luther în biserica apuseană, când din motive practice-apologetice s'a introdus în apus cântarea poporană și a imnurilor cu alte texte chiar, decât cele din cărțile corale, de strană. Biserica răsăritului însă, neabătuită de încercarea reformatiunii, a păstrat așezările străvechi ale cântului și a rămas la imnurile sfântului Andrei din Creta, ale lui Ioan Damaschinul și Cosma Maiumas, supranumit cântărețul — ca să pomenesc numai pe cei mai de frunte.

Cu toate că în biserica apusului încă înainte de sfârșitul mileniului este introdus instrumentul muzical universal, orga, iar din veacul al XII-lea se întrebunțează la cultul divin și alte diferite instrumente muzicale, când se mută și corul de lângă altar deasupra intrării în biserică, și astfel cântarea însoțită de instrumente muzicale devine mai ușor de executat și mai plină în sunete, în Franța începe practicarea cântului figural-polifonic, cantus contrapuncticus, ajuns la cea mai mare înflorire în veacul XV și XVI.

Cultura franceză, atât de apreciată în toate țările Europei și chiar și în alte continente, având puternică înrăurire mai ales

Impărtășindu-vă aceste gânduri și bune povătuiri izvorite din părinteasca mea grijă și dragoste, rog pe bunul Părinte cereș să Vă învrednicească a petrece sfințele sărbători ale Nașterii Domnului, ca și ale Anului nou și Bobotezii, întru sănătate și bucurie și în toată duhovniceasca îndestulare — și a le ajunge întru mulți fericiți ani.

Darul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi, cu toți. Al vostru, al tuturor, de tot binele voitor
† NICOLAE, episcop

la curțile suveranilor, a făcut ca marele reformator al sfintei Rusii, țarul Petru cel mare să introducă cântarea polifonică în bisericile vastului său imperiu și prin aceasta în răsăritul mai apropiat.

Biserica răsăritului nu folosește instrumente muzicale la cultul divin, cu toate că orga era în folosință la început și în răsărit, și de acolo a trecut întrebunțarea ei, azi generală, în biserica din apus.

Din acest motiv, poate, pentru a înlocui și lipsa instrumentelor muzicale s'a dat străduința — primind aportul melodiilor și motivelor răsăritene, precum și bogata zestre a geniului popular — reușind să se ajungă la cântarea polifonică din bisericile răsăritene, de o căldură și de o sfântă elevație neasemuită.

FRANCISC JOSIF APA PURGATIVĂ

Decât orice apreciere teoretică găsește mai mult mărturisirea tuturor acelor, cari au avut ocaziune să între în bisericile intr'aurite ale Rusiei sfinte și să asculte acolo un serviciu divin și cor polifonic: nicicând ceva mai frumos, nicicând ceva mai sfânt, nicicând ceva mai cereș, nu au auzit.

Porumbescu, Muzicescu, Dima și Vidu, Bena și alții dela noi au făcut ca să coboare la noi melodiile oștilor îngerești dela Viflaim. Nu noi spunem aceasta; streinii o mărturisesc, cari cu nespuse plăcere ascultă corurile din bisericile noastre.

Păr. IOSIF SÂNGEORGAN

Cetiți și răspândiți

„Tribuna Ardealului”

POMUL CRĂCIUNULUI

Tu n'ai văzut pădurea, copile drag al meu!
Pădurea iarna doarme, c'asa vrea Dumnezeu.

Și numai câte-un viscol o bate uneori,
Ea plânge-atunci cu hohot, cuprinsă de fiori.

Și tace-apoi și-doarme, când viscoalele pier.
In noaptea asta însă vin îngerii din cer

Și zboară n'cet dealungul pădurilor de brad,
Și cântă n'cet; și mere și flori din sân le cad.

Iar florile s'adină de ramuri până jos
Și-i cântec și lumină și-asa e de frumos!

Iar brazii se deșteaptă, se miră asta ce-i,
Se bucură și cântă ca îngerii și ei.

Tu n'ai văzut pădurea, copile drag al meu,
Dar uite ce-ți trimise dintr'însa Dumnezeu.

Un înger rupse-o creangă din brazii cu făclii,
Așa cum a găsit-o, cu flori și jucării.

Departa într'un staul e n'fașe-acum Isus,
Și îngerii, o, câte și câte i-au adus:

Dar el e bun și 'mparte la toți câți îl iubesc.
Tu vino, și te 'nchină, zi „Doamne-ți mulțumesc”.

GHEORGHE COSBUC

Că Prunc s'a născut nouă și Fiul s'a dat nouă...

... Ascultați păstorilor și luați aminte ciobănașilor: pe când voi dormeați neștiutori în jurul oilor, în miez de noapte întunecat, o minune luminată pe Cer s'a arătat. Și eu m'am spaimântat. Sunt păstor de mult și iată, am îmbătrânit, dar nici odată așa minune n'am zărit. Sus pe sprânceana Cerului, la răsărit, o Stea înflăcărată s'a ivit. Și Steaua nu stătea, ci mereu călătorea și spre mine se apropia. Infrigurat, focul din nou l-am încărcat, pe voi pe toți în cojoace v'am înfășurat, pe voi pe toți în timp ce dormiți, dup-atâta alergare oboșiți. Știți, era rândul meu să stau de strajă lângă turmă; unul dintre voi trebuia să steie mai pe urmă...

... Dar ori și ce făceam, tot mai mult mă înspăimântam. Și mereu la Steaua de pe Cer priveam. De odată, de sus din Cer un glas am auzit, care mi-a grăit: „Nu te teme, păstorule de oi, căci Domnul grăiește azi cu voi”. Privind atunci pe Cer, un cor de Ingeri am zărit, asupra orașului Viflaim spre răsărit. Glasul Ingerului, dă putere omului; putere am luat și eu, dela sluga lui Dumnezeu. Nici o frică nu mai simțeam, pe când din nou, de sus din Ceruri cântarea Ingerilor ascultam: „**Bucurați-vă, că astăzi s'a născut vouă Fiul lui Dumnezeu și s'a dat vouă să vă mântuiască de cel rău!**”

Stea într'una mă chema, să mă apropiu de raza și lumina Sa. In grabă am plecat și în fugă m'am dus și la peștera am ajuns. Știți voi, aici la peștera noastră, un staul de vite întunecos, murdar și cu greu miros, cu bolovani pe jos, cu o singură ușă și fără de fereastră, unde aseară am închis: măgarul Nicon, boul Plevan și cele trei oi, bolnave pe cari le-ați dus chiar voi...

... Aici am găsit, aici, minunea cea mare, ce nu are nici-o asemănare: In iesle, pe ogrinji era pus, Mesia-Pruncul Isus. De cârjă răzimat era, Iosif Sfinția Sa, îngândurat și infrigurat. Lângă Mesia stătea oboșită și zdrobită, Maria Precurata Fecioară neprihănită...

... Vă puteți voi, ciobani, închipui, ce tainică minune se petrece azi aici? Cerul cel înalt și sfânt, se coboară astăzi pe pământ. Neamul nostru de păstori, L-a așteptat de atâtea ori. Și în sfârșit, astăzi a venit: **Mesia** cel dorit și sfânt este astăzi pe pământ. O, ciobani, iată ce-am zărit, iată ce-am găsit...

... Mesia era luminat, iar staulul s'a înflăcărat și părea că arde ca Soarele de sus, fiind aprins de fața lui Isus. Oițele și boul și măgarul, aveau ochi aprinși ca focul și mărgăritarul, și săltau de bucurie, că a venit Mesia, să le fie Stăpân și mândrie...

... Și am îndrăsnit să întreb, pe Mesia, prea smerit: Prea dulce Isuse, cum

de să făcuse, din înaltul Cerului, să cobori în grajdul vitelor și a mielului?...

„Eu sunt Mielul cel neintinat, care pentru tot omul voi ajunge înjunghiat, pe măgar voi călări în cetatea Morții, în ziua sărbătorii și a sorții; în peștera am venit să mă zăriți; și voi, ca și Mine, așa să vă smeriți, ca să vă iubiți și să nu vă mai trușiți!” Așa mi-a spus dela cele Isus... Apoi m'am întors și l-am dus lapte și smântână, un miel alb și cașul dela stână, daruri albe și curate să ne scape de păcate...

... Dar întorcându-mă cu darurile mele dela stână, am găsit peștera cu lume plină: Magii dela răsărit, de Stea s'au călăuzit și la Staul au venit. l-am văzut în strae regești îmbrăcați, în fața Pruncului Isus ingenunchiați. Cerul și cu Firea, Ciobanii și cu Înțelepciunea aici se găsea, în genunchi lângă Mesia. Magii daruri dăruia: aur, smirnă și tămâiea. Ce tainică arătare este: Știți în fața Nevinovăției se smereste! Bogăția cea de pe pământ, se culcă azi la picioarele Sărăciei Domnului cel Sfânt...

... Veniți ciobani, veniți și voi; și mână și turmele de oi, să vedeți minunea sfântă și cerească: c'a venit Mesia să ne mântuiască.

... Veniți, că am văzut slava Lui din Cer, plină de har și de adevăr!

... Pregătiți-vă, să-L primiți voi cu chinuți și triști și nefericiți. Deschideți vă inimile să-L iubiți pe Domnul Domnilor, voi flămânzilor și goilor și morților.

... Bucurați-vă, că s'a născut Mesia Veselia, Vestmântul, Fericirea, Viața, Pâinea.

... Inchinați-vă Pruncului venit de sus, Izbăvitorului și Mântuitorului Isus

(D. E. SÂNICOAR

Veniți cu toții

In seara zilei de 27 Decembrie a. ora 20, va avea loc în sala palatului „Albina” din Str. Deak Ferene 53, cină comună a corului Catedralei ortodoxe române. La această convorbire prietenească este invitată cu toată dragostea lumea românească din orașul nostru.

Oaspeții vor avea parte de un alt program artistic și de plăcuta petrecere creștinească.

de Pr. IOAN GEORGESCU:

Unii spun că omul e din fire rău; alții, că e din fire bun. Unii că omul, dela sine, nu poate face nici un bine; alții, că el e în stare să facă tot binele; orice dorește.

Care e adevărul?

La mijloc! Omul e un ciudat amestec de bine și de rău, de porniri înalte și josnice, de rai și de iad.

Că toată dreptatea se zice că fiecare rând de oameni înseamnă o năvălire de barbari, și orice războiu nou e un nou val de păgânism ce cotropăște omenirea. Omenirea compromisă prin păgânism e însă reabilitată prin creștinism.

Dacă vorbim de reabilitare, presupunem, neapărat, mai întâi o cădere a omului.

Care este această cădere?

Căderea în păcatul strămoșesc.

Aceasta e nenorocita întâmplare a întregului neam omenesc. Nenorocită, fiindcă acest păcat se moștenește, trecând din tată în fiu; nenorocită, fiindcă urmele căderii rămân și după răscumpărare ca niște răni abia închise, gata oricând să sângereze din nou; nenorocită, fiindcă păcatul strămoșesc, ca un șarpe uriaș, cuprinde în inelele sale întreaga omenire, otrăvind-i toată istoria dela un capăt până la celălalt.

Aceasta e taina fărădelegii, de care vorbește Apostolul (II Tes. 2, 7), taina cea mai întunecoasă ce se poate pune minții omenescii, care singură ne dă cheia pentru înțelegerea propriei noastre ființe. De sigur, această taină e revoltătoare (legea trupului mereu răsărită împotriva legii sufletului), totuși fără admiterea ei, omul rămâne o enigmă neexplicabilă, o întrebare fără de răspuns.

Nu poate fi chemarea mea să arăt temeiurile biblice și dogmatice ale acestei taine, ci numai cele istorice.

Prezența păcatului strămoșesc în istorie

Ei bine, istoria ne arată pe om din rău în mai rău, din ruine mari în și mai mari ruine, încât, se pare, că nenorocirea niciodată n'a fost mai întinsă, nici setea de răscumpărare mai universală ca pe timpul venirii Mântuitorului Cristos.

O privire asupra omenirii de atunci ne va convinge despre adevăr.

Departate, la Soare-Răsare China și Japonia sunt cufundate în idolatrie; Indiile sunt strânse în caste ca niște cercuri de fier; în Răsăritul apropiat și în toată Europa vedem că omul e lupul omului (homo homini lupus).

Legislatorul grec Solon roagă muzele „să fie blânde cu prietenii și necruțătoare cu vrăjmașii lui, ca aceia să-l cinstească, iar aceștia să se teamă de el”.

Statul grec și roman e întemeiat pe sclăvie. Ca să poată huzuri zece mii de cetățeni liberi, milioane de ființe omenescii sunt degradate din vrednicia de om și socotite ca dobitoace fără minte, fără grai, fără lege și Dumnezeu, chemate numai să muncească și să moară pentru stăpânii lor. Ei sunt vânduți ca vitele ori ca lucrurile. Soarta lor e cea mai neagră pată de rușine în istoria civilizațiilor vechi: egipteană, greacă, romană.

Până și capete atât de luminate ca Platon și Aristotel încă încuviințează nu numai robia, ci și comuniunea femeilor, pentru ostași chiar și adulterul sau preacurvia, lăpădarea pruncilor, uneori chiar desființarea familiei.

Și care era iubirea de țară și de neam a celor vechi? Nu era curată, ci plină de ură împotriva altor neamuri. Nu numai Cato ce-

Păgânism și Creștinism

— Idei dintr'o conferință —

rea nimicirea Cartaginei (Carthagem esse delendam), ci toți conducătorii Romei făceau la fel. Marius spune lui Mithridates: Ori fii mai tare decât Romanii, ori supune-te lor întru toate! Germanicus bădănd pe Nemți, dă ordin ostașilor să nu crute pe nimeni, nici pe femei și pe copii, cu atât mai puțin pe ostașii cari au depus armele și s'au predat, fiindcă războiul nu poate înceta decât cu desființarea totală a dușmanului. De aceea pe unii Germani cățarați în copaci, ostașii romani îi vânează cu săgeți otrăvite ca pe fiare. „Vae victis”. (Vai de cei învinși).

Tacit, marele istoric al Romei imperiale, pentru binele împărăției nimic nu dorește mai mult decât ca vrăjmașii ei să fie mereu în ceartă și în luptă; căci atunci Romanii vor avea pace, altfel nu. Cu alte cuvinte: Răul tău, binele meu, moartea ta, viața mea.

Virtuțile păgânilor

Dar se va zice, atâția dintre cei vechi erau stoici, știau să rabde în tăcere, aveau și virtuți, Principiul lor de viață era „înfrânează-te și rabdă”. (Astine et sustine).

Dacă ar fi urmat cu credință acest principiu, ar fi înconjurat o mulțime de păcate. În realitate, ce era stoicismul? Fatalism!

„Să-l lăsăm” — zice Marcus Aurelius despre un vanitos — dacă soarta-i va fi potrivnică, se va prăbuși; dacă îi va fi prielnică, pe urmașul său încă nu și l-a ucis nimeni”.

Când stoicismul nu e fatalism, e curiozitate deșartă. Osândind împăratul Caligula pe Caninius Iulius la moarte, acesta-i răspunde: „Îți mulțumesc, înălțate împărate”. Venind după zece zile sutașul să execute porunca împăratului, prietenii săi încep „să se bocească”. De ce vă întristați? îi întrebă el. „Voi discutați despre nemurirea sufletului, eu voi și ceva sigur despre ea”. Dacă s'ar fi oprit la aceste cuvinte, ar fi rămas filosof. Dar, ajungând la locul pierzării, un prieten îl întreabă la ce se gândește? El răspunde: „Voiu băga de seamă, dacă în clipa despărțirii, sufletul știe sau nu că a părăsit trupul”. Ce curiozitate copilărească!

Stoici erau mai puțini. Mulți, nemăsurat de mulți erau Epicurenii, cei cari propovăduiau plăcerea ca scop final al vieții. Nu se poate dobândi binele suprem — scrie un Epicureian fără plăcere. Simțământul e glasul naturii. Fiindcă încă nu totdeauna atârână de noi să avem plăcere ori suferință, trebuie să ne înfrânăm poftele; aceasta e virtute. Chiar între coarnele taurului aș spune: Nu simt durere; precum Epicuros murind în dureri pricinuite de piatră la beșică a exclamat: Ce fericit sunt! Aceasta e cea mai fericită zi a vieții mele!

Cu alte cuvinte: Nemărginitul! Nemărginitul plăcerii! Corăbier beat, tu-ți duci corabia spre stânci cari o vor zdrobi. Aceste stânci sunt: oboseala, dis gustul, desnădejdea. Cuprinși de desnădejde, ei își fac singuri seama, se sinucid. Tânărul, bogatul, simpaticul Marcellinus, cuprins de o boală fără leac, hotărăște să părăsească această viață ticăloasă. Își adună prietenii și-și ia rămas bun dela ei. Unii se împotrivesc acestui gând nenorocit. Alții îl încuviințează. Chiamă și pe sclavi, le împarte daruri ca să-și aducă aminte de el după moar-

te. Intră în baie, își deschide vine și moare zicând, ce plăcere e să-ți dai sufletul.

La fel face filosoful Seneca, osândit la moarte de învățacelul său, împăratul Nero. Odată cu el se sinucid: Paulina, soția sa și Nela, tatăl său. Trei morți într'o familie.

Abia ne putem închipui apoi, cât de răspândite sunt superstițiile sau credințele deșarte. Fiecare cetățean liber, mai ales fiecare patrician (boier) își are între sclavi, haruspicii, augurii, astrologii, necromanții, hiromanții săi. Unii simțind nevoia ispășirii, se botează cu sângele taurilor jertfiți zeului Mithras. Alții trec desculți și desbrăcați. Tibrul înghețat, sau după ce l-au trecut cu înnotul, se tărăie în genunchi prin tot câmpul lui Marte ca cerul să le ierte păcatele.

Moravuri

Dar moravurile cât sunt de stricate! Inceste, adultere, despartenii, adoptări capricioase de fii și de fiice, poligamii și poliandrii, prostituții religioase, războaie de exterminare, lupte de gladiatori, iată ce caracterizează istoria dinastiei Iulia ce se trage dela Iuliu Caesar și dela August. Numai Claudius condamnă la moarte pentru viață imorală pe 19.000, pe cari îi inneeacă în lacul Fucino. Nu este căsătorie fără pată. (Vix praesenti custodia manere illaesa conjugia. Tac., Ann. III. 34). Deși se aduce legea Papii-Poppăea împotriva celibatarilor (celor necăsătoriți), totuși ea nu aduce îmbunătățire. De frica pedepselor, oamenii se căsătoresc, dar imediat se și despărțesc. Precuparea căsătoriților nu e să întemeieze familie, ci să vâneze zestre și moșteniri bogate prin testament.

Aproape în fiecare familie — scrie Plutarh — întâlnim nenumărate cazuri de omoruri de prunci, de mame, de femei; dar uciderile de frați și de părinți cine le-ar putea înșira? Împărății, ca să fie mai siguri, își răpun frații.

Iar luxul? Când hainele de lână din Apulia sau din Spania nu mai sunt elegante, Romanii și Romanele aduc haine de mătase din India și din Serica. Când sandalele strămoșești sunt prea grele, ei își fac din cristal. Plinius spune despre o cucoană anume Lollia că la o cină a purtat perle în preț de 40 de milioane de sestertii. Zilnic măpâncă de cincis ori. După fiecare mâncare vomează și începe mâncarea dela început. Nu mănâncă să trăiască, ci trăesc ca să mănânce. Cetățenii mai cumpătați cheltuiesc pentru o mâncare câte o mie de sestertii. Cei bogați nu cunosc măsura. Citeva plătiți trei somni cu 30.000 de sestertii. Octavianus un cetățean vestit pentru lăcomia lui, a cumpărat un astfel de pește chiar cu 50.000 de sestertii. Acest Octavianus prăpădindu-și toată averea cu ospete și mai rămânând în cele din urmă numai cu 10 milioane de sestertii, se sinucide de teamă că o să moară de foame.

Și unde rămâne setea de senzational? Caligula (cel care și-a făcut calul consul) zidește un pod uriaș. Nero prinde la căruță 20 de cai (2 sau 4 nu erau destui). Vespasian clădește amfiteatrul, Caracalla termele, Adrian maușoleul devenit sub Papi fortăreața Sant-Angelo. Iar în teatru, când se joacă piesa Incendiul de-

Afranius, în adevăr artiștii aprind case și sunt împuțniciți să pună mâna care pe ce poate (să fure). Marcus Aurelius înfățișează publicului un leu obișnuit să mănânce carne de om. Fiindcă leul s'a produs minunat, la cererea privitorilor, împăratul a dat leului drum liber. Când se înfățișează sborul lui Icarus ale cărui aripi de ceară se topesc și cad la pământ, un urs se repede la cel căzut de sus și-l sfășie. Actorul care joacă pe Prometeu în adevăr e ucis. Cel care face pe Atys e de fapt ciungărit. Sclavului care reprezintă pe Mucius Scaevola pe scenă i se arde mâna așa fel încât mirosul de carne friptă gădile nările privitorilor.

Aceasta e lumea despre care poetul Horatiu a scris: Veniți să ne așezăm pe insula (ostrovul) fericirii! — iar Juvenalis: Să ne retragem în muntele cel sfânt! E oare o mirare dacă scârbiți, desgustați, desnădăjduiți de astfel de viață, atâția proclamă cu Seneca și cu alți stoici: Sinucideți-vă! Și dau înșiși pildă de ceea ce proclamă. E limpede că această lume păgână, stricată până în măduvă și în oase nu se poate renaște dela sine. Ea are nevoie de ajutor străin. Acest ajutor i-l dă Mântuitorul Cristos.

Plinirea vremii

Venise plinirea vremii prezisă de prooroci și prefigurată de veacuri de atâtea chipuri și simboale. Universală era convingerea că, în acest timp legiuitor va ieși din Iudeea și va împărăți tot pământul. Se împliniseră, anume, cele 70 de săptămâni de ani, după trecerea cărora proorocul Daniil scrisese că are să vie cel așteptat de neamuri, Messia. Sceptrul se luase dela sămânția lui Iuda. Umilirea, amărăciunea, desnădejdea lor națională era la culme. De aceea ei așteaptă un desrobitor politic, care să scuture jugul de fer al Romanilor și să reînființeze slăvita împărăție a lui Solomon și David.

Că proorocii vorbeau de alte cuceriri, nu de cele cu arma, și că se înfățișa întemeierea unei împărății a adevărului, a dreptății și a păcii mai întâi în suflete, apoi, întru cât e cu putință și pe pământ, cei mai mulți habar nu aveau. Cu atât mai puțin își dau seama că noua împărăție nu poate fi numai pentru un popor — cel ales, — ci pentru toate neamurile pământului.

După ce-și supune împăratul Augustus toată lumea, îi face numărătorea, ca să știe câtă dare trebuie să ceară. Cu prilejul acestei numărători vin și Iosif și Maria din Nazaret la Bethleem să se înscrie. Așa se naște Domnul Cristos în anul 747 dela întemeierea Romei, 40 al erei Iuliene, 39 al domniei lui August, 25 dela lupta dela Actium, 35 dela numirea lui Irod ca împărat al Iudeei, în al doilea an al Olimpiadei 193-a și 4708 al erei Iuliene, — deci cu 5 ani, 9 luni, 7 zile mai curând decât e arătat în era de acum începută după socotelile lui Dionisie cel Mic.

Cel născut în ieslea din Bethleem e centrul istoriei universale, al popoarelor, al civilizațiilor. El e punctul de gravitație al tuturor.

(Continuare pe pag. 8.)

„Praznicele voastre au ajuns pentru noi o povară”

Isaia 1. 14.

Incep cu o întâmplare adevărată. Nu prea demult într'o comună învecinată s'a făcut un botez urmat de mese întinse și încercate. Botezul s'a săvârșit în biserică. După slujba botezului, la părinții copilului au început a se strânge oaspeții. Mama copilului, era sănătoasă și se sculase. In grija pregătirilor, mama își așezase pruncul pe un pat. Sosind un oaspe cam rachiat, nu băgă de seamă și desbrăcându-și „căputul” de pe el, îl puse pe pat peste pruncul adormit. Un alt oaspe își așeză haina peste a celui de mai înainte.

Invitații următori își depuseră și ei hainele pe pat. Mama era ocupată. N'a băgat de seamă. Până au sosit toți chemații, cei veniți mai întâi au stat de vorbă întreolaltă. După câteva timp începe veselia. Păharele se golesc cu „închinările” (urările) obișnuite. Să trăiască nașii. Să trăiască părinții. Să trăiască creștinul cel nou. Dar unde-i? Ia să-l vedem și noi!

Mama dă să-l iei de din pat. Cu spaimă îl scoate de sub căpături. Dar, vai, noul botezat adormise pe vecie înădușit de haine. Veselia s'a prefăcut în jale. Jale amară.

Cam tot așa pățesc adeseori și praznicele Domnului. Bucuria cea adevărată a sărbătorilor este înădușită de chefuri și de petreceri cu beție, cu păcate. Bietul praznic este „pruncul” pentru care se face petrecerea și veselia, numai cât la urmă „pruncul” — sărmana sărbătoare — moare înădușit, acoperit fiind de beutură și de jocuri. Nu-i adevărat? Dar — mă rog — cu ce întrebare sfârșesc praznicele Domnului. Oare nu cu întrebarea aceasta: Cum ți-ai petrecut la sărbători?

Foarte bine ne-am petrecut — numai cât bietul praznic s'a înădușit. Păgânăta-te veritabilă.

Praznicele sunt rânduite pentru un scop înalt. Pentru un scop sfânt cu aceste două fețe: mărirea lui Dumnezeu și binele omului. Sărbătorile slăvesc pe Domnul și sunt de folos creștinului. De folos sufletesc. In-

om mai presus de pântec și gâtlej e sufletul. Omul e mai mult decât animalul. Are suflet și lipsuri sufletești. Spiritul din noi cere să fie hrănit și primenit. La sărbători vom preamări de Dumnezeu luând parte la jertfa liturgie cu evlavie.

La sărbători nu vom avea:

1. Suflete vechi sub haine noi; vom primeni și sufletul; va face baie în spovedanie, se va curăți de păcate și se va împodobi cu har.

2. Suflete flămânde în trupuri îndopate; cu mană cerească din potir de aur va ospăta și sufletul. Gustând va simți că bun este Domnul.

3. Suflete întunecate în case luminoase. Prin cetire de cărți înălțătoare, morale și religioase, prin cetirea Bibliei în primul rând, se va lumina și sufletul. (La o parte orice carte laică).

4. Suflete sgârcite în mijlocul darurilor cu cari ne-a fericit Regental Universului. Am primit multe dela Domnul. Vom dăru-i și noi fraților lui Isus. Având urechi vom auzi glasul lui Isus: Ce le-ați făcut lor, mie mi-ați făcut. (Mat. 25. 40). Bucuria săracilor e bucuria lui Isus. Nu vom

inveseli și pe Isus când darurile lui ne fericesc pe noi? Tu poate gândești: deie-le Isus! Ba. Partea săracilor ți-a pus-o ție în mână. Nu ești proprietar ci numai administrator al bunurilor primite. Vei avea să dai seamă despre gospodărirea lor (Luca 16. 2.) Nu! Nu de frica răspunderii, ci de dragul lui Isus hotărât! voi milui pe ai lui.

Dacă praznicele noastre înseamnă numai haine, căciula și ghețe nouă, mănăre grasă și bună, cântece, dansuri și distracții ori și mai rău: beție, chefuri, clevețe, bătaie, trândăvie atunci tragem peste capul nostru furtuna mâniei lui Dzeu și închidem ușa de intrare la sărbătoarea cea veșnică. (Apoc. 19. 7—9.)

Dacă praznicele noastre înseamnă biserică, spovedanie, cuminecare, mână întinsă năcăjiților, cetire din Biblie, rugăciuni și reculegere, atunci nu vor fi de povară pentru Domnul, ci de bucurie, atunci nu nouă, ci numai jidovilor le-a sunat glasul dela Isaia 1. 14. „Praznicele voastre au ajuns pentru mine o povară. Ajunge!”

T. HERINEANU

Păgânism și Creștinism

(Urmare din pag. 7.).

Spre El privesc, după El se măsoară, El încearcă pe toți. Cei dinaintea Lui pe El îl așteaptă; El e nădejdea lor. Cei ce-L urmează la El se uită, El e modelul lor. Aceia după cărora se răsturnă o rază din dumnezeiasca Luni lumină, sunt fericiți. Aceia, la cari lumina și căldura Lui nu pătrund, stau în întinerie și în umbra morții. Cei ce sunt cu El, dăinuiesc; cei ce I se împotrivesc, pier. El e Mântuitorul lumii. Tot ce neamurile și veacurile așteaptă ca adevăr, frumusețe, bine, fericire se găsește cu prisosință într'Insul. El singur e Omul-Dumnezeu.

Nu putem înfățișa aici toată istoria vieții Sale. Aceasta au făcut-o alții de atâtea ori (P. Didon, Giovanni, Papini, Francois Mauriac).

Dragoste de Dumnezeu și de oameni

Ne mărginim să arătăm, doar, că El mai cu seamă ne învață că Dumnezeu ne e părinte; de aceea ne cere dragoste și ne spune să ne rugăm: „Tatăl nostru...” Dragostea de Dumnezeu este una cu cea către oameni. De aceea cine zice că pe Dumnezeu îl iubește, dar pe aproapele său îl urește, mintește. „Ați auzit că s'a zis” — spune Mântuitorul în cuvântarea Sa de pe munte: — „Să iubești pe aproapele tău și să urăști pe vrăjmașul tău. Iar eu vă zic vouă: „Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestămă, faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă pentru cei ce vă vatămă și vă prigonesc, ca să fiți fiii Tatălui vostru celui din ceruri, că el face să răsară soarele peste răi și peste buni, și trimite ploaie peste drepti și peste nedrepti... Dacă primiți cu dragoste pe frații voștri numai, ce prisos este aici? Au nu faceți și păgânii același lucru? Fiți dar voi desăvârșiți, precum Tatăl vostru cel ceresc este desăvârșit”. (Matei 5, 43—48).

Egalitate

Am văzut că vechea societate păgână, chiar Statele se întemeiau pe sclăvie, pe tiranie, pe dispreț și nesocotirea femeilor. Sclăvia era un așezământ nu numai de fapt, ci și de drept. Nema crezând vechea lume păgână în zei, ea încearcă să-și spele păcatele prin sânge. Și cărmuirile păcătoase de atunci varsă potop de sânge omenesc.

Starea femeii

Femea e și ea o sclavă. Dau mulțumită lui Dumnezeu — spune un filosof păgân că m'am născut Grec și nu barbar, liber și nu sclav, bărbat și nu femeie. Dacă și-ar fi putut spori neamul fără femei, le-ar fi omorât pe toate. Femea e mereu ținută sub tutorat, mereu e minoră. Până când e nemăritată, ea stă sub ascultarea tatălui ei; după ce se mărită, trece sub ascultarea bărbatului; dacă rămâne văduvă e dată în grija unei rudenii. Chiar la Evrei femea are o situație inferioară bărbatului. Dacă o mamă naște fiu, e necurată timp de patruzeci de zile; dacă naște fiică, e necurată optzeci de zile. În Indii, femea nu era în drept să aducă nici jertfă de ispășire pentru răposaii ei părinți. Când se naștea o fată, era jale pentru părinți. În Roma, legea prevedea ce pot să moștenească fiicele și ce nu pot. Ele nu au cuvânt nici când se căsătorese. Căsătoria lor o fac părinții, fără să le mai întrebe și pe ele. În Roma, puterea legală a tatălui mergea atât de departe, încât chiar după ce a căsătorit-o, el o putea lua dela soț și dela copii și s'o dea altuia, după bunul său plac. Excluză dela drepturile cetățenești care nu se puteau dobândi decât cu serviciu militar; exclusă chiar dela dolii (vir non luger uxorem; nullam debet uxori religionem luctus. Digest. III. tit. 2. l. IX). — jumătatea mai delicată și mai nobilă a omenirii în antichitatea păgână nu cunoaște decât rușinea ghinecelor și a haremilor. Dacă unele ca Thais și Aspasia intrau în viața publică, o făceau aceasta cu prețul cinstei lor.

Ce altfel e privită femeia în creștinism! După Dumnezeu, cea dintâi făptură e Fecioara Maria, mai cinstită decât Cheruvimii și mai slăvită fără de asemănare decât Serafimii. Isus laudă credința Cananeencei: „O femeie, mare este credința ta, facă-se ție după cum voiești”. Și i-a tămăduit fiica. (Mt. 15, 28). El ia în apărare chiar pe femeile păcătoase. După ce arată fiecărui pârș fariseu și cărturar păcatele sale, rămânând singur cu femea prinsă în preacurvie, Isus o întrebă: „Femeie, unde sunt pârșii tăi? Nu te-a osândit nici

unul? Ea răspunde: „Nici unul, Doamne. Isus atunci a zis: Nu te osândesc nici eu. Du-te; de acum să nu mai păcătuești. (Io 8, 3—11).

Iar S. Pavel, vasul cel ales al Domnului, apostolul neamurilor, proclamă chiar că, între creștini, „nu mai este Iudeu, nici Elin; nu este rob, nici slobod; nu mai este parte bărbătească și de parte femească, pentru că voi toți una sunteți, într' Cristos Isus”. (Galat. 3, 28).

Unitate

Religiile vechi fiind politeiste, nu puteau fi universale. Babilonenii cred în Baal, Asirienii și Fenicienii în Moloh și Astrate, Egiptenii în Isis și Osiris, Atenienii în Pallas Athene, Romanii în Iupiter Capitolinus. Chiar la Evrei, Iehova e Dumnezeuul părinților, al lui Avraam, al lui Isaac, al lui Iacob (Israel). Străinii nu sunt admiși la cult. Ei, chiar dacă sunt prozeliti, cum încep să aibă Evreii pe timpul venirii Mântuitorului, nu pot să intre în templu, — precum în Grecia Lacedemonianul (Spartanul) nu poate să cheme în ajutor pe Pallas Athene.

Isus Cristos, odată cu unitatea lui Dumnezeu, învață și unitatea neamului omenesc. Pe când încă în vechile religii, în afară de zeii naționali mai erau și zeii de casă: Lari și Penați, în creștinism aceștia pier. Toți se închină unui singur Dumnezeu și au o singură adunare creștinească, Ecclesia, Biserica. Pretutindeni sunt aceia și sărbători (Paști, Înălțarea Domnului sau Ispas și Rusalii, Arătarea Domnului sau Boboteaza, mai târziu Crăciunul), aceleași semne deosebitoare ale creștinului de necreștin, aceeași slujbă dumnezească. Cultul nu mai e legat pe un singur loc: templul din Ierusalim, Delphi, Olymp, Garizim sau Sion. El se poate face oricând și oriunde cu cuget drept și inimă curată. Vorbind Isus cu Samariteanca la fântâna lui Iacob, între altele știm că îi spune: „Femeie, crede-mă că vine ceasul... și acum este, când adevărații închinători se vor închina Tatălui în spirit și în adevăr, căci și Tatăl voiește atari închinători”. (Io. 4, 21—23).

Politica

Cristos propovăduiește deci unitatea, frăția, libertatea. Unitatea nu se poate dobândi, cu egoisme și particularisme. Deși el nu vorbește aproape de loc despre stăpânirile lumești, politice decât doar să dăm Cesarului ce este al Cesarului, iar lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu, totuși învățăturile Lui morale schimbă din temelii și politica, adică viața publică de Stat. Și e firesc să fie așa. Pământul are strânsă legătură cu cerul, vremelnicul cu vecinicia, accesoriul cu principalul. Arătând Isus care e scopul omului ce adevărat și că el nu poate fi scop în sine, dar nici instrument orb, El statornicește pentru toate timpurile condițiile libertății: „De rămâneți în cuvântul meu, sunteți cu adevărat ucenicii mei; și veți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va face liberi”. (Io. 8, 31—32).

Venind la Isus muma fiilor lui Zevedeu să-L roage să-i așeze pe cei doi fii ai ei, pe unul de-adreapta, pe altul de-astânga Sa, i-a spus: „Nu știți, ce cereți...? Știți că domnitorii păgânilor stăpânesc peste ei și cei mari au asupra lor toată puterea. Nu tot așa va fi între voi, ei care între voi va vrea să fie mai mare să fie slujitorul vostru... după cum și Fiul Omului n'a venit ca să fie servit, ci ca să servească și să-și dea sufletul său drept preț de răscumpărare pentru mulți”. (Mt. 20, 21—28). Aceste cuvinte se referă la conducere. În locul vechilor despotisme întemiate pe teroare (cei mulți se temeau de cei puțini și unul — marele despot — se temea de toți), — urmează stăpânirea chemată să lucreze fericirea tuturor, unde nu mulțimea e pentru slujbași, ci slujbași pentru mulțime, iar capul este sluga tuturor. De aceea, Papii conștienți de această datorie în ocaziunile solemne, iau titlul de robii robilor lui Dumnezeu (servus servorum Dei).

Pentru Biserica Sa îndeosebi s'a îngrijit să fie o singură conducere, aceea a lui Petru și a urmașilor săi. Iar pentru că aceștia să fie la înălțime, El se roagă părintelui ceresc ca în orice vreme Petru să fie în stare să întărească în credință pe frații săi.

Ne-ar duce prea departe să arătăm mai de aproape cum a reabilitat creștinismul pe omul căzut în păcate și în robie. Semnalăm doar că această reabilitare s'a făcut treptat cu binele, cu frumosul, pe calea convingerii, timp de sute de ani. Bine zice istoricul englez Robertson în disertația sa despre starea lumii la începutul creștinismului: „Nu vreo lege oare-

care deosebită a Evangheliei, ci tot spiritul religiei creștine, care avea mai mare putere decât orice lege scrisă, a făcut să înceteze sclăvia. Creștinismul a trezit în suflete simțăminte de bunătate, de blândețe; principiile creștinismului au dat firei omenești atâta demnitate, încât au smuls-o din sclăvia în care căzuse”.

Reabilitarea definitivă

Reabilitarea aceasta a omului în istorie, adică în viața aceasta pământească rămâne totdeauna parțială, nedesăvârșită, incompletă. Aici, pe pământ, binele e amestecat cu rău, frumusețea cu urciune, viața cu moarte.

Noi știm însă că, la timpul rânduit de Dumnezeu, se va face o altă reabilitare care va rămănea în veci. Atunci ceace astăzi nu vedem sau vedem numai ca în oglindă și în ghicitoră, vorba Apostolului (I. Cor. 13, 12), vom vedea lămurit, față către față. Atunci vom înțelege limpede că Dumnezeu de aceea ne-a dat voință liberă, ca să facem voia Lui; că pe cei nedesăvârșiți El îi desăvârșește cu cei răi, iar pe aceștia îi pedepsește cu alții și mai răi; că ceace oamenii de-atâtea ori cred că e nenorocire și blestem, prin darul lui Dumnezeu devine fericire și binecuvântare; că așazisul noroc și bunăstare lumească, dacă se înstrăinează de Dumnezeu, e dezastru și pieire; că numai oamenii, au slăbiciunile și păcatele lor, încearcă să pună piedică planurilor lui Dumnezeu, dar El cu o înțelepciune și răbdare în adevăr părintească toate le întocmește spre binele nostru și spre slava Sa. În lumină crească, ne vom da seama că făcerea sau creația e cea mai desăvârșită procesiune în care totul e așezat la locul său.

Procesiune cerească

În această procesiune sunt învinși și învingători. Ea se deschide cu Sfânta Cruce, semnul de biruință al Domnului Cristos. După cruce se însuruesc toți cei ce i-au slujit. Nu lipsește nimeni. Iată-i în frunte Adam și Eva, protopărinții neamului omenesc; apoi păgânii cari în toate părțile lumii și în toate timpurile au așteptat un Mântuitor, trăind după cea mai bună a lor conștiință. Urmează proorocii, cari au prezis; apostolii cari au propovăduit; dascălii cari au învățat; mucenicii cari au sângerat; mărturisitorii cari l-au mărturisit cu atâta curaj; feciorelnicii cari, de dragul Lui au purtat o necurmată luptă cu ei înșiși, dobândind biruința cea mai curată. Care e în stare să spună cine în această dumnezească procesiune, e mai cinstit, mai cu vază, mai strălucit? O stea urmează după altă stea, o lună după altă lună; un soare după alți sori. Fiecare ți se pare că el e mai frumos, că e fără seamăn, că e neîntrecut. La fiecare cotitură, altă priveliște, altă bogăție de culori, alte perspective. Procesiunea pare nesfârșită. Toruși ea nu plictisește, cu atât mai puțin obosește pe cineva. Steaguri falfăesc, arme scilpesc, trofee scânteiază. De sub bolțile cerului răsună dumnezească orgă. Corurile îngerilor însotesc și ele cu glasurile lor încântătoare această armonie a sfinților și a fericților. La fiecare pas al lor se răspândește miresme mai plăcute decât fumul de tămâie ori decât parfumul florilor.

Această procesiune trece mai întâi pe dinaintea tronului ceresc al lui Isus. Când trec toți aceștia pe dinaintea Mielului care cu sângele Său a spălat păcatele lumii, fiecare se înfrumusează cu o strălucire nouă, dobândită din nemărginita Lui bunătate și frumusețe. Ochii le scânteiază, fețele revarsă ploaie de raze, inimele lor parcă sunt sori, atâta lumină și căldură răspândește în jurul lor. Cu cât cineva e mai aproape de Cristos, cu atât lumina și strălucirea lui e mai covârșitoare. Acum procesiunea s'a sfârșit. Mântuitorul se scoală din tronul Său de slavă și se alătură și El la ea, purtând semnele de învățator, de arhieru și de împărat. Mii și milioane de îngerii îl împrejmuiesc, purtând lacrimile, picăturile de sânge, sudorile, suspințele, rugăciunile, toate comorile nemărginitelor Sale vrednicii. Aceste întrec, ca preț și strălucire, tot ce se poate închipui. La dreapta Sa pășeste maiestoașă Maria, regina cerului și a pământului, începătoare creștinătății, mijlocitoare răscumpărării într-o pompă și splendoare ce covârșește pe aceea a tuturor făpturilor. Numai slava lui Cristos e mai mare decât a ei. La această priveliște dumnezească, se bat clopotele vădudurilor, trâmbiți răsună, fanfare cântă. Se cutremură inimile și se zguduie tot cuprinsul cel necuprins. Glasurile sfinților și ale tuturor fericților se ridică și ele, cresc mereu, dragostea și însuflețirea e fără margini.

Și acum toată această procesiune încheiată

de Isus și de Maria se așază în jurul tronului Tatălui Ceresc, deasupra căruia plaează Duhul Sfânt învăluind totul în negrită Lui lumină. Pe cât de viețioasă a fost umirea și bucuria îngerilor și a sfinților când li s'au alăturat Isus și Maria, pe atât de adâncă tăcere stăpânește acum, când toți se găsesc în fața înfăței persoanei din Sfânta Treime.

Înaintea Tatălui Cerese

În această sărbătorească clipă Dumnezeu-Cuvântul își ridică glasul Său puternic, dulce, răsunând pretutindeni și grăind: „Părinte, sesii-a ceasul! Proslăvește pe Fiul Tău ca și El să Te proslăvească pe Tine! Datu-I-ai Lui toată puterea ca toți, câți îl vor asculta și urma, să aibă viață vecinică. Eu Te-am proslăvit pe Tine pe pământ. Slujba cu care m'ai însărcinat, am împlinit-o. Eu sunt proslăvit în toți aceștia cari mă însoteșc. Slava primită dela Tine le-am dat-o și lor ca și ei să fie una, precum și noi una suntem: Tu în mine și Eu întru Tine. Părinte, Eu vreau că unde sunt Eu să fie și ei cu Mine și toți să se bucure de cele ce Tu mi-ai dat Mie.. Lucrul l-am făcut. Cîhemarea o am împlinit. Una mai rămâne: să-ți înapoiez răscumpărarea. Ți-am supus totul. Acum mă supun și Eu, ca Tu să fii totul întru toate.

Zicând aceste cuvinte, Fiul îngenunchiază la treptele tronului părintesc. La fel face toată procesiunea condusă de El. Atunci Dumnezeu Tatăl va lua coroana Răscumpărării din vezi pregătită de înțelepciunea dumnezească și i-o va înapoia Fiului. Această coroană, spun marii visionari ai celor cerești, va avea forma coroanei de spini purtată de Mântuitorul lumii pe Calvar. Dar spini sunt de proporții uriașe, fiindcă în ea sunt cuprinse și vredniciile Sfinților, rubinele mucenicilor, iacintele pocăiților, smaragdele învățătorilor, perlele mărturisitorilor, crinii feciorelor. Diamantul cel mai de preț din această neasemuită coroană însă rămâne netăgăduit. Prea Curata Fecioară Maria. Înapoindu-i-o, Tatăl va zice Fiului: „Lumea prin Tine am făcut-o. Am zis și s'a făcut. Tot prin Tine am răscumpărat-o. Căci Tu te-ai intrupat; ai pățimit și murit pentru dansa. Ale Tale dintru ale Tale. Ție-ți aduc de toate și pentru toate.

Și cu aceasta se va fi încheiat reabilitarea omului prin creștinism în timp adică în istorie și în vecinie, în cer și pe pământ.

Iată cum și când va birui creștinismul asupra păgânismului.

Pr. I. GEORGESCU

COLINDE

Arde luminița 'n masă

Arde luminița 'n masă,
Mărului, măr;
Boierașii nu-s acasă,
Că-s în codru la vânat,
Cerbușori mândri-au allat.
— Adă arcul să-l săget.
— Nu mă săgeta pe mine
Că și eu sunt om ca tine.
Maica mea m'a blestemat
Să fiu fiară de pădure,
Nouă ani și nouă zile.
Eu anii i-am împlinit
Jos din munte-am coborât,
Mănăstire am zidit
Nouă uși, nouă altare,
Înspre răsărit de soare.
În altarul cel de sus,
Slujește Domnul Isus.

Sfântul Sânicooară

Sfântul Sânicooară,
Bun gând și-o gândit
Oastea și-o plinit
Și-acasă-o pornit.
Înainte-i iese
O babă bătrână,
Cu furcuța 'n brâu,
Cu'n colac de grâu;
Cu cupa 'nchina,
Colacu i-l da
Cu gura 'ntreba:
— Sfinte Sânicooară,
Unde-ai zăbădit
De n'ai mai venit?

— Eu, am zăbădit,
Trecând, petrecând,
Nouă corăbii,
Pline cu suflete.

Cele dreptățele,
Pe poartă de raiu
Iar cele mai strămbe
Pe poartă de iad.

Din județul Kolozs de Ionel Bulboacă

In noaptea Crăciunului

Credincios frumoaselor obiceiuri creștinești din trecut, poporul nostru păstrează cu sfințenie datina colindatului, care a mângâiat pe moșii și strămoșii noștri dealungul veacurilor. In colindă, află mijloc de îmbălsugată manifestare a sentimentelor sale de bucurie și credință; — și colinda face ca sărbătoarea minunată a Crăciunului — amitierea misterului din peștera Viflaimului — să fie prăznuită cu multă evlavie.

...Încă din ajunul sfințelor sărbători ale Nașterii Domnului, satul începe să prindă viață. Copiii așteaptă cu înfrigurare seara ajunului, prilej numai de bucurii; iar când înserează, pornesc să colinde: unii de veselie, alții de sărăcie.

Îndată după apusul soarelui, cântecul colindelor începe să se audă... Ici și colo, pălcuri de băeți cu fețe îmbujorate, înarmați cu băte înnoată prin zăpada ulițelor cotite ale satului... întră prin curțile oamenilor și se opresc la ferestre:

— „Lăsa-ni-ți să colindăm?”

— „Lăsăm... lăsăm”...

Se strâng către perete, își dreg glasurile și încep:

„Noi umblăm și colindăm,
Și pe Domnul laudăm,
C'asa-i dat de Dumnezeu
Și de preascump Fiul Său.

Asta-i sara de Crăciun:

Șo născut un Domn preabun;

Și poartă nume frumos:

Domnul nost Isus Cristos.”

Cu suflet smerit și inimă curată, colindătorii vestesc Nașterea Mântuitorului:

„Domnul Cristos s'a născut,

Om pentru noi s'a făcut:

Alegați toți să-l vedem,

S'a născut în Viflaem;

Veniți toți să ne'nchinăm,

Pe Cristos să-l laudăm.”

VESTITORII

Erau doi băieți numai de-o șchiopă, cu niște cuspme mari până peste ochi, și înfășurați în sumane cu mânecile lungi. Măcar că porniseră dela amiază, mai aveau mult până în sat la V., drumul era greu prin zăpadă, ș'acuma, la urmă, își cam târau opincile mari, înfoiate cu paie.

De sărbătorile Crăciunului, așa se pornesc băcții, cu steaua, spre satele mai bogate. Îndrăzniseră și ei, cu steaua lor, să porniască peste câmpuri, peste podul de gheață al Siretului, spre valea împesțirată de nenumăratele case ale Vișorenilor.

Amurgul punea o umbră albăstrie pe neclintitele întinderi de omăt. Și ei mergeau greu; acum sfârșiseră vorba și nu îndrăzniau parcă să se mai uite unul la altul. Clopoțelul stelei suna din când în când slab de-a-supra lor. Ei ridicau capetele și se uitau pe sub marginile căciulilor spre zare. Nu se vedea nimic. De abia se apropiau de Siret.

În oglinda mare a râului începeau să tremure luminile stelarilor de sus. Și era o liniște adâncă, parcă împietrise lunca neagră pe lângă care se strecurau ei, coborând malul. Opincile fășăiră aspru pe gheață. Se apucară amândoi de umeri și încet, trecură dincolo ne potolul lucios, prin tăcerea tainică a inserării.

După ce urcară cellalt mal, rămaseră privind înainte. Satul nu se zăria. Se întoarseră unul spre altul. Buzele celui mai mic prinseră să tremure.

„Nu se vede nimic!” — murmură cel mai mare. Iar glasul mezinului începu să scânciască.

„Ne-am rătăcit. Ce facem noi acuma? Au să ne mănânce lupii!”

Cel mare își înghiți plânsul cu greutate și zise:

„Măi Ionică, și tata-bătrân zicea că l-a apucat odată o viforniță și el a mers înainte și a scăpat”...

— Mi-e frig! — îngână cel mic.

— Vără-ți mâinile în mânici bine și grămădește-le sub barbă. Steaua o duc eu. Când om ajunge, o să cântăm și o să ne rugăm să ne găzduiască cineva pe noapte. Ți-e foame?

— Da.

— Au să ne dea și mâncare. Da să cânti bine! N'ai uitat *Trei-Crai*?

— N'am uitat, zise mezinul smârcăind din nas și ținându-și plânsul.

Merseră înainte prin lumina cenușie a serii.

In cântece lungi și tărăgănite, ei laudă și preamăresc pe Dumnezeu:

„Doamne, Tu din cerul sfânt,
Adă pace ne pământ;
Varsă, Doamne, dar și bine,
Dar și bine dela Tine,
Peste casă, peste masă,
Peste oamenii din casă.”

Spre miezul nopții, satul vuieste dela o margine la alta: feciori, fete, bărbați și neveste pornesc cu colinda, dela casă la casă; cuprinși de bucurie mare, ei fac să răsună văzduhul de strigătele lor:

„Sculați, sculați boieri mari,
Sculați voi români plugari:
Că vă vin colindători,
Noaptea pe la cântători,
Și v'aduc un Dumnezeu,
Să vă mântuie de rău.”

Colindele sfârșesc cu urările obișnuite:

„Bucură-te gazdă bun,
C'ai ajuns sfântul Crăciun.

PSALM

Mai dibui, beat de beznă și de leat,
In spațiul veciei Stana Ta,
Prin volbura de vise și păcat
Intind spre Tine pure punți de stea.

Mă sbat printre lighioanele pierzării
Incolăcite pe-anii mei nebuni.
Și ospătat cu viul vechi al zării
Mai cerc să beau din cupa-Ți cu mianți.

Zădărnicia cărții mă aține
Să mușc din fructul vremii 'nfometat,
Dar inima bolnavă e de Tine
Sub crusta grea de jale și păcat.

Și înzăuat cu noaptea calc tăcut
Spre pura Ta cascadă de lumină,
Să beau din Moarte duh, și început
De desfășurare lină.

F. PĂCURARIU

Tot un struț de busuioc,
Dă, Doamne, gazdii noroc.
Tot un struț de mintă creață,
Dă, Doamne, gazdii viață.

Să fii gazdă veselos,
C'ai ajuns Crăciun frumos;
Să trăiești, să viețuiești,
Colinda să ni-o plătești.

Rămâi gazdă sănătos,
Că ti-am colindat frumos.
Să fiți, gazde, veseloase,
C'ai ajuns zile frumoase;
Să petreceți împreună,
Până'n veci, cu voie bună;
Și nașterea lui Cristos,
Să vă fie de folos”.

Spre ziuă, cântecele se răresc, iar satul doarme liniștit, sub privirea de argint a razelor de lună...

I. IVANCIUC

Vine Moș Crăciun...

... Pârlișe soarele târzielnic barba albă a Sfântului Nicolae, „dar vine Moș Crăciun și așterne Domnul Sfânt drum alb sub picioarele moșului ca să nu se umple cu tină când întră prin casele oamenilor cu sacul plin de jucării” — zic copiii, cari-l așteaptă cu nerăbdare.

Merge însă greu bătrânul Moș cu barba albă și lungă, căci zăpada e mare iar nămeții s'au îngroșat... Ajunge la marginea satului nostru, la casa dintâiu... la a doua... și în sfârșit iată-l la casa lui Liviuț copilaș cuminte, care — dorind să-i aducă Moș Crăciun sănătate, minte și un căluț cu care să poată munci — îl întreabă:

Când te-ai născut, Moș Crăciune? E mai frumos în cer decât pe pământ? Așa-i, că în cer nu se bat oamenii? Dragă Moș Crăciune, acolo în cer e vreodată noapte? Mânânci înainte de-a porni la drum? Moș Crăciun, e adevărat că lupii nu te ating când treci printr'o pădure ca să vii la noi? N'ai putea să faci ca nimeni să nu fie bolnav? Nu cumva ai văzut pe „buna”, Moș Crăciun? Așa-i că la „vivi” și la „mamica” nu le-ai adus jucării? Dumneata cu Sfântul Nicolae faci jucăriile? Moș Crăciune, de ce vii numai odată pe an, și nu vii de două ori?... **NBLU**

ASTĂZI AVEM O ZI MARE

Astăzi avem o zi mare
Noi creștinii fiecare
Ne veselim prea frumos
De nașterea lui Hristos

Mielul cel nevinovat
Hristos marele 'mpărat,
Astăzi pe cel nevăzut
O Fecioară l-a născut

In orașul Vicleim
Aproape de Rusalim
Ingerii frumos cântau
Păstorii se bucurau.

lor, — răspuse Vasile.

— Dar dacă ne rătăcim? Au să iasă dihăniile.

— Ne-om ruga și noi lui Dumnezeu și ne-o scăpa de ele.

In singurătatea asta, pentru amândoi vorba Dumnezeu avu un răsunet deosebit, cu totul altul decât în rugăciunile bolborosite repede seara și dimineața. Era ceva tainic, de care nu-și dădeau seama.

Și răzbătura înainte, — lor li se părea că de ceasuri nenumărate mergeau; rar, cel mic îndrepta spre cellalt cu glas înfricoșat câteva cuvinte; rar se întorceau pe jumătate uitându-se unul la altul și zărindu-se negri, ca niște umbre. Și de abia într'un târziu vestitorii aceștia umiliți văzură izvorând din întunecet nenumărate stele ale satului, și când întrară pe ulițele împrejmuite de garduri negre, li se păru că gerul a slăbit. In hămăitul întărit al unui câine, pătrunseră într'o ogradă, Vasile apăra steaua cu bățul, — și clopoțelul suna sfios la ferestre.

Se auzi bufnind ușa dela casa cea mare, pe urmă ușa de afară a tinzii se deschise și Românil, cu capul gol, se arătă în prag.

„Primiți stelari? întrebă Vasile.

Glasul lui era așa de slab și plin de tremur, și mezinul prindea să scânciască, așa de repede, năvălit de lacrimi, încât omul se plecă înduioșat spre ei.

„Voi nu sunteți de aici, măi Tăcă, — ha? — Apoi se răsti la căne: Hi, javră! — ia dați-vă, bre, încoace, întrați în casă. Măi femeel! ia deschide ușa, să între steaua... Așa... Oamenii sunteți voi, ori sloiuri de gheață?... Incet, să nu pâlți steaua de prag...”

Opincile înghețate ale băeților bocăneau ca niște cizme. Intrați în casă, steaua suna subțire și vesel: țing-ling!

Gospodarul, om tânăr, ca de treizeci de ani, zdravăn și spătos, se uita la ei ca la o minune.

„De unde sunteți voi, mă?

— Dela B., răspuse cel mare.

Lumina parcă-i orbise și căldura parcă-i topia.

„Ia desfaceți-vă de cotrețe, măi voinicilor!” zise iar omul.

Vasile așeză steaua încet sub icoane și începu să desbrace pe frate-său. Femeia, subțirecă și tânără încă, se înălțase dela măsuta cu rei picioare și-i privia minunată, cu mâinile subpuse.

„Da' vi-i tare soacra, bre! grăi iar omul. Iaca, chiar acu umblam să ne punem la mân-

cat. Veți mânca și voi, că este de unde, slavă Domnului! Da' întâi să-mi cântați. Ați înțeles?”

Cel mic scância încă. — Românil se întoarse spre cuptor:

„Da' Ghiță unde-i? Măi șolțicule, ia dă-te jos! ce-ai fugit? nu te teme, că nu te mănâncă, is doar tot băeț ca tine...”

După horn, se auzi un mormăit subțire. Apoi un căpșor bălan ș'un deget care scobia în nas se arătară la lumină.

„Vină'neoaice”, zise femeia, și apucându-l de mână, îl trase și-l scoase în mijlocul casei, lângă măsuta pe care aburia mâncarea și mămăliga. Copilul, un ciot numai de doi ani, se uita sperios la cei veniți și-și trăgea, încovoindu-se în jos, mâna pe care i-a ținea mamică-să.

Gospodarul se întoarse spre stelari:

„Ați gătit? Acu, să vă desghețați la mâni întâi. — Vra să zică, sunteți din B.? Ș'a cui sunteți?”

— A lui Ion-a-Bălașei... răspuse cel mare.

— Tata-i contăliul adăugi sfios cel mic.

— Apoi da, cum ru, îl știți răspuse omul.

Și cum de v'a lăsat el să porniți pe așa ger?

— Am pornit noi singuri.

— Și nu v'a fost frică de lupi?

Copiii nu răspuseră. Omul se uita zăbind la ei. Apoi îl întrebă iar:

„Da' la Vetelem știți voi ce-a fost? Ia să-mi cântați cântecul acela, cu Domnul nostru Iisus.

— „Il știm!” zise repede Vasile.

Se apropiară amândoi de icoane; înălțară steaua sub candelă, o zguduiră încet, și clopoțelul sună ușor. După aceea își ridicară ochii spre rumeneala de zori care învăluia chipul Maicii Domnului cu pruncul la sân, și începură cu glasuri curate:

„Trei Crai dela Răsărit
Cu steaua călătorind...”

Și omul rămase și el uitându-se spre icoane, cu ochii duși, și băeții cântau subțire, cu glasuri moi, cu gaturile ridicate. Se opriau o clipă, înghițeau și iar porniau, cântând nașterea Mântuitorului. Femeia ridicase pe Ghiță în brațe, asculta pătrunsă parcă de taina serii aceleia și ochii i se umplură de lacrimi. Și'n toată casa era liniște, și'n tăcere glasurile copiilor cântau vestea cea bună. Străinii veniți tremurând prin frig și prin întunecet, necunoscuții cari le deschiseră ușa găzduirii, acuma stăteau înfrățiți, și cântecul simplu umplea sufletele de mângâiere și de lumină. **MIHAIL SADOVEANU**

MOȘ AJUN

Fulgi de zăpadă, poate și atunci cântau aceeași tristă baladă. Poate că și atunci senină cernere peste umerii de cetină, era mai tristă ca o nocturnă de Chopin.

Noaptea aceea, poate că a fost dureroasă chiar prin tăcerea ei. Prin prea mare tăcere... Luceafărul ce-a spintecat cu atâta măiestrie bolta, poate n'a putut să spargă pânza liniștei... Chiar liniștea, poate, nu era ca altădată, nu... Poate era așa, ca arcuina tricoloră-a curcubeului. Era o liniște, poate o liniște plină de învolburare celestă, plină de suflet, plină de murmur divin, prea plină de albastrul împlinirii, — o liniște, poate prea plină de izbăvire, de dăruire, de crucificare pe rugul liliac al simfoniei... Era poate o liniște plină de înfrigurare, plină de fremetarea aripilor, prea plină de așteptarea duminicalei clipe — a Nașterii...

Și s'au deschis porțile cerului în noaptea aceea și s'a auzit glas de îngeri cântând: Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bună învoire...

Și-au sosit în cetate magii dela răsărit întrebând: Unde este împăratul Iudeilor, că am văzut la răsărit steaua lui, și am venit să ne închinăm lui...

E Crăciunul!... E sărbătoarea Crăciunului!... Câtă mângâiere, câtă bucurie!... Câtă? Ne-a fost întotdeauna drag Crăciunul. La Moș Crăciun, ne-am gândit întotdeauna cu atâta bucurie și-am fost întotdeauna cu atâta nevinovată și caldă atenție față de iubitul Moș Crăciun... O, cum nu-l așteptam, în pruncie mai ales... De câte ori nu ne-agățam de rochia măicuții să ne spună când va sosi... Cu câtă gingășie nu-l rugam în fiecare seară pe Isus să-l aibă grijă pe iubitul Moș Crăciun, să nu dea mare frig, nu cumva să răcească Moș Crăciun, și, — dacă vrea, să-și trimită ingerășii ca prin micuțele ferestre-a cerului să cearnă puful fulgilor, că... asta-i place nespul lui Moș Crăciun...

O, Moș Crăciun, iubite Moș Crăciun, îți amintești, îți amintești cum tu, cu degetele tale frumoase ca și aurora, ne mângăiai pe-obraji, — și-atunci, când... nu mai știu decel, — mărgăneul lacrimii plesnea de prea mult suflet între gene, — îți amintești?, nu te lăsăm s'o ștergi, ci sărutam cu buzele, mâinile tale, amân... Mănișele tale de prieten...

O, și când era să pleci, iubite Moș Crăciun, tu totdeauna ne dădeai ceva, iar noi... tu bine știi, nu-ți mulțumiam, și tu, tu Moș Crăciun, tu nu te supărai, nu... doar eram prieteni... prieteni dragi...

Așa ai fost mereu, tu... iubite Moș Crăciun... erimul alb și drag al copilăriei noastre albe...

MOȘ CRĂCIUN

Dragi copii din țara asta,
Vă mirați voi cum se poate,
Moș Crăciun, din cer de-acolo,
De le știe toate-toate...

Uite cum, — vă spune badea:
Iarna 'n noaptea pe zăpadă,
El trimite câte-un inger
La fereastră să vă vadă.

Ingerii se uită 'n casă,
Văd și spun — iar' Moșul are,
Colo 'n cer la el în tindă,
Pe genunchi o carte mare.

Cu condei de-argint el scrie
Ce copil și ce purtare:
Și de-acolo știe Moșul,
Că-i șiret el lucru mare.

OCTAVIAN GOGA

INDEMN

Pe cântarul zilei fapta se măsoară,
Și arătătorul este Ochiul Vieții.
Când vrăjbite gânduri fruntea împresoară,
Liniștește marea și viscolul feții.

De cuvântul vrednic sufletul să-l strângi;
Plece-se greșala sub clopot de rugă.
Țandăra 'nvrăjbirii în bucăți s'o frângi,
Și în pas de fulger, tristețile fugă.

Mâna 'mpăciurii s'o întinzi plăpândă,
Iară mierea vorbeii s'o picuri în faguri.
Nu râvnească ochiul ascunzîș de pândă,
Și picioru 'n umblet, uite-se la praguri.

Limpezește văzul când e bârna-'scunsă.
Scoate la lumină zestrea ce ți-e dată.
Opintește plugul, holda s'o străbată,
Brazdă să răstoarne — vrere nepătrunsă —

Ușă primitoare să descui la tindă;
Pânză de lumină gazda să întindă.
Gândul bun ca pita, să-l îmbii pe masă,
Și cu vrednicie să cînstești în casă.

VICTOR ILIEȘIU

Intotdeauna, tinerețea noastră a iubit liniștea, marea înserare a tăcerii în care vicleimul visului se cobora în odăița liniștită a sufletului. Tinerețea noastră însă niciodată nu s'a gândit la o liniște bolnavă, grea, morbidă, o liniște oboșitoare prin acalmia ei albastră... Nu, niciodată...

Tinerețea noastră a iubit întotdeauna cu pasiune falfăirea învolburată a aripilor idealului înspre un Credo tânăr, nobil, și senin ca și azurul cerurilor...

Intotdeauna tinerețea noastră, și-a culcat cu patimă, în cămăruța pieptului, câte o fâșie de cer albastru, câte o stea, câte un corn de lună, câte o dungă înșorită-a norilor, câte un sdrob de soare, câte un mugur tânăr, câte o frunză ruginită...

Intotdeauna tinerețea noastră, și-a culcat cu patimă, în cămăruța pieptului, câte un final de curcubeu, câte o urmă caldă de ploaie, câte un sbor de inger, câte-o îngemănare de zori, câte-o baladă a fulgilor...

Intotdeauna tinerețea noastră, și-a culcat cu

patimă, în cămăruța pieptului, câte un psalm, câte un vers de-a Sfântului Francisc, câte un sbor de rândunică, câte un cîrpiț pe-o cren-guță a visului, câte o 'nflorire a merilor, câte un basm, câte o rugă... o rugăciune albă și tânără...

Și pentru aceasta, tinerețea noastră a iubit și lacrimile și încețarea și îngenuncherea... Dar, toate, toate le-a iubit, cîștit, creștinește...

Insă, tinerețea noastră, niciodată, niciodată, n'a crezut și n'a iubit cavalcadele nebune și sinistrele vârtejuri ale secolelor cu glumele sinistre ale veștii...

Dar... Călăii trimiși de Irod, au ucis toți pruncii de doi ani și mai jos din Betleem și din tot cuprinsul lui...

Iubite Moș Crăciun, vino, și astăzi din țările tale de vis, vino...

Vino, iubite Moș Crăciun, că'n piept te-asteaptă o crenguță bolnavă de vis. Vino, și cu mâinile tale de albă lumină, îi mângăie, în noaptea aceasta, toți mugurii... ION CHEREJAN

Vacanță

S'apropie Crăciunul. Vitrinele și-au schimbat culoarea și decorațiunile, înlocuind bețele aurite cu fulgi de vată, vrând să imite pulbera de-afară, ce fină și argintată cade din înalt...

Brazii mici, tăiați pentru pom de Crăciun, stau grămezi în piață, răspândind în văzduh un miros tare de rășină... de pădure. Săniile aleargă pe luciul de zăpadă, lăsând în urmă o melodie de clopotei...

„Vacanță!” — cuvântul apare pe buzele elevilor și elevilor dornici de plecare în sătucurile lor îndepărtate. Vacanță! Prea dese învoicări o aduc. Vine senină, surzând, anunțată de sonerie printr'un sunet prelung ce străbate cu putere în sălile de cursuri.

La porțile internatelor săniile multe așteaptă... La poarta internatului de fete s'aud urări de „Sărbători fericite”... răsete... adrese... și glasul unei eleve mici cu ochi negri, ce roagă pe o prietenă:

„Să-mi scrii ce-ți aduce Moș Crăciun, Mă!” Pleacă din gară trenurile cu elevele și elevii fericiți, în inima cărora abia începe vesele. Toți merg spre casele lor... la părinți... în sate îndepărtate... cu dorul pentru Crăciun.

Și iarna din tronul-i înghețat face semn să intre în împărăția ei un alt Moș, mai bătrân ca Moșul Nicolaș, cu piele mai albe. Are sacul mai plin și un surâs blajin...

A sosit Crăciunul! În pomul gătit cu păr de inger ard luminițe colorate... și sub geamuri picură colinda: „O ce veste minunată”...

E fericire peste tot! Și iarna e fericită și cerne pulbere argintată, ce cade în Noaptea Sfântă, aducând din înalt solia păcii...

PIA DRAGOȘ

CRĂCIUN

Sed copiii sus — pe vatră
E 'ntunec 'n bordei
Mama-i dusă în sat să ceară.
De pomană pentru ei.
Prin fereastră bate vântul
Lumânarea s'a topit
A 'nsărat pe semne mama
La măicuța dela schit.
Tatăl lor cel dus din lume,
Va trimite azi de sus
Pâne și hăinuțe nouă,
Fiindcă — s'a născut Isus...
...Intr'un staul, așa se spune,
Fără foc — ce frig i-o fi —
Și pe rând li se 'nchid ochii
Somnoroșilor copii.

MARIA CUNȚAN

In preajma Crăciunului

In noaptea aceea, când steaua cea sfântă
Indreaptă spre staul trei magi călători,
Doar ingerii'n ceruri din trâmbiși mai cântă
...Pământul vuește, — e plin de fiori...

Poruncă dete Împăratul, ca toți ai lui să se 'nserie în Viflaim; supusă acestei porunci, purcese într'acolo și Sfta Fecioară, logodită cu Sf. Iosif, purtând în sânul Ei pe acela, pe care nu-L cuprinde cerul și pământul.

Inoptase... Frigul se'nțeția, durerile nașterii o cuprinseseră pe Maria; nimeni nu le dădu sălaj, decât doar ușile unui grajd simplu și sărăcăcios le fu deschise. Aici veni în lume Mesia cel din vecie, și iată că bezna întunericului fuse înghițită de o lumină orbitoare; căci cerul se deschise larg și mii de îngeri strălucitori sburară cântând cu glas mare: „Gloria in exelsis Deo!”

Se coborî pe pământ Dumnezeu-Fiul, întrupat cu fire dumnezească, propovăduind iubirea de oameni, mila și îndurarea. În-fășat în scutecele Sf.-Sale Mame, se odihnea pe brațele Ei; mânuțele Lui dalbe se jucau în părul Mariei, iar depe obrăjorii rumeni și sfinți, iradia o lumină caldă și dulce; chipul Lui orbea oștirea din raiu, care sălta în juru-l întonând și umplând văzduhul de osanale.

Acest cântec îl ascultau lacurile, mările, norii și râurile, munții și câmpiile; aștrii cerești dansau în inul păcii, iară luna liniștită reflecta surzând: „Mărire lui Dumnezeu și pace pe pământ!”

De aceste glasuri de bucurie, de acest svon ceresc, tresăriră păstorașii, dornici de a-L găsi pe Acela, pe care-L sărbătorește pământul și-L proslăvește cerul, porniră...

Calea lor se opri la un grajd, deasupra căruia se 'nfigea măreață o cometă; intrară și văzură pe Isăvitorul-Copil culcat pe paie, într'o iesle.

Dar iată: ușa grajdului se deschise din nou în fața celor trei Crai dela Răsărit, cari din depărtări nemăsurabile, sosiră ca să-și aducă omagiul noului Împărat al lumii, dăruindu-i aur, smirnă și tămâie. Și spre mai marea lor mirare, Il găsesc în ieslea cea săracă, cum boii peste El suflau, căldură ca să-I facă.

Împăratul-atotputernic vine în lume, nu în purpură, nu în castel, nu în leagăn de abanos, ci în cea mai cumplită sărăcie, gol, culcat pe paie, într'un grajd rece. Astfel născut în sărăcie, osândește bogăția care de multe ori te pierde; născut în smerenie, afurisește mândria civilizației de azi; născut în frig, condamnă comoditatea muritorilor de rând.

A trecut acel Crăciun plin de bucurii; azi lumea e cutropită de necazuri, nu simte farmecul primului praznic. Uită de marea minune săvârșită de Betleem, căci — așa se judecă: Isus nu e mai pe pământ.

Așa e oare?... Ce e atunci acel altar, pe care zi și noapte străjuiește în potir invizibil, pâinea și vinul dătător de viață, curaj și forță, aceluia cari luptă cu valurile furioase ale păcatului? Acel Emanuel al Sft. Evangheliei e pururea 'ntre noi; primul Crăciun dăinuiește mereu, numai noi nu ne știm îndrepta calea spre micuța iesle din Betleem.

Și dacă ne-ar mâna curiozitatea măcar, n'am putea intra la plăpândul Pruncuț, cum au 'ntrat magii și păstorii! Căci e greu de trecut prăpastia ce o pricinuește păcatul! Credința noastră-i minimă, dragostea de Dumnezeu

nulă, călcând poruncile ne afundăm în glodul fărâdelegilor.

Astfel îl căutam noi pe Isus? Oh, dacă e așa nu ne vom face din El un prieten devot, la piciorușele căruia să ne descărcăm sufletul de tot ce-l apasă. Că doar se știe prea bine, că cele mai uimitoare minuni se fac în favorul aceluia, cari știu să zică cu încredere: „Do mi-ne, mane nobiscum!”

„Dar avem scăpare, avem o punte solidă și izbăvitoare, care să ne treacă peste prăpastie! O mărturisire sinceră și o propunere fermă de a nu mai vătăma pe Acela, care-și întinde mânăta lui blajină pentru a ne vindeca. O primenire a sufletului, o curățire totală va face ca Pruncuțul din iesle să ne binecuvinteze, să ne mântuiască.

Numai astfel curățaiți, vom avea un Crăciun fericit și vom putea simți în liniștea nopții celei sfinte, vraja colinzilor noastre, cari vestesc bucuria.

Insă toți cari îl căutau pe Isus, îi duceau daruri... Noi ce să-I dăruim, pentru că vine gol, flămând și însetat.

Gol? — Da. Ce străie să-I pregătim? Modeste, însă făcute cu dragoste; străie li vor forma mortificațiile fiecăruia dintre noi, îndurările fără murmur, ale tuturor durerilor și nedreptăților.

Vine flămând și însetat? — Da. Flămânzit după sufletele noastre, pentru a căror mântuire s'a 'ntrupat. Cum ne-ar surâde Pruncuțul-Isus, dacă fiecare ne-am prinde prin fața sărăcăcioasei iesle, oferindu-l în dar, crinul sufletului nostru! — Ce schimb de comori!

Căci bine zice sft. Ev. Luca (C. 12, v. 34). „Unde e comoara voastră, acolo va fi și sufletul vostru!”

Deci dacă obiectul dragostei noastre creștinești ar fi Isus, atunci și sufletele noastre ar trebui să tindă cu toate simțămintele spre Acel-Prunc, care aduse'n lume „pace și între-

oameni bunăvoire. Atunci s'ar risipi ura diatre popoare, atunci ar conțeni războaiele și atunci s'ar introna „mult dorita pace pe pământ!”

Părăsindu-ne cu totul în brațele Micuțului Isus am uita de toate relele de mâine, căci:

„Immuri de slavă, mii cete de îngeri
Vestesc tuturoara minunea de sus.
Sfârși-se-vor jertfe, durere și plângeri
Sfârși-se-vor toate! Venit-a Isus!”

A venit Dumnezeu făcându-se om, numai pentru a scăpa omenirea de gheena focului de veci, unde a fost osândită prin păcatul strămoșesc:

„Isus-copil, Isus-Împăratul
Acel din lumină și spirit sfânt născut,
Venit-a în lume să ștergă păcatul,
Să mântue lumea de tot ce-a 'făcut!”

Deci toți, măsurat puterilor noastre, se cade să-I răsplătim nespusa-I bunătate, dăruindu-l de sft. Crăciun al anului 1941, sufletele noastre curate, nepătate, ornate cu virtuți dumnezeiești și să cădem în genunchi în fața ieslei, sărăcă în aparență, dar isvoritoare din belșug de haruri cerești, zicând:

„Noi daruri Ți-aducem, a noastră credință,
Cu ochii în lacrimi, genunchii plecați.
Isuse-Împărate prin dalba-Ți ființă
Dreptate, lumină și pace coboară între frați!”

Și de rămas bun, cu frunțile senine, pătrunși de sfințenia primei nopți de Crăciun, smeriți și plini de iubire, să mai adăugăm implorându-L:

„Oh! vino Isuse cerească iubire
Așa cum în staul sărac ai venit,
Trimite din ceruri la toți mântuire —
Și-atuncea striga-vom:
Isuse Te-am găsit!”

MARIA F. SORAN

Bilanțul campaniei Orientale

— Dacă s'ar incolona tunurile capturate, am obține o coloană lungă de 450 Km. — Pentru a înlocui materialul de război pierdut, trei milioane de muncitori sovietici ar trebui să lucreze timp de un an întreg —

— Noul mijloc de luptă japoneze: Torpila umană și submarinul morții —

S'au împlini în zilele trecute 6 luni de când a fost deslănțuită campania împotriva Rusiei Sovietice. Aproape o jumătate de an atenția lumii întregi a fost încordată asupra evenimentelor care s'au desfășurat pe cel mai gigantic front cunoscut vre-odată în istoria militară. Pătrunderile rapide, spargerea liniilor fortificate, uriașele manevrări de dublă învâluire și desfășurările bombardamente aeriene, s'au ținut într'un lanț fără întrerupere, ziua ca și noaptea, în șirul îndelungat al lunilor de vară și toamnă.

Dar la începutul lui Decembrie făcându-și apariția aspra iarnă rusească, întregul mecanism de război a fost oprit și în aceiași zi comunicatul de război a anunțat laconic dar clar, că pe frontul de răsărit, din cauza iernei nu vor mai avea loc, decât lupte cu caracter local. Situația aceasta se va menține cu siguranță două sau trei luni și odată cu venirea primăverii evenimentele se vor îndrepta din nou spre desnodământul lor fatal.

Incheindu-se așa dar un important capitol din campania orientală, pentru a arăta în lumina cifrelor rezultatele obținute, vom face un bilanț al victoriilor germane și aliate. Expunerea de cifre o comparăm cu realități și cu noțiuni aflate la îndemâna oricui, pentru a scoate în evidență cât mai intuitiv proporțiile pierderilor suferite de armata sovietică.

DACĂ TANCURILE SOVIETICE CAPTURATE S'AR AȘEZA UNUL DUPĂ ALTUL, AM OBȚINE UN ZID DE OȚEL LUNG DE 190 Km.

Dela începutul ostilităților și până în prima jumătate a lunii Decembrie, forțele germane și aliate au luat în total peste 3 milioane 800 mii de prizonieri. Pentru a putea aprecia acest număr imens de oameni vom face o asemănare originală. După cum se vede și din desenul nostru, dacă prizonierii sovietici ar fi încolonați într'o coloană de marș de cinci șiruri, lungimea ei ar măsura peste 720 km. Cu alte cuvinte dacă capul coloanei s'ar afla în dreptul orașului Köln din Germania de Vest, sfârșitul coloanei nu s'ar termina decât în interiorul orașului Breslau din Silezia.

Sau pentru a face comparație cu elemente mai cunoscute pentru noi, să presupunem că nesfârșita coloană a prizonierilor sovietici începe chiar în orașul nostru și acum pentru a ajunge la coada acestei coloane ar trebui să ne deplasăm până în dreptul peninsulei Crimeea.

În cifra de mai sus nu este cuprins numărul răniților și al morților, precum și al acelor cari au fost scoși din luptă din motive diferite. Dacă însă facem o socoteală aproximativă, vom vedea că în campania orientală armata sovietică a pierdut până acum peste 10 milioane de oameni.

Materialul de luptă capturat este deasemenea considerabil. Aproape 16.000 de avioane sovietice au fost doborâte în luptele aeriene, sau distruse la pământ cu ocazia bombardamentelor. Dacă aceste avioane ar zbura într'o formațiune de câte trei avioane într'un rând, am obține o uriașă escadră aeriană care ar acoperi o lungime de 160 km.

Numărul carelor blindate sovietice distruse sau capturate în intervalul celor 6 luni de război este în apropierea cifrei de 23.000. Dacă am așeza aceste tancuri pe un singur rând alăturarea fără nici un interval între ele, am obține un front continuu de 50 km. sau dacă le-am incolona unul după altul ne-ar trebui o șosea lungă de 190 km. pentru a cuprinde această coloană gigantică de oțel.

Numărul tunurilor de toate calibrele distruse sau capturate în intervalul celor șase luni de război a depășit 27.000. Dacă am așeza un lângă tun fără nici un interval, am obține un zid continuu de 60 km., iar dacă am incolona toate aceste guri de foc, fiind seama de faptul că două treimi au tracțiune automobilă, iar o treime tracțiune hipomobilă, dela capul până la coada coloanei am obține o formidabilă distanță de 450 km.

Dacă am agăța înapoia tancurilor pluguri și le-am pune să are, numai într'o singură zi s'ar putea brazda o suprafață de 80.00 km.² de pământ. Motoarele tancurilor ar putea să pună în mișcare 44.000 autobuze de câte 50 persoane și astfel ar putea să plimbe simultan 2 milioane 200 mii de pasageri. Inceecă privesc avioanele capturate, ele ar putea trans-

porta la o distanță de 350 km. 250.000 călători la oră.

SOVIETELE NU VOR PUTEA ÎNLOCUI MATERIALUL PIERDUT

Pentru a vedea valoarea reprezentată de această cantitate imensă de material sub raportul muncii de producție, reproducem mai jos câteva calcule făcute de specialiștii germani. (Datele sunt luate din comunicatul unei agenții germane de presă).

Pentru fabricarea unui tun se cer aproximativ 20 mii ore de lucru. Pentru fabricarea celor 27.000 tunuri sovietice au pierdut așa dar 540 milioane ore de lucru. Pentru fabricarea unui car blindat se cer 100.000 ore de lucru deci odată cu pierderea a 23.000 tancuri sovie-

țate din teritoriul Rusiei europene se găsește în momentul de față sub controlul comandamentului german și că în această parte se află cele mai bine utilate regiuni industriale din întreaga Uniune.

TORPILA „UMANĂ“ JAPONEZĂ NU ÎȘI GREȘEȘTE NICIODATĂ ȚINTA

Din prima zi a deslănțuirii războiului din Pacific, marina de război americană și britanică au înregistrat pierderi catastrofale. Cuirasatele Prince of Wales, Repulse, King George V, Vest Virginia, Oklahoma, vasul port-avion Lexington și multe alte unități din flota de război au fost scufundate prin surprindere într'un mod aproape inexplicabil. Pe drept cuvânt, au început să se răspândească

cial pentru instruirea lor. S'au format astfel contingente numeroase, gata în orice moment să conducă cu propria lor mână moartea în vasul inamic, sacrificându-se astfel pentru gloria imperiului japonez.

De atunci au trecut cinci ani și în acest timp s'a adus o singură dar extrem de importantă îmbunătățire „torpile umane“. Această perfecționare constă în faptul că torpila a fost adaptată avioanelor lansatoare de torpile. Proiectul împreună cu pilotul său este așezat sub carlinga avionului și pe baza datelor comunicate prin radio de către avioanele de recunoaștere, avionul nostru lansator de torpilă se apropie de vasul ales și când ajunge la aproximativ 2000 metri lansează torpila în imediata apropiere cu suprafața apei. Torpila pornește, descrie un ocol, apoi se îndreaptă vertiginos drept înspre mijlocul victimei. Pilotul torpilei trebuie să treacă prin momente într'adevăr extraordinare, el nu vede altceva decât apropierea grozavă a unei umbre imense, pentru ca în clipa următoare aceeași explozie care aruncă obiectivul atacat în aer, să-i sfărtece în bucăți corpul.

O viață de om pentru un cuirasat inamic și voluntarii japonezi nu se tânguesc pentru viața lor, când este vorba de gloria imperiului nipon.

Din punct de vedere tehnic militar, sistemul utilizat de japonezi are avantaje incomparabile față de torpila obișnuită. În primul rând precizia absolut matematică, a înlăturat definitiv riscurile eșecului, apoi raza de acțiune s'a extins considerabil și în sfârșit prin faptul că direcția torpilei se poate regla, lansarea din avion se poate face la o distanță destul de mare pentru a rămâne neobservată, deci se poate întotdeauna realiza surprinderea.

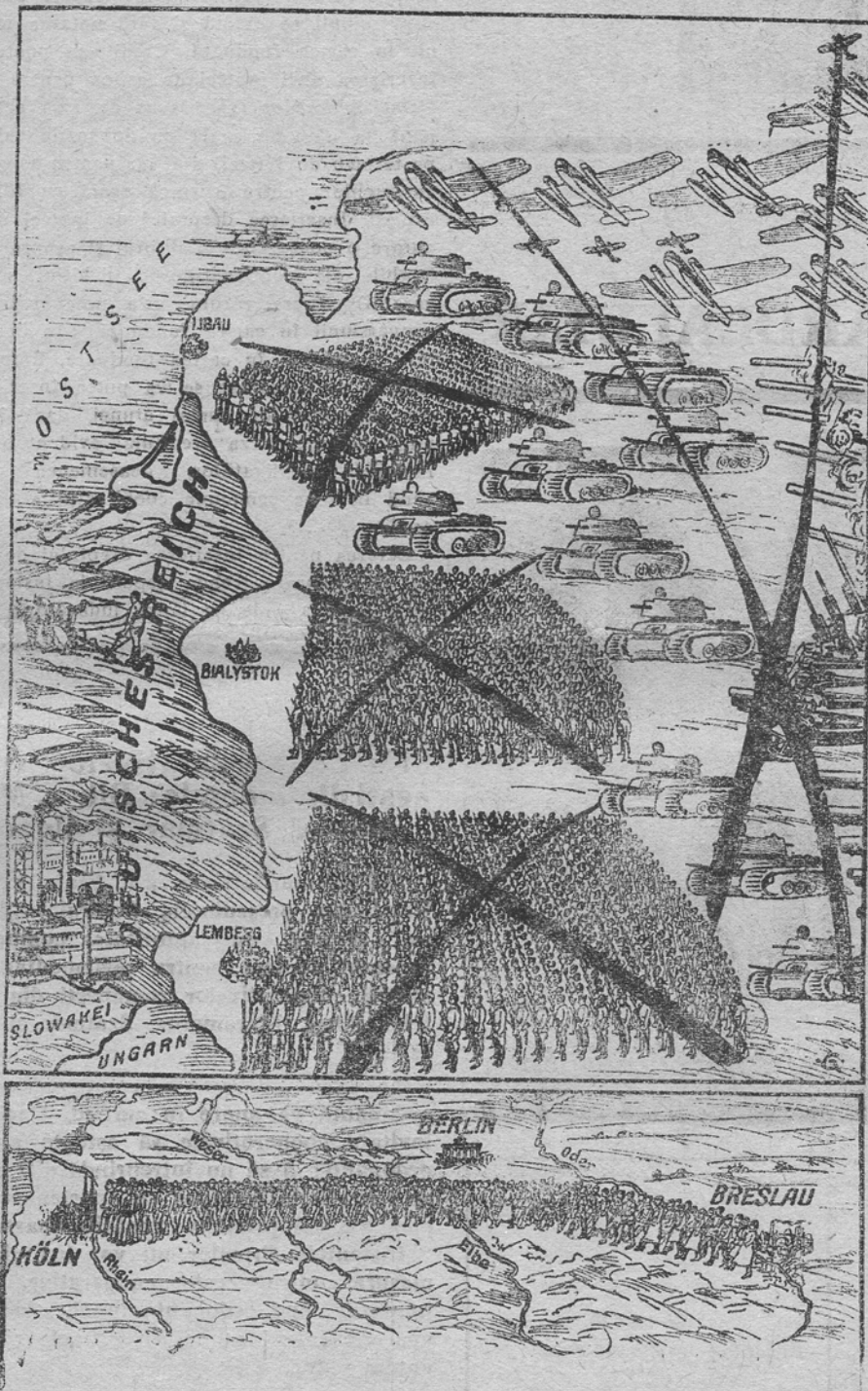
Cu toate aceste avantajii evidente, nici o altă țară încă nu a recurs la adaptarea sistemului japonez al „omului-torpilă“.

SUBMARINUL MORȚII

După cum se anunță din New-York, în portul Pearl Harbour marinarii americani au reușit să captureze o variantă a torpilei umane decisivă mai sus. De data aceasta este vorba de un adevărat submarin de buzunar. Pe bordul acestui submarin s'a găsit o cantitate de 600 kgr. de explozive și două torpile de 18 cm. diametru. Echipajul era compus numai din două persoane: un ofițer și un mecanic.

Submarinul este pus în mișcare de un motor electric și poate să realizeze o viteză de 24 mile pe oră. Întrebuințarea lui în luptă prezintă deasemenea o noutate. Ajuns în apropierea vasului ales de obiectiv, se lansează torpilele, iar dacă acestea au greșit ținta sau dacă au fost deja lansate mai înainte, în lipsă de altceva, submarinul se îndreaptă singur în direcția vasului și ca o gigantică torpilă se izbește de mijlocul vasului atacat, provocând o explozie formidabilă și sărind în aer odată cu victima. Din cauza acestor submarine de mai sus au fost botezate, submarinele morții.

Din cele de mai sus ne-am putut convinge, că cele două mijloace de luptă japoneze reprezintă o putere excepțională în fața cărora pentru moment încă nu există o metodă eficientă de apărare. Acum se poate înțelege ușor, cum a izbutit aviația japoneză să distrugă cu atâta precizie cele mai puternice unități navale inamice încă din prima zi a războiului din Pacific. P. I.

Pierderile sovietice în oameni și material de război.

știri despre o presupusă armă secretă și despre un nou explozibil utilizat de japonezi. Dar în curând vânătorii de știri senzaționale s'au convins că nu este vorba de o nouă inovație în materialul de război, ci de utilizarea unei noi metode de luptă.

Intr'adevăr dacă ne aducem aminte, acum cinci ani a făcut o mare senzație în lumea întreagă o inovație japoneză care reprezenta o veritabilă revoluție în sistemul de torpilare a vaselor inamice. Japonezii au pus la punct o torpilă marină care nu mai era condusă de mecanismul electric obișnuit, ci de un om care naviga în torpilă împreună cu încărcătura de trotil și conducea giganticul proiectil cu ajutorul unei cârme cu motor. Aspectul torpilei japoneze se putea deci asemăna cu o pașnică barcă cu motor, care poate să fie condusă după voia pilotului, având astfel un avantaj incomparabil față de sistemele existente până atunci: „torpila umană“ nu își greșește niciodată ținta.

Când patria a cerut voluntari pentru aceste torpile, zeci de mii de soldați japonezi s'au angajat de bună voie în unitățile formate spe-

* ASIGURAȚI-VA TRAIUL printr'o meserie suplimentară și înscrieți-vă la cursurile școlii de șoferi, unde veți primi o instrucție tehnică și teoretică perfectă. Șoferi buni și inteligenți sunt căutați permanent. Cursurile paralele pentru inițiați și începători. Arpăd-u. 28. Telefon 28-46. Șoferul Szász examinează oficial. 384

PREȚURI MAXIMALE

Prețul maximal al petrolului

Cu ordonanța Nr. 56.700—1941 A. K. Comisarul General al Controlului prețurilor stabilește prețul maximal al petrolului după cum urmează:

1. Petrol lampant, prețul de fabrică, ab loco rafinărie, vânzări în cantități de butoaie, fără ambalaj inclusiv impozitul (cifra de afaceri, 100 kgr. 54.20 pengő.
2. Prețul vânzător angrosist, inclusiv impozitul pe cifra de afaceri, 100 kgr. 56.20 pengő. — 100 litre 46.10 pengő.
3. Petrol lampant preț pentru consumator (un) litru cu 54 filleri.

PAGINA COOPERATIEI

Legi și Ordonanțe

Modificarea ordonanței Nr. 6760/1941 M. E. referitor la datoriile convertite

Cu ordonanța Nr. 8810—1941 M. E. președintele Consiliului de Miniștri dispune modificarea ordonanței Nr. 6760—1941 M. E., în cele ce urmează:

1. **Creditorii acelor debitori**, cari au beneficiat de reducerile acordate de legea conversiunii și cari creditori pentru asigurarea creanței lor de înainte de 18 Decembrie 1931 n'au câștigat drept de ipotecă asupra imobilelor lor, până la volumul creanței lor existente, pot cere înscrierea dreptului de ipotecă de asigurare asupra acelor imobile ale debitorilor, asupra cărora s'a notat în cartea funduară mențiunea conversiunii, cum și asupra acelor imobile ale debitorilor, asupra cărora aceștia au fost proprietari la data de 7 Aprilie 1934 și asupra cărora restricțiunile bazate pe legea conversiunii se extind și fără notarea mențiunii în cartea funduară. Creditorul poate cere înscrierea unei ipoteci de cadou pentru asigurarea dobânzilor (care sunt de 3%) cel mult până la o sumă egală cu dobânzile calculate pe termen de 3 (trei) ani, iar pentru asigurarea cheltuelilor pentru o sumă egală cu 10% din capital. Înscrisul dreptului de ipotecă de asigurare o poate cere creditorul și asupra acelor imobile ale coobligățiilor (debitori solidari, garanți) asupra cărora s'a notat mențiunea conversiunii în cartea funduară. În lipsa notării mențiunii în cartea funduară, dreptul de ipotecă de asigurare se va putea înscrie asupra coobligățiilor numai atunci, dacă în privința creanței baza creditului evident au fost imobilele coobligățiilor, deasemenea atunci, când în sens economic coobligatul a uzat de credit.

Cererea pentru înscrierea dreptului de ipotecă de asigurare trebuie depusă la instanța de carte funduară de pe lângă judecătoria căreia

aparține imobilul debitorului, până la data de 28 Februarie 1942.

Cu data de 28 Februarie 1942 încetează restricțiile de urmărire asigurate imobilelor debitorilor prin legea de conversiune a datoriilor și cu aceeași dată se radiază prenotările cu mențiunea conversiunii.

2. Dacă la cererea de înscriere a dreptului de ipotecă, certificatul comunal specificat de art. 3 al ordonanței Nr. 6760—1941, adecă redactat după datele ținute în evidența comunală nu se poate alătura, din motivul că evidența dela Primăria comunei a fost pierdută, petiționarul poate înlocui aceasta cu un certificat comunal. În atari cazuri cum și în general când sunt impedimente în prezentarea actelor necesare, instanța cărții funduare pentru completarea actelor poate primi și alte probe sau a acorda termene de amânare corespunzătoare pentru întocmirea actelor respective.

3. Cererea prezentată conform art. 4 din ordonanța Nr. 6760—1941, nu poate fi respinsă de instanța cărții funduare pe motivul că în petițiune imobilul n'a fost suficient descris cu numărul de ordine și topografic, dacă identificarea acestuia se poate face și fără acestea.

4. Dacă debitorul în termenul prescris de art. 5 din menționata ordonanță uzează de contestație neîntemeiată, judecătoria îl va condamna la cheltuelile debaterii. Impotriva hotărârilor Judecătoriei ca instanță de carte funduară are loc o singură instanță de apel.

5. Primăriile comunale sunt obligate a elibera neîntârziat, certificatele specificate în art. 4 al ordonanței Nr. 6760—1941 și conform cu modificările intervenite prin ordonanța Nr. 8810—1941 — punctului 2 specificat mai sus, scutit de orice taxe și cheltueli.

Stiri oficiale pentru cooperative

Situația cooperativelor românești din județele: Bihor, Maramaros, Szatmár și Ugocsa

Am anunțat la timp că d. Prof. Dr. Emil Hațieganu, președintele Centralei „Plugarul”, discută cu autoritatea competentă proiectul de lege pentru reglementarea situației cooperativelor românești din județele: Bihor, Maramaros, Szatmár și Ugocsa.

Suntem în măsură a anunța că această ordonanță va apare în curând. Deci sunt invitate cooperativele să aștepte apariția ordonanței și să nu întreprindă nici un fel de lucrare în legătură cu apartenența lor, până nu vor primi îndrumările noastre.

Instanțele firmelor nu vor lua nici o măsură contra acestor cooperative, chiar în cazul când ordonanța în chestiune ar apare eventual numai în primele zile ale anului viitor.

Noile statute ale cooperative- lor și adunările generale

Centrala „Plugarul” cu circulara Nr. 2632—1941 transmisă tuturor unităților cooperative și îndrumările publicate în numărul 361 al „Tribunei”, la pagina noastră, a lămurit că pentru ziua de 23 Decembrie 1941 (în prima convocare) și în cazul când nu se întrunește numărul de membrii recerți, în ziua de 31 Decembrie 1941, la toate cooperativele urmează să se țină adunarea generală extraordinară pentru adoptarea statutelor ținând seamă că la 31 Decembrie 1941 expiră termenul în limita căruia mai pot face adoptarea statutelor prevăzut de ordonanța Nr. 2150—1941 M. E.

Pentru evitarea oricărei concluzii sau nedermerii arătăm că adunările generale extraordinare pentru adoptarea statutelor deși au caracterul extraordinar totuși convocarea și ținerea lor se face după procedura celor ordinare. Adecă termenul de convocare este de 15 zile și hotărârile se aduc cu majorități simple, conform articolului 31 din ordonanța Nr. 2150—1941 M. E.

Deoarece Centrala a primit aprobarea statutului tip numai la 1 Decembrie și a trebuit

să imprime urgent statute în număr suficient în limba ungară, nu a putut imprima statutele și în limba română. În scurt timp va imprima aceste statute și în limba română.

Toate cooperativele să îngrijească neapărat îndeplinirea tuturor formelor pentru ținerea adunărilor generale și pentru adoptarea statutelor, deoarece termenul ultim pentru aceasta este 31 Decembrie 1941. Orice piedeci ce s'ar ivi, să ni se aducă la cunoștință imediat, dacă este nevoie chiar telegrafic.

Contractele de angajament a vanzătorilor la cooperativele de consum și mixte

Cu prilejul încheierii socotelilor pentru fine de an și la întocmirea inventarelor și situațiilor vânzătorilor, cooperativele de consum și mixte sunt invitate, că cu începere dela 1 Ianuarie 1942 să încheie noi contracte cu acest personal.

Centrala „Plugarul” în acest scop a redactat și editat contracte-tip a cărui text va fi observat întocmai. Contractele se încheie în patru exemplare, din care două exemplare pentru părțile contractante, un exemplar pentru Administrația Financiară și unul pentru Centrala „Plugarul”.

Exemplarele de contract contra cost (patru exemplare cu 1 (un) pengő și cu declarațiile anexe se găsesc la: Centrala „Plugarul” din Kolozsvár, sau la Sucursala din Besztercebánya, Felszabadulás-tér 3. sz.

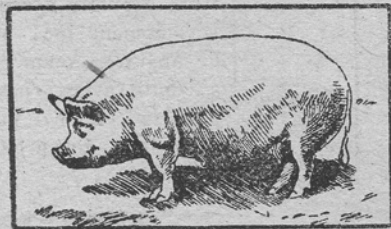
Instrucțiunile și formularele de bilanț pentru încheerile din 1941 au fost expediate cooperativeelor.

Centrala „Plugarul” a expedit tuturor unităților sale instrucțiunile și formularele de bilanț necesare încheierilor din 31 Decembrie 1941.

Citiți și răspândiți

„TRIBUNA ARDEALULUI”

AȘA PORC ÎNTELEG ȘI EU!

COMAND DECI PENTRU LIVRARE IMEDIATĂ

PENTRU

..... BUC. SCROAFE PLINE
..... BUC. SCROAFE CE ALĂPTEAZĂ
..... BUC. PURCEI DE 1—3 LUNI
..... BUC. PURCEI DE 3—10 LUNI
COMANDA TOTALĂ:
CU RAMBURS ȘI SUPT SPESELE DE
TRANSPORT. PREȚURILE UNITARE SE
ÎNTELEG DE PACHET.

din PEKK		din FUTUR	
AMBALAJE	PENGŐ	AMBALAJE	PENGŐ
... × 1/4 kg.	1.28	... × 1 kg.	0.26
... × 1 kg.	4.64	... × 5 kg.	1.16
... × 1/4 kg.	1.28	... × 1 kg.	0.26
... × 1 kg.	4.64	... × 5 kg.	1.16
... × 1/2 kg. × 1 kg.
... × 1 kg. × 5 kg.
..... kg. kg.

DATA

Indicată în grame

SCROAFE PLINE, SAU CELE CE ALĂPTEAZĂ PURCEI:	Indicată în grame	
	PEKK	FUTUR
DE 1—3 LUNI	10—15	10—20
DE 3—10 LUNI	3—4	5—7
DE 3—10 LUNI	5—10	15—20

SEMNĂTURA

COMUNA ȘI POSTA ULTIMA

JUDEȚUL

DIN PASTORALELE ARHIEREILOR NOȘTRI

„Inchinați pruncii voștri scumpi Pruncului Isus, pentru a-i ocroti întru dragostea Sa...”

Venerați Frați și Preaiubiți Fii!

„Așa a iubit Dumnezeu lumea...”

Taina iubirii nemărginite a lui Dumnezeu față de oameni, se așază în ieslea din Viflaim. Fiul lui Dumnezeu făcut om. Prunc înfățișat în scutece și culcat în iesle. În acest chip, cu acest semn se arată în lume Unul-Născut Fiul al lui Dumnezeu. Născut în peșteră și așezat în leagănul ieslei. Cel așteptat de veacuri, Fiul doririlor. Mântuitorul, Răscumpărătorul, Împărăatul păcii, prevestit de proroci și înșetă de neamuri, în acest chip își face intrarea în lume, pe care a venit s'o răscumpere și s'o măntuiască. A luat asupra Sa haina sărăciei de bună voie, ridicându-o la cinste împărătească, pentru a-i îmbogăți pe toți, binevestind săracilor și fericindu-i cu bogăția dragostei Sale dumnezeiești, pogorâtă din ceruri pe pământ. Taină mare. Taina Intrupării Domnului, taina iubirii nemărginite alui Dumnezeu, din nou se așază înaintea ochilor sufletului nostru, din nou ne chiamă la închinare, Nașterea Mântuitorului în peșteră, așezarea Lui în iesle. Glas înțeles străbate veacurile și răsună proaspăt în sufletele noastre: Nu vă temeți, căci iată vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul, că în orașul lui David astăzi s'a născut vouă Mântuitor, care este Hristos Domnul. Bunăvestire pentru pastorii fericiți, bunăvestire pentru noi toți deopotrivă, cari primim, cu credința lor, în suflete curate, cereasca solie. Același semn dat pasturilor ni-se dă și nouă: „Veți afla un prunc înfășat, culcat în iesle”. Semnul Mântuitorului lumii, semnul lui Hristos Domnul.

În răsturnarea înfricoșată a lumii, căutam așezarea sufletului nostru turburat peste măsură. Unde vom putea odihni sufletele noastre chinuite de îngrijorare? Ne răspunde liniștitor Domnul: Eu vă voi odihni pe voi. Vă învățați dela mine că sunt blând și smerit cu inima și veți afla odihnă sufletelor voastre”. Smerenia și blândetea inimei, inimă curată și suflet drept. Să stăpânească sufletele noastre sufletul lui Hristos și vom afla liniște și odihnă.

Așa să statornicim împărăția lui Dumnezeu întru noi. Așa să clădim împărăția lui Dumnezeu în familiile noastre. În satele noastre, înstăpânind viața cu adevărat creștinească, plinind poruncile lui Dumnezeu, plinind porunca dragostei Sale. Pașii noștri să-i îndreptăm spre calea păcii. Calea Domnului e calea păcii. În afară de aceasta nu este pace. „Tot zic, pace, pace, spune Scriptura, și nu este pace celor fărădelege”, Legea Domnului este pace. Legea Domnului este iubire, iară aceasta rău nu face.

Pe această cale să așezăm pașii pruncilor noștri, să îndrumăm tineretul nostru. Prin ei se înouiește împărăția lui Dumnezeu, prin ei se înouiește viața neamurilor. Ei sunt aluatul sfânt chemat să dospescă întreagă frământătura. Să fie ei aluatul cel bun și sănătos spre viața nouă, sănătoasă și puternică creștinească, întru Hristos Isus Domnul nostru. Pașii lor să

fie binecuvântați pe căile plăcute Domnului. Să afle ei în lumina sănătoaselor și scumpelor tradiții părintești, calea sfintei biserici, pentru a lua lumină și foc sfânt de pe altarele Domnului, merinde de hrană dumnezească pe calea încercată a vieții. Să cunoască din sfânta învățătură a preoților Domnului tot mai bine și mai deaproape izvoarele vieții creștinești, sfintele lui Dumnezeu Taine de viață dătătoare, pentru a putea lua nouă putere de viață în călătoria grea a vieții.

Cu acest gând și această hotărâre să plecăm pe drumul noului an, îmbogățiți și întăriți sufletește din praznicul Nașterii Domnului, în creștinească frățescă iubire, strâns uniți, unul pe altul mângâind, unul pe altul sprijinind, preamărind pe Dumnezeu și Tatăl nostru, pentru a ne învrednici totdeauna de harul păcii Mântuitorului Isus și de toată mângăierea Cerului.

Să ne închinăm, cu toată dragostea sufletului nostru, Domnului, Pruncului Isus, să-I cerșim sfântă binecuvântarea Sa din ieslea, în care binevoiește a-se așeza pentru noi și a noastră mântuire, cheazăie a toată binecuvântarea cerească, coborâtă din ceruri pe pământ.

Inchinați pruncii voștri scumpi Pruncului Isus, pentru a-i ocroti întru dragostea Sa, buni și neprihăniți, ca îngerii lor din ceruri, pentru a lor fericire, a voastră și a noastră aleasă mângăiere.

„Hristos se naște măriți-L, Hristos din Ceruri întâmpinați-L, Hristos pe pământ înălțați-Vă.”

„Darul Domnului Nostru Isus Hristos și iubirea lui Dumnezeu Tatăl și Împărtașirea Sfântului Spirit să fie cu voi cu toți.”

„Dragostea mea cu voi cu toți întru Hristos Isus. Amin.”

Episcop IULIU

Obiceiuri de Crăciun

Originea Crăciunului, a sărbătorii bucuriei, este mai veche decât creștinismul. Chiar păgânii, aveau în vechime niște sărbători în cinstea zeilor, cari coincide și ca timp și ca obiceiuri cu Crăciunul de astăzi. Astfel, Germanii păgâni își împodobeau la această zi casele cu un brăduț și se credea că va muri acela care va neglija să aducă în casa lui brădul bucuriei. De aici a rămas obiceiul pomului de Crăciun.

Este interesant de știut câteva dintre obiceiurile cari se practică la diferitele popoare cu ocazia Crăciunului.

La noi, Nașterea se vesteste prin colinzi și e cinsteste prin veselie. Este un prilej de arări reciproce de fericire și de înfrățire. E adevărat că această înfrățire la noi nu merge tocmai atât de departe ca în Grecia de pildă, unde, datorită entuziasmului produs de bucuria sărbătorii se iartă nu numai dușmăniile dar și... datorită, dacă debitorul este nevoiaș. Toșii, Românii își deschide de Crăciun sufletul, căutând să uște de necazuri și eu cred în sinceritatea absolută a urărilor pe care maramurașanul le face din inimă în marea noapte

„Fiți tari și neclintiți în credință; și sporiți în lucrul Domnului porunca, bine știind că osteneala voastră nu este deșartă întru Domnul...”

„Frații mei iubiți, fiți statornici, fiți neclintinați în credință; sporiți în lucrul Domnului porunca, bine știind că osteneala voastră nu este deșartă întru Domnul”.

(I. Corinteni, 15, 58.)

Iubiții mei fii sufletești,

Cu inimile înălțate de strălucirea și dulceața Praznicului, dăm slavă și mulțumită bunului Părinte ceresc, că ne-a învrednicit să ajungem din nou luminata zi a Nașterii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Simțământul acesta de creștinească slăvire și de recunoscătoare smerenie cu care ne închinăm astăzi Celui născut, după trup, în staulul din Vifleem izvoeste din conștiința, că fiecare zi trăită pe pământ e un dar făcut de Dumnezeu, spre a ne fi prilej de căință pentru păcatele noastre cele trecute și de bună tocmire a zilelor ce ne sunt rânduite să le mai trăim. Căci viața aceasta nu este decât un popas zbuciumat spre viața de dincolo, o tindă a lăcașului celui mare întru care suntem chemați să ne sălășluim, la vremea sa, spre viațuire veșnică. Pentru că — după cuvântul Scripturii — nu avem aici cetate stătătoare, ci așteptăm pe cea care va să fie (Evrei 13, 14).

După obșteasca știință, nașterea unui prunc este prilej de îndreptățită bucurie în sânul oricărei familii care umblă în căile Domnului. Și aceasta, de bună seamă, nu numai pentru nădejdea părinților, că la bătrânețele lor vor avea — cu voia lui Dumnezeu — un sprijin; nici numai pentru pricina că frațiorii văd în noul născut un nou tovarăș de joacă. Ci fiindcă așa a rânduit bunul Părinte ceresc când a

poruncit celor dintâi oameni: Creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul.

Cu atât mai firească și mai neasemuită a trebuit să fie bucuria marelui familii a neamului omenesc, când, la plinirea vremii, a venit ziua sfântă în care s'a născut Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Căci prin sălășluirea lui Iisus Hristos în ieslea din Vifleem n'a venit în lume numai vre-un frate al nostru, ci însuși Ziditorul a toate, care chip de rob luând și asemănându-se oamenilor, a petrecut printre oameni, a trăit și a murit printre ei, ca prin precurata sa jertfă să-i izbăvească de sub jugul păcatului și al morții întru care au căzut prin propria lor trufie și neascultare.

De aceea, bătrâni și tineri, bogați și săraci, toți deopotrivă, într'un cuget și într'un glas, preamărim în fiecare an nașterea Domnului, mângâindu-ne inimile cu dulceața colindelor noastre strămoșești și innoindu-ne bucuria că nu mai suntem robi păcatului și osândiții lui Dumnezeu, ci fiii îndurării cu care Tatăl cel din ceruri — prin jertfa unui născut Fiului său — iarăși ne-a primit întru ale sale.

Dreptaceea, cântați, fraților și vă mângâiați cu cântarea: O, Iisuse, nume dulce, ne-ai scăpat prin sfânta cruce, din osânda strămoșească și din moartea diavolească?

Și dacă suntem un singur trup, să fim și un singur duh, una cugetând (Fil. 2, 2) și purtând sarcinile unii altora (Rom. 13, 1) cu frățescă înțelegere și dragoste, si-lindu-ne a face toate câte sunt bine plăcute lui Dumnezeu și folositoare oamenilor și căutând mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, ca toate celelalte să ni se adoaie nouă (Mat. 6, 33).

Așa să vă siliți a trăi, iubiții mei fii sufletești, nu numai la Crăciun, ci în toate zilele vieții voastre; atunci veți dobândi pacea cugetului vostru și lauda cea dela Dumnezeu. Și nu este fericire mai mare și mai dulce decât aceea pe care și-o dă pacea cugetului tău și binecuvântarea Tatălui cel din ceruri.

Trufia și nedreptatea vrășmasului să nu vă întărească spre izbândirea de voi înșivă și spre facere de rău — bine știind că Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriți le dă har (I Petru 5, 5) și nepierzând niciodată din ochii voștri cei duhovnicești făgăduința dată de Mântuitorul nostru Iisus Hristos: că celce va răbda până la sfârșit, acela se va mântui (Mat. 24, 13).

Drept aceea, să nu se tulbure inima voastră, a celorce pătimiți pe urma prăpădu-lui mare ce s'a abatut asupra pământului; și desnădejdea să nu-și facă locaș în sufletul vostru. Ci mai vărtos va mângâiați și vă întăriți întru credința că celorce iubesc pe Dumnezeu toate li se lucrează spre bine.

Fiți tari și neclintiți în (această) credință; și sporiți în lucrul Domnului porunca, bine știind că osteneala voastră nu este deșartă întru Domnul (I Cor. 15, 58), ca să aveți dreptul a nădăjdui și-a aștepta nu numai pacea și fericirea veacului acestuia, vestită de sfinții îngerii în noaptea de taină a nașterii Domnului, ci și pacea

de Crăciun:

Rămâi gazdă sănătos,
Căi ajuns Crăciun frumos,
Și găzdoaie sănătoasă.
Pă la astă zi frumoasă.
Sau:
Colindă-i atâta
Pe gazde Domnu-i trăia.
Și mă trăia și pe mine
Și de n'am colindat bine.

Francezii, după cum ne povestește Casseli, serbează Crăciunul cam la fel cu noi. Colindă și ei, joacă mici drame religioase ca și Viflaimul nostru și fac bogate banchete de desfătare. Interesant e că în unele părți, se găsește obiceiul de a pune mâncări și pentru morți căci se crede că și aceștia vor veni să mănânce din cele pământești.

Englezii, la ziua lui Christmas, cum îi zic ei Crăciunului, lasă la o parte morocănia lor obișnuită și petrec din toată inima, dela mic la mare, tineri și bătrâni. Un deosebit fast se petrece la curte, unde bucătarii își pun toată arta pentru pregătirea meselor regești, unde niciodată tradiționalul cap de mistreț nu este uitat.

Interesantă este această sărbătoare la Norvegieni. Acolo persistă credința că în noaptea Crăciunului morții se roagă în biserici. Sărbătoarea este plină de mistere și superstiții. Astfel, oamenii se feresc să strănute, pentru că aceasta ar aduce nenorocire. Pisica este gonită din casă pentru același motiv. Se aprind lumânări și apoi se sting. Dacă fumul merge spre ure, atunci cineva din casă va muri. Dacă merge spre perețele din fund, atunci peștorii vor intra în casă.

Nu mai puțin interesată este sărbătoarea Crăciunului în depărtata insulă Groenlanda unde, locuitorii îmbrăcați în piei de urs, se adună în jurul unei biserice de zăpadă, și acolo se bucură cu toșii de nașterea minunată.

Orașul New-York, din America, este mort în ziua de Crăciun. Orice activitate este întreruptă și toată lumea se bucură de o zi de concediu în această metropolă cu forțot necontenit.

În general, Crăciunul se serbează cu un deosebit alaiu în lumea întreagă. El intrupează tendința omului de a evada din viața de toate zilele și a se ridica pe culmi de ireal al căror fior cu toșii l-am simțit ascultând în noaptea Crăciunului cântecul bucuriei: „Astăzi s'a născut, Cel fără de nceput”...

ANDREI RADU

(Continuare în pag. 6.)

ȘTEFAN LUCHIAN

de C. MUREȘANU

Războiul, împreună cu toate preocupările triste ale epocii pe care o trăim, a făcut ca data de 29 Iunie 1941, când se împlinea un sfert de veac dela moartea lui Luchian să treacă aproape neobservată.

D. V. Cioflec într-o excelentă lucrare ne dă lucruri interesante relativ la biografia lui Luchian.

Elev a lui Grigorescu, Luchian a reușit să să ne dea o formulă artistică mult mai personală decât maestrul său. Alături de Andreescu, Luchian ridică pictura românească la un nivel de artă necunoscut până atunci la noi, el explică de ce anii din urmă au consacrat pictori ca Toniță, Pallady, Lucian Grigorescu...

De mic îi place să deseneze și deseori aude dela părinți muștrări pentru acest lucru, părinții lui se temeau ca Ștefan să nu ajungă „zugrav de biserică”... „ca boer Andrei, unul dintre bunicii dinspre partea tatălui, care mănânat de socotelile unui noroc prea schimbător, rățăcește cu oala cu vopsele la brâu prin satele sărace din partea de sus a Moldovei, înconducând bărbji de sfinți și aripi de heruvimi”. (V. Cioflec: „Luchian”).

După terminarea liceului la Sf. Sava, cu toate dorința părinților cari vroiau să-l facă militar, tânărul Luchian se înscrie la Belle-arte, ca să studieze pictura. Theodor Aman era directorul școlii pe vremea aceea, dar Luchian se simte mult mai atras de Grigorescu, pe care profesorii dela școală îl considerau doar „un amator!”

În 1889, la terminarea școlii obține medalia de bronz și pleacă la München, nerăbdător să cunoască pânzele marilor maestrii. Se simte atras de Rembrandt, de lumina aceea misterioasă pe care încearcă s'o înțeleagă. Copiază câteva pânze ale maestrului olandez, dar după trei trimestre petrecute la München, Luchian pleacă la Paris, unde îl găsim în primăvara anului 1891. Aici Luvrul, cu comorile sale de artă, îi răpește tot timpul. Se simte foarte atras de romanticul Delacroix, colorist neîntrecut. Naturalismul lui Courbet, care făcuse atâta valvă în Franța, îl impresionează la rândul lui.

Pe vremea aceea în Franța erau impresionanții în plin triumf, expozițiile particulare erau pline de lucrările acestor pictori, pentru cari culoarea și lumina erau suprema preocupare. Luchian era tânăr, personalitatea lui artistică era încă neformată, așa că aici, în Parisul artistic, își completează el educația. Influențele primite aici, îl vor urmări toată viața și de aceea găsim în opera întreagă a lui Luchian atâtea laturi comune cu pânzele marilor săi contemporani francezi.

În 1893 moare mama lui și Luchian se întoarce în țară. Moștenirea rămasă dela părinți se pierde într'un an în speculații nemorocite, așa că Luchian începe să cunoască neacazurile și chiar mizeria.

Lucrează destul de mult, dar nu reușește să vândă aproape nimic. Primește diferite comenzi să zugrăvească biserici, dar foarte rar termină lucrul început, fiindcă se ceartă cu episcopii cari îi critică picturile.

În 1902 boala care-l chinuștea de mult, îl doboară și trebuie să intre în spital. După 7 luni de suferință ese de acolo sfârșit. Pleacă la țară, întâi la Govora, unde încet-încet, în preajma naturii, începe să-și mai uite de necazuri; melancolia îl chinuștea mai puțin și dorul de viață și de muncă se deșteaptă din nou. Toamna se reîntoarce la B. și cu lucrări făcute în timpul verii, cu pastele mai vechi, face expoziția din 1903. Nu vinde aproape nimic, amatorii nu-l înțeleg, găsesse pictura lui prea simplă, prea lipsită de „artificii”.

Luchian începe să picteze flori, pe cari le

redă cu atâtă emoție artistică! În 1905 urmează a doua expoziție, expune minunatele „Tufănele în ulică”, pânză care l'a făcut celebru în străinătate. Tabloul are o lumină extraordinară, simplitatea cu care sunt pictate florile arată marea sinceritate a pictorului.

În 1907 face a treia expoziție, prezintă 40 de pânze printre cari minunatele „Crisanteme” din colecția Bragadiru, peisaje lucrate la țară și câteva portrete. Acum începe să se vorbească de Luchian, mai ales după succesul ta-

Auto portret — 1908 (după V. Cioflec)

bloului cu tufănele, care fusese expus și în străinătate și făcuse mare valvă. Tabloul figurase în 1905 la München, în anul următor la Hamburg. Iubitorii de artă încep să-l caute, faptul că e foarte bolnav, că ese tot mai puțin din casă, stârnește interes și compătimire. Lumea vorbește că suferința l'a făcut mare pictor și iată că publicul, care-l dezaprobăse atâta timp și-l criticase atât de aspru, începe să-l admire. Sinceritatea lui, curajul său triumfător și își vede în parte răspătite amărăciunile și decepțiile chinuitei lui vieți, prin acest întârziat omagiu al publicului amator.

Din epoca aceasta, care începe să-l consacre definitiv pe Luchian, sunt celebrele tablouri lucrate la mănăstirea Brebu. Peisaje minunate în care culoarea și lumina au transparente neîntrecute... Dintre cele mai frumoase tablouri pictate la Brebu, e interiorul numit „Bucătăria călugărească”. Tabloul e de o simplitate extremă, reprezintă o plită mare, văruiță, cu câteva vechi vase de aramă atârinate pe pereți. Tonurile variate de alb, de negru, strălucirea metalului din vase, pata albastră a unui capac, toate se leagă într'un perfect echilibru. E atâta atmosferă, lumina e atât de minunat proiectată pe fondul alb, încât tabloul este cu drept cuvânt considerat ca

unul din cele mai reușite ale maestrului.

Primele tablouri ale lui Luchian erau influențate încă de maestrul său Grigorescu. Totuși ciobanii lui Luchian nu sunt cei impuși de Grigorescu, nu au eleganța și tinerețea acestora, sunt mai greoi, mai neîndemânatici, dar cu cât mai sinceri! Ca să ajungă la simplitatea tablourilor de pe la 1908, Luchian a făcut o muncă încorda-

perfectă. Ce drum parcurs dela primele tablouri până la cele ca „Bucătăria călugărească”, în care Luchian și-a realizat adevărata lui persoanlitate artistică.

Din această epocă datează și halucinantul **autoportret** din colecția Zambaccian, gama variată a tonurilor de brun lamina gălbui în care e învăluit tabloul, negrul incandescent al ochilor cari par să ardă de suferință, suferința întipărită pe figura trasă și chinuită, sunt de o sinceritate cari te uimesc! Numai van Gogh ne-a mai dat portrete atât de chinuite, pline de durere, adevărate capo d'opere.

Luchian lucrează din ce în ce mai rar peisaje, boala îl ține legat de casă. Totuși în 1908 ne dă minunatul tablou intitulat „Moara” din colecția Zabaccian, cu tonurile neîntrecute de galben și verde, cu pata albă a casei, cu verva celor mai mari impresionisti. Pictează din ce în ce mai multe naturi moarte, așa „Crapul” din col. Lazăr Munteanu, Luchian realizează aici perfecțiunea lui Cézanne.

În anii de grea suferință, atunci când pictorul nu mai poate hoinări la țară, cum o făcuse de atâtea ori, căutând inspirație pentru peisajele cari i se par prea grele de pictat, prea peste puterile lui — așa scrie unui prieten în 1908 dela Brebu —, când nu mai poate părăsi atelierul, Luchian pictează flori, scaldate în soare și pline de lumină. Muzeul Simu are poate cele mai frumoase flori pictate din ultimii ani ai maestrului, buchete de „Gura leului”, de „Flori de câmp”, de „Crisanteme”, pictate cu toată sensibilitatea și emoția de care Luchian era capabil.

Fiecare floare e un mic portret, două nu sunt la fel, eleganța și suplețea florilor lui Luchian sunt prea cunoscute ca să mai vorbim de ele.

Dragostea lui pentru flori merge atât de departe încât în 1914, pentru ultima expoziție, maestrul nu a pictat decât flori.

Cu mâna aproape paralizată cu peenlul legat de ea, lovit de acelaș destin ca și Renoir, cu puțin înainte de moarte, Luchian va găsi o ultimă alinare în suferință pictând flori pe care le iubise și pe cari se pregătea să le părăsească...

Luchian moare tânăr, în vârstă de 47 ani, în preajma războiului — trecut — răpus de boala care-l chinuia de atâta vreme. Gloria bine meritată i-a crescut mereu și tablourile lui sunt astăzi podoaba cea mai de preț a muzeelor.

Bucătăria călugărească — 1908 (după V. Cioflec)

Tufănele în ulică — 1905 (după V. Cioflec)

ORDINEA

serviciilor sacre în biserica catedrală „Schimbarea la Față” la praznicul Crăciunului, Anului Nou și Botezului Domnului.

Miercuri, 24 Decembrie 1941, Ajunul Crăciunului:

Ora 7: Liturgia Sf. Vasile cel Mare.
Ora 9: Orele Impărătești, Liturgia Sf. Vasile cel Mare împreună cu Inseratul.
Ora 16: Dupăcinarul cel Mare împreună cu Litia.

Joi, 25 Decembrie 1941, Nașterea Domnului:

Ora 7: Liturgia obișnuită.
9.30: Liturgia Arhierescă cu hirotonire de preoți. Pontifică și predică I. P. S. Sa Părintele Episcop.
Ora 18: Vecernia.

Vineri, 26 Decembrie 1941, Ziua II. de Crăciun:

Ora 7: Liturgia obișnuită.
Ora 8: Liturgia obișnuită.
Ora 10: Liturgie Capitulară.
Ora 18: Vecernia.

Sâmbătă, 27 Decembrie 1941 și

Duminică, 28 Decembrie 1941:

Liturgiile obișnuite la orele 7, 8 și 10 și Vecernia la orele 18.

Joi, 1 Ianuarie 1942, Anul Nou:

Ora 7: Liturgia Sf. Vasile cel Mare.
Ora 9.30: Liturgia Arhierescă. Pontifică și predică I. P. S. Sa Părintele Episcop.
Ora 18: Vecernia.

Marti, 5 Ianuarie 1942, Ajunul Botezului:

Ora 7: Liturgia Sf. Vasile cel Mare.
Ora 9: Orele Impărătești, Liturgia Sf. Vasile împreună cu Inseratul.
Ora 16: Dupăcinarul cel Mare împreună cu Litie.

Miercuri, 6 Ianuarie 1942, Botezul Domnului:

Ora 7: Liturgia obișnuită.
Ora 8: Liturgia obișnuită.
Ora 9.30: Liturgia Arhierescă. Pontifică și predică I. P. S. Sa Episcopul. După Liturgie sfințirea apei, stropire cu apă sfințită și sărutarea sf. Cruci.
Ora 18: Vecernia.

ORDINEA

serviciilor în Catedrala Ortodoxă Română pe Decembrie 1941 și Ianuarie 1942

Joi 25. Nașterea Domnului. Liturgia Arhierescă. Slujește P. S. Sa Episcopul Nicolae Colan înconjurat de marele sobor al Catedralei: Prot. Stavr. Dr. V. Sava, Prot. Stavr. I. Goron, Prot. dr. G. Munteanu, Pr. Prof. N. Niculescu, Pr. Fl. Mureșan, Pr. T. Ciceu și Arhid. V. Bogdan. P. S. Sa va rosti Pastorală de Crăciun.

Vineri 26. Sob. Preacuratei: Prot. stavr. dr. V. Sava, Pr. Fl. Mureșan, Pr. T. Ciceu și Arhid. V. Bogdan. — Predică: Pr. Fl. Mureșan.

Sâmbătă 27. Ap. și Arhid. Ștefan. Prot. I. Ciora, Pr. Fl. Mureșan, Pr. T. Ciceu și Arhid. V. Bogdan. — Predică: Pr. T. Ciceu.

Duminică 28. Prot. Stavr. I. Goron, Pr. Prof. E. Niculescu, Pr. T. Ciceu și Arhid. V. Bogdan. — Predică: Prot. Stavr. I. Goron.

IANUARIE 1942.

Joi 1. Punerea numelui lui Isus și Sf. Vasile. Prot. Stavr. Dr. V. Sava, Pr. Fl. Mureșan, Pr. T. Ciceu și Arhid. V. Bogdan. — Predică: Prot. Stavr. Dr. V. Sava.

Duminică 4. Prot. Dr. G. Munteanu, Pr. Prof. E. Niculescu, Pr. Fl. Mureșan, Arhid. V. Bogdan. — Predică: Prot. Dr. G. Munteanu.

Marti 6. Boboteaza, Liturgia Arhierescă. Slujește P. S. Sa Episcopul Nicolae Colan, înconjurat de marele sobor al Catedralei: Prot. Stavr. Dr. V. Sava, și Goron, Prot. Dr. G. Munteanu, Pr. Prof. E. Niculescu, Pr. Fl. Mureșan, Pr. T. Ciceu și Arhid. V. Bogdan. — Predică: P. S. Sa Episcopul Nicolae.

Miercuri 7. Sf. Ioan Botezătorul: Prot. Stavr. Dr. V. Sava, Prot. Stavr. I. Goron, Pr. Prof. S. Curea, Pr. Fl. Mureșan și Arhid. V. Bogdan. — Predică: Arhid. V. Bogdan.

Duminică 11. Pr. Prof. E. Niculescu, Pr. Prof. A. Faur, Pr. T. Ciceu și Arhid. V. Bogdan. — Predică: Pr. Prof. A. Faur.

Cântec de sărbători

Colindându-mi vatra 'n veci,
Mă voiu închina sub ceruri
Glasurilor de dieci,
Lerui Doamne, lerui, lerui.

Cerul ne-a învelit cu lună,
In cale, stele de zăpadă
Lerui Doamne, lerui sună
Colindându-mă, o baladă.

Pălăpăitul serii aprinse
'N lumânări de seu și ceară,
Plugul pajștilor ninse
Azi, cu duh slăvit îl ară.

Simt că stelele mă calcă
Cu ditrambi de logoste
Și mă învârt, ca frunza 'n salcă
După gândurile mele.

Hei, ... mă bântue aleanul,
Dar, le-aud acum în tindă:
— Rar le văd, numai la anul —
„Lerui Doamne”, mă colindă.

VALENTIN RAUS

Două întâlniri

Iți amintești de primele rugăciuni ale copilăriei, când buna măicuță se căznea să scoată de pe buzele tale cuvântul numelui lui Isus? Și cine știe de câte ori l-ai pocit cu candoare și gravitate, până când ai ajuns să-l pronunți corect!

Nu știi dacă reții în inimă aceasta primă întâlnire cu Isus. Vrând-nevrând, pe calea vieții noastre El ne acostează, ne întâmpină, ne urmărește, ca la sfârșit în clină marelui Inceput — Judecata — Viața sau osânda veșnică — să ne ceară socoteală, ochi în ochi, de faptele noastre.

Istoria lui Pavel de pe drumul Damascului s'a repetat în chip tot atât de miraculos în viața multor sfinți și oameni aleși. De atunci bănuim că Isus ne pândește la fiecare răspântie și pe cei mai păcătoși și păcătoase dintre noi.

Predicăm undeva despre Isus, Domnul. Când ieși din Biserică, la sfârșitul predicii, mă întâmpină un ofițer superior și aplecându-se, apoi îngenunchiind îmi spuse:

— Am aflat pe Messia!

El a întâlnit pe Isus. Până atunci el auzise de Isus, credea și se ruga. Dar atunci pare că l-a întâlnit mai întâi, cum întâlnești un prieten, cum întâlnești un mântuitor, cum întâlnești pe

Duminică 18. Pr. Prof. Dr. I. Pașca, Pr. Prof. S. Curea, Pr. Fl. Mureșan și Arhid. V. Bogdan. — Predică: Pr. Prof. dr. I. Pașca.

Duminică 25. Pr. Prof. S. Curea, Pr. Prof. A. Faur, Pr. T. Ciceu și Arhid. V. Bogdan. — Predică: Pr. Prof. S. Curea.

Vineri 30. SS. Trei Ierarhi: Prot. I. Ciora, Pr. Fl. Mureșan, Pr. T. Ciceu și Arhid. V. Bogdan. — Predică: Pr. T. Ciceu.

CONSILIUL EPARHIAL

Stăpânul inimii tale.

Altădată predicam la Mediaș. La eșirea din Biserică veni un modest îmbrăcăt, să mă întâlnească. Îmi apucă mâna, mi-o strânse tare și mi-o sărută, privi apoi cerul și rosti înecat în lacrimi:

— Isus!

Cine poate spune întâlnirea aceasta între sufletul lui și Isus? Plânsul lui îi tălcuia fericirea.

Isus a zis: „Iată eu stau la ușă și bat”. Intre tine și Isus se află aceasta ușă încuiată și zăvorâtă pe dinlăuntru. Isus intră uneori și „fiind ușile încuiate”, însă nu-i este obiceiul. Isus așteaptă năzuința ta ca să deschizi.

Deschideți deci larg porțile sufletului prin atenție la cuvântul lui, la inspirațiile lui, prin rugăciune, prin lectură pioasă, prin lupta împotriva patimilor. Ce frumoasă este această întâlnire

cu Isus! când te împărtășești, nu uita să-ți închipui că ești un mic leagăn al lui Isus, un mic potir aurit, ești ca brațele sfintei Fecioare care-L poartă.

O, dacă o singură dată vei întâlni pe Isus! apropie-te de El ca Veronica și chipul sfânt al Lui se va ști întipări pe marama inimii tale. Apropie-te așa de Isus și-L întâlnește cu inima ta tinerescă.

Mai este o altă întâlnire cu Isus. Întâlnirea lui Irod, întâlnirea lui Ana cu Caiafa, întâlnirea lui Pilat, întâlnirea lui Iuda, întâlnirea sbirilor cari au executat răstignirea, cari l-au desbrăcat, i-au pironit brațele și picioarele, și aruncau peste sufletul Lui chinuit râsul batjocoritor amestecat cu injurătură. Privește pe icoană această întâlnire. Privește cum Isus își întoarce fața. Pe chipul aceluia gâde al Fiului lui Dumnezeu se poate oare întipări icoana Feței sfinte cum s'a întipărit pe marama Veronice? Niciodată!

Așa este întâlnirea păcatului! Așa ne atingem noi deseori de Isus, cu simțiminte dușmănoase!

Omul înfumurat, trufaș și semeț nu poate îndura Evanghelia de milă și blândețe, de smerenie și virtute a lui Isus. El zice cu Voltaire, văzând pe Isus: „Zdrobiți pe nemernic!”

Omul lacom și cu inima mlaștină de necurății, nu va putea iubi Evanghelia lui Isus cu parfum de ceriu și îndârjită poruncă de curățenie. Întâlnirea lui cu Isus va fi ca întâlnirea scriitorului Carduci, pare-mi-se: „Tu ai adus pe pământ jalea!”

Când întâlnind pe Isus ai aceste simțiri, te păzește, răul este în umbrele din tine.

Privește aceste două chipuri și-ți alege întâlnirea cu Isus. Viața ta din timp și veșnicie se brodează pe una din aceste două întâlniri.

P. S. IOAN SUCIU

(Din „Almanahul tineretului român”, pe anul 1942, apărut în Nagyvárad, sub îngrijirea P. S. Ioan Suci, Episcop auxiliar. Este executat în condițiuni tehnice minunate cu clișee imprimate pe hârtie luxoasă și cu bun material pentru trebuințele religioase și morale ale tineretului.)

CASA DE MUZICĂ DAVID s.i.n.c.

Kolozsvár, Unió u. 12.

Cel mai vast asortat magazin de instrumente muzicale, gramofone și plăci românești
Reparațiuni artistice — Prețuri moderate

ACELOR MARINIMOȘI DONATORI care cu atâta bunăvoință ne-a sprijinit în ajutorarea celor lipsiți, goi și flămânzi din cartierele marginase ale orașului nostru, — în numele Reuniunii „Sf. Maria” le aducem cele mai vii mulțumiri și adâncă noastră recunoștință, — dorindu-le sf. tele sărbători a nașterii Mântuitorului și Anul nou la mulți ani cu bine. — Olivia Col. Telia, presidentă.

Durerea de cap

și de șale, nervozitatea, greața și fața palidă provine adesea din rea digestiune. În astfel de cazuri folosește neapărat DARMOL

MICA PUBLICITATE

DE CRĂCIUN cumpărați cărți frumoase pentru copii. Profesor Lupan, Kolozsvár, Görögtemplom 45. 387

GRĂDINĂ cu pomi fructiferi cauti la periferie sau în hotarul orașului cu sau fără vilă mai mică. Kolozsvár, Bocskay-u. 12. ușa 1. 390

CUMPĂR totfelul de cărți românești. Kolozsvár Malom-u. 24. 389

CUMPĂR plăci de patefon uzate sfărâmate. Kolozsvár, Gergely Deák-Ferenc 46. parter nr. 2. Duminică și Marția numai după masă. 391

IN ATENȚIA ONORATULUI CLER! Dacă doriți să aveți reverenți frumoase croite și confecționate ireproșabil, precum și odăjdii, prapori și drapele cu prețuri convenabile. Se găsește și gata spre vânzare. Faceți comanda la singura croitorie românească

IOAN MITITEAN

croitor

specialist cu diplomă. Beszterce, Vasut-u. 13.

Situția de pe frontul Oriental

Inversunat atacuri sovietice în sectorul de centru

— Forțele germane au înfrânt atacurile inamice. Lupte violente au continuat pe întreg frontul. Succesele aviației germane

Comunicatul oficial german

Cartierul general al Führerului, 23. (DMB). — Inaltul comandament al forțelor germane comunică:

In sectorul de centru al frontului oriental, rezistența inversunată a trupelor germane a frânt atacurile trupelor sovietice. Forțele noastre aeriene au sprijinit cu succes violentele lupte întreprinse de forțele terestre. Au fost intens bombardate pozițiile defensive, concentrările de trupe motorizate, coloanele de vehicule și liniile ferate sovietice.

In Sud-Estul Angliei, forțele aeriene germane au continuat să bombardeze instalațiunile porturilor britanice. Câteva avioane inamice izolate au încercat să zboare deasupra teritoriilor din golful german și canalul Mânecii. Două avioane inamice de bombardament au fost doborâte. (MTI).

Nimic nou în sectorul trupelor finlandeze

HELSINKI, 23 (Stefani). Comunicatul oficial finlandez anunță că situația luptelor din Carelia este neschimbată. In istmul Careliei și pe frontul din Svir, artileria sovietică a depus o activitate redusă de artilerie. Artileria finlandeză a executat o tragere de interdicție între liniile sovietice și carele de luptă. Numeroase

tunuri inamice au fost reduse la tăcere în cursul tragerilor de contra-baterie. (MTI).

Atacuri sovietice respinse cu pierderi grave

BERLIN, 23. (DNB). — Se anunță din izvor militar:

In cursul zilei de 22 Decembrie, trupele sovietice au continuat să atace liniile germane în sectorul de cen-

tru al frontului oriental, dar toate aceste acțiuni au fost respinse cu pierderi grave pentru atacatori. Pe alocurea luptele au devenit extrem de inversunat. După ce inamicul a fost oprit, trupele germane au pornit în câteva puncte la contraatac și provocându-le pierderi considerabile au respins pe bolșevici până dincolo de baza lor de plecare. (MTI).

Succesele aviației germane pe frontul oriental

BERLIN, 23. (DNB). — După cum se anunță din izvor militar, forțele aeriene germane au atacat cu rezultate deosebite obiectivele militare aflate în sectorul de Sud al frontului oriental. Mai multe fortificații de campanie au fost distruse, iar câteva baterii de artilerie au fost reduse la tăcere.

Alte atacuri au fost îndreptate asupra concentrărilor de trupe sovietice. Bombele aruncate în plin obiectiv, au provocat pierderi extrem de grave. (MTI).

Bătălia din Africa de Nord

Trupele italiene ocupă noi poziții

— Retragerea se face în ordine — Lupte inversunat în regiunea Bardia și la Sollum —

Comunicatul oficial italian

ROMA, 23. (Stefani.) — Comunicatul cartierului general al trupelor italiene:

In Cirenaica, se dau lupte cu caracter local în regiunea Djebel, în cursul cărora trupele noastre au continuat să se retragă în mod ordonat spre alte poziții. In regiunea Bardia, inamicul a bombardat violent cu artileria sa pozițiile italiene și a încercat să atace fără succes pozițiile noastre întărite dela Sollum.

Trupele noastre au respins atacul întreprins de un detașament înaintat inamic. Avioanele germane și italiene au desfășurat o activitate vie pe întreaga întindere a frontului. In cursul acestor acțiuni au bombardat liniile de comunicații situate în spatele frontului inamic și dela mică înălțime au întretăiat mai multe coloane motorizate aflate în curs de deplasare.

In cursul luptelor aeriene am doborât 11 avioane, dintre cari 10 au fost doborâte de avioanele de vânatoare germane.

Avioanele inamice au atacat orașele Tripolis, Benghazi și Baial, în urma

bombardamentului mai multe persoane au fost rănite. Artileria noastră anti-aeriană a doborât la Benghazi un avion inamic. Puternice formațiuni aeriene germane au bombardat cu succes ziua și noaptea bazele aeriene și navale din insula Malta. (MTI.)

Comunicatul german asupra luptelor din Africa de Nord

Cartierul general al Führerului, 23. (DNB). — Inaltul comandament al forțelor germane comunică:

In Africa de Nord, luptele desfășurate au din nou un caracter local. In cursul luptelor aeriene am doborât șapte avioane inamice.

Forțele aeriene germane au aruncat bombe de calibru mare și cel mai mare asupra obiectivelor militare din insula Malta. In baza navală La-Valetta au fost atacate depozite de munițiuni și carburanți, precum și vasele aflate în port. In cursul luptelor aeriene am doborât patru avioane inamice. Toate avioanele noastre s'au reîntors la bazele lor. (MTI).

Războiul din Pacific

Bilanțul pierderilor din primele 14 zile

— Agenția „Domei“ afirmă că japonezii ar fi scufundat 50 de vase de război inamice —

TOKIO, 23. (DNB.) — Agenția „Domei“ a publicat un comunicat rezumativ despre rezultatele luptelor navale și aeriene din ultimele 14 zile.

Au fost scufundate, grav avariate sau capturate în total 50 vase de război inamice, 430 vase comerciale și diferite nave de tonaj mic. Au fost doborâte sau distruse pe sol 776 avioane inamice.

Aceste pierderi inamice se repartizează după cum urmează:

Vase de război scufundate: 7 cuirasate, 2 crucișătoare, 1 distrugător, 9 submarine, 2 canoniere, 1 vas culegător de mine, un vas de patrulare și 6 torpiloare.

Au fost grav avariate: 1 cuirasat și 4 crucișătoare.

Au fost capturate: O canonieră, un vas comercial înarmat și 3 mari vase comerciale.

Două vase comerciale au fost scufundate, 2 vase comerciale neînarmate și 3 vase comerciale înarmate au fost grav avariate și în afară de această au fost capturate alte 418 vase comerciale de diferite mărimi.

Au fost doborâte în aer 114 avioane, iar 662 avioane inamice au fost distruse pe sol.

Față de aceasta, după relatările date de agenția „Domei“ japonezii au suferit următoarele pierderi:

Ordinul de zi al mareșalului Brauchitsch prin care își ia adio dela armata germană

BERLIN, 23. (DNB.) — Mareșalul general von Brauchitsch și-a luat rămas bun dela armată, prin următorul ordin de zi dat la 19 Decembrie:

„Soldații Incepând cu ziua de azi Führerul a preluat personal conducerea armatei. In același timp a aprobat cererea pe care am adresat-o de mult să mă absolve dela conducerea armatei, din cauza boalei de cord de care sufăr.

Soldații! In calitate de comandant suprem, am condus aproape 4 ani cea mai bună armată din lume. Acești ani au cuprins o mulțime de evenimente

istorice de cea mai mare importanță pentru Germania, precum și cele strălucite succese militare. Cu mine și cu recunoștință îmi aduc aminte aceste zile. Cu mândrie pentru reușirile și cu recunoștință pentru creșterea voastră. S'au realizat misiuni mărețe, urma încă îndatoriri mari și grele. Convins că veți împlini și cele mai mărețe misiuni, vă conduc la victoria și la învingerea învingătorului. Voința voastră să fie oțel și să privești numai înainte. Totul pentru Germania.

Mareșalul general von Brauchitsch

Publicul ridică întotdeauna pretențiuni mai mari și mai artistice. Pentru facerea dorinței publicului s'a turnat marile film

„MĂNĂSTIREA TĂCUTĂ“

după romanul baronului Eötvös: „CARTHAUSEANUL“. Filmul

„MĂNĂSTIREA TĂCUTĂ“

este înfățișarea dramatică a amorului până dincolo de mormânt. Filmul a fost gizat de Andrei Rodriguez, regizorul filmului

„M'au condamnat la viață“

Călugărul din Carthusia este personificat de Paul Jávör având ca partener Clara Tolnay și Margareta Lukács.

Filmul rulează la Budapesta, succesul lui extraordinar va continua și în orașul nostru.

Cinematograful „ROYAL“ voind să facă publicului o surpriză de Crăciun rulează filmul

„MĂNĂSTIREA TĂCUTĂ“

25 Decembrie.

Joi înainte de masă la ora 11 va avea loc o premieră de gală. Rezervarea biletelor între orele 11—13. Vineri, Sâmbătă și Duminecă reprezentații speciale la ora 11 a. m. cu locuri numerotate. In complectare jurnale.

Un distrugător și un culegător de mine au fost scufundate. Un crucișător și un culegător de mine au fost grav avariate. Cinci submarine speciale nu s'au reîntors. In afară de această japonezii au mai pierdut 72 de avioane. (MTI.)

Provincia Kedah se află în stăpânirea japonezilor

TOKIO, 23. (DNB). — Postul de radio din Delhi a anunțat Luni după masă că provincia Kedah din Nordul

Malaiei se află în întregime în stăpânirea japonezilor. Trupele japoneze au înaintat în mod considerabil alungul liniei de cale ferată. (MTI.)

— Tineretul Român din Kolozsvár invită și pe această cale publicul să mănânce la „Revelionul“ ce se va ține în sala „Albina“ (deasupra cinematografului Royal). — Comitetul